Τρίτος λόγος, Β: ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 85 τῆς συνθήκης στίς ἀποκλειστικές ἄδειες ἐκμεταλλεύσεως 2065

Τέταρτος λόγος: ἡ χορήγηση ἐξαιρέσεως ὑάσει τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3 τῆς συνθήκης 2071

Πέμπτος λόγος: ὁ συνομολογηθείς μεταξύ τῆς ἐπιχειρήσεως David καί τοῦ Eisele συμβιβασμός 2074

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων 2076

Διατακτικό 2077

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1982 [1]

Περιεχόμενα

I — Ἱστορικό τῆς ὑποθέσεως 2081

Ὁρισμοί: α) νοθογένεια 2081

β) νέο φυτικό εἶδος 2082

γ) βασικοί σπόροι πρός σπορά καί συνοδευόμενοι ἀπό πιστοποιητικά σπόροι πρός σπορά 2083

δ) πολλαπλασιασμός 2083

ε) ἀνοικτές ποικιλίες 2084

Τό INRA 2084

Ἡ SSBM 2085

Διάδοση τῶν ποικιλιῶν INRA στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας 2085

Kurt Eisele καί L. C. Nungesser 2086

Συμφωνία τῆς 12ης-14ης Δεκεμβρίου 1960 καί τροποποίηση τῆς 19ης Ἰανουαρίου-8ης Φεβρουαρίου 1961 2086

Γερμανικές ὀνομασίες INRA 2086

Ἐθνικά καί διεθνή νομοθετήματα 2086

Γερμανικός νόμος τοῦ 1953 2087

Σύμβαση Παρισίων τοῦ 1961 2088

Ἄλλοι ἐθνικοί νόμοι 2088

Γερμανική νομοθεσία τοῦ 1968 2089

Συμφωνία τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1965 2090

Ἡ CGLV 2091

Ἡ Frasema 2092

Κοινοποίηση καί αἴτηση ἐξαιρέσεως 2092

Κοινοτικά νομοθετήματα 2093

Ὁδηγία 66/402 2093

1 — Μετάφραση ἀπό τά γαλλικά.

Όδηγία 70/457: κοινός κατάλογος καί έθνικοί κατάλογοι 2094
Κανονισμός 2358/71 2095
Πρωτόκολλο συμφωνίας τῆς 23ης Σεπτεμβρίου 1971 2096
Προβλήματα Kurt Eisele/L. C. Nungesser 2097
Ὑπόθεση L. David 2097
Ἡ περίπτωση τοῦ R. Bomberault 2098
Κοινοποίηση αἰτιάσεων 2099
Ἡ ἀπόφαση 78/823 τῆς 21ης Σεπτεμβρίου 1978 2099
Ἡ προσφυγή ἀκυρώσεως 2101

II — Ἐξέταση τῆς οὐσίας 2101

Εἰσαγωγικές παρατηρήσεις 2101
1) Οἱ ἐπίδικες ποικιλίες καί οἱ ὀνομασίες τους 2101
2) Ἡ ρήτρα δύο τρίτα/ἕνα τρίτο καί ἡ ρήτρα περί πωλήσεως ἀνταγωνιστικῶν ποικιλιῶν 2103
3) Ἐξαγωγές πρός τήν Γαλλία 2103
4) Τροποποιήσεις τῆς 19ης Ἰανουαρίου καί 8ης Φεβρουαρίου 1961 2104
5) Ὁ δικαστικός συμβιβασμός τῆς 14ης Νοεμβρίου 1973 2104

Ἐπικαλούμενοι λόγοι καί ἐπιχειρήματα 2104
Κανονισμός 26 2104
Θέση ἐκτός δίκης τοῦ INRA (ἄρθρο 90 παράγραφος 2) 2105
Κύριο σημεῖο τῆς ἀποφάσεως 2106
— Ἄρθρο 36 καί ἡ θεωρία τῆς ἀναλώσεως τῶν δικαιωμάτων 2107
— Ἀντιφατικός χαρακτήρας τῆς ἀποφάσεως 2108
— Ἔννομη κατάσταση τοῦ Kurt Eisele 2108
— Νομολογία τοῦ Δικαστηρίου περί ἀναλώσεως τῶν δικαιωμάτων 2110
— Ἀνεφάρμοστο στήν ὑπό κρίση ὑπόθεση 2111
— ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά τῆς δημιουργίας νέων φυτικῶν εἰδῶν 2112
— Ἐπιχειρήματα πού ἀντλοῦνται ἀπό τήν σύμβαση περί τοῦ κοινοτικοῦ διπλώματος εὐρεσιτεχνίας 2114
— ἡ χορήγηση ἀποκλειστικῆς ἀδείας παραγωγῆς ἰσοδυναμεῖ μέ ἄλλοίωση τοῦ δικαιώματος ἰδιοκτησίας 2115
— ἡ ἀπαγόρευσή της συνιστᾶ προσβολή τῆς ἰδιοκτησίας 2115
— ἡ ἀπόφαση προδικάζει τό καθεστώς ὁρισμένων κατηγοριῶν συμφωνιῶν χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως τῶν διπλωμάτων εὐρεσιτεχνίας 2116
— καί τήν καθιέρωση ἑνός κοινοτικοῦ συστήματος δημιουργίας νέων φυτικῶν εἰδῶν 2116

Ἐξέταση σέ σχέση μέ τούς κανόνες ἀνταγωνισμοῦ τῆς συνθήκης 2117
— Ἄρθρο 86 2117
— Ἄρθρα 85, παράγραφος 3 καί 39 2117
— Δικαιολόγηση ἀπό ἐμπορικῆς ἀπόψεως τοῦ ἀποκλειστικοῦ χαρακτῆρος τῆς διανομῆς στήν Γερμανία τῶν ποικιλιῶν INRA πού παράγονται στήν Γαλλία ... 2117
— Τιμές 2119

— Παροχές τοῦ Kurt Eisele 2120
βλαστητική ἱκανότης καί ἐνέργεια 2120
μέγεθος 2122
φυτοϋγειονομική ἐπεξεργασία 2122
ἐτικέττα 2123
ἀσφάλεια ἐφοδιασμοῦ 2125
— Ἐξέλιξη τοῦ ἐμπορίου 2126
μείωση τοῦ ποσοστοῦ τῶν ποικιλιῶν INRA καί αὔξηση τοῦ ποσοστοῦ τῶν κλειστῶν ποικιλιῶν, πού προέρχονται ἀπό ποικιλίες INRA 2126
αὔξηση τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τρίτες χῶρες 2128
συνέπειες ἐπί τῆς ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς καί τῆς διανομῆς στήν κοινή ἀγορά 2128
ποσοστό τῶν ξένων ποικιλιῶν στήν κοινή ἀγορά τό 1978 καί τό 1979 2129
ὑπερβολικός χαρακτήρας τῆς ἀπαιτήσεως ἀνταγωνισμοῦ ἐντός τῆς ποικιλίας 2129

Τελικές παρατηρήσεις

Γνώμη τῆς Οἰκονομικῆς καί Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς 2130
Ψήφισμα Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου 2130
Καθυστέρηση λήψεως τῆς ἀποφάσεως 2130

III — Διατακτικό 2130

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

I — Μέ τήν ἀπό 27ης Νοεμβρίου 1978 προσφυγή τους ἡ ἐπιχείρηση L. C. Nungesser καί ὁ Kurt Eisele ζητοῦν τήν μερική ἀκύρωση τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς 78/823 «περί τῆς διαδικασίας ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 τῆς συνθήκης — IV 28.824 — δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους — σπόροι ἀραβοσίτου πρός σπορά».

Ἡ ἰδιαιτέρως περίπλοκη αὐτή ὑπόθεση ἀφορᾶ τήν ἐφαρμογή πολλῶν θεωριῶν καί ἀρχῶν στόν ἐξειδικευμένο τομέα τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους. Ἀπαιτεῖ ὁρισμένες προκαταρκτικές διασαφηνίσεις, χωρίς ἀμφιβολία κάπως ἐκτεταμένες, τίς ὁποῖες ὅμως ἐθεώρησα ἀπαραίτητες τόσο γιά τήν κατανόηση τῶν περιστατικῶν τῆς ὑποθέσεως ὅσο καί γιά τήν λύση πού θά προτείνω.

Πρίν ὑπεισέλθω στήν ὑπόθεση, πρέπει νά διευκρινίσω ὁρισμένους ὅρους πού χρησιμοποιεῖ ὁ ἐθνικός ἤ ὁ κοινοτικός νομοθέτης, στόν τομέα τῶν σπόρων πρός σπορά, ἰδίως ἀπό τήν ἄποψη τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας, τῆς προστασίας τῶν καταναλωτῶν, τῆς ἀσφαλείας τοῦ ἐφοδιασμοῦ καί τῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐμπορίου.

α) Θά πρέπει κατ' ἀρχάς νά γίνει λόγος γιά τήν νοθογένεια, ὄχι γιά νά ἀξιολογηθεῖ ἡ μέθοδος αὐτή, ἀλλά γιά νά τονισθοῦν ὁρισμένα σημεῖα πού ἔχουν σημασία γιά τό δίκαιο. Ἡ νοθογένεια εἶναι ἡ διασταύρωση μεταξύ δύο ἀτόμων (σειρῶν) διαφορετικῶν ποικιλιῶν ἤ εἰδῶν. Κατά τούς εἰδικούς, οἱ «σειρές» συνιστοῦν τό πρῶτο βασικό γενε-

τικό ὑλικό· πρόκειται γιά σπόρους πρός σπορά ὁλικῆς καθαρότητος, πού δημιουργοῦνται μετά ἀπό 15 ἔτη διασταυρώσεων. Ἀποκαλοῦνται ἀκόμη «προ-βασικοί σπόροι πρός σπορά». Μεταξύ τῶν ποικιλιῶν τῶν εἰδῶν Zea Mays L, διακρίνονται οἱ ποικιλίες ἐλεύθερης γονιμοποιήσεως καί οἱ ποικιλίες *ὑβριδίων*. Στήν δεύτερη γενεά δημιουργοῦνται τά *ἁπλά* ὑβρίδια (διασταύρωση δύο σειρῶν) καί στήν τρίτη γενεά τά *διπλά* ὑβρίδια (διασταύρωση δύο ἁπλῶν ὑβριδίων). Κατέστη ἐπίσης δυνατή ἡ δημιουργία ὑβριδίων τριῶν σειρῶν (διασταύρωση ἁπλοῦ ὑβριδίου καί ὁμογενοῦς σειρᾶς) καί ὑβριδίων «top cross» (διασταύρωση ὁμογενοῦς σειρᾶς ἤ ἁπλοῦ ὑβριδίου μέ ποικιλία ἐλεύθερης γονιμοποιήσεως).

Ἡ μέθοδος τῆς νοθογενείας εἶναι γνωστή ἀπό μακροῦ χρόνου. Τό προϊόν πού προκύπτει ὑπερέχει, γενικῶς, τῶν προϊόντων ἀπό τά ὁποῖα προῆλθε ὡς πρός ὁρισμένα χαρακτηριστικά: ἀνθεκτικότητα, μέγεθος, ἀπόδοση.

Ἐν τούτοις, ἔχει ὁρισμένα μειονεκτήματα· πρῶτον, ἡ ποικιλία ὑβριδίων ἐνέχει περισσότερες ἀπαιτήσεις ἀπ' ὅ,τι ἡ ποικιλία ἀπό τήν ὁποία προέρχεται, ὡς πρός τό πότισμα, τά λιπάσματα, τήν φυτοϋγειονομική μεταχείριση. Δεύτερον, ἄν ὁ γεωργός χρησιμοποιήσει ἐκ νέου ἕνα τμῆμα τῆς συγκομιδῆς ὑβριδίων γιά τίς σπορές τοῦ ἑπομένου ἔτους, θά διαπιστώσει ὅτι, λόγω τῶν νόμων τοῦ Mendel, ἡ ἑπομένη γενεά καθίσταται ἑτερογενής, μέ ἀποτέλεσμα νά μειωθεῖ ἡ μέση ἀπόδοση τουλάχιστον 20 % ἀπό τήν πρώτη γενεά, ἐν συνεχεία δέ ἀκόμη περισσότερο.

Κατ' αὐτό τόν τρόπο, ἡ νοθογένεια διαφοροποιεῖ τόν *σπόρο* ἀραβοσίτου πού χρησιμοποιεῖται ὡς σπόρος πρός σπορά καί τόν *σπόρο* ἀραβοσίτου πού διατίθεται στήν κατανάλωση. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι διττό: κάθε ἔτος, ὁ γεωργός πρέπει νά ἀγοράζει τούς σπόρους πρός σπορά ἀπό τούς διενεργοῦντες τήν ἐπιλογή, ἐνῶ προηγουμένως ἠδύνατο νά κρατήσει γιά τήν σπορά ἕνα τμῆμα τῆς συγκομιδῆς του. Στήν περίπτωση τοῦ ἀραβοσίτου, ὁ γεωργός δέν χρησιμοποιεῖ σχεδόν ποτέ στήν πράξη τούς σπόρους πρός σπορά πού παράγει, διότι σπέρνει γιά τήν δημιουργία ἑνός νέου φυτοῦ ἀπό κάθε σπόρο.

Κυρίως, ἄν ἐπιτύχει νά διατηρήσει μυστικές τίς καθαρές μητρικές σειρές (τύπος ἀποκαλούμενος «κλειστός»), ὁ δημιουργός τοῦ ὑβριδίου δέν ἔχει ἀνάγκη οὐδενός νόμου γιά τήν προστασία τῶν ποικιλιῶν του πού διατίθενται στό ἐμπόριο, διότι εἶναι ἀδύνατη ἡ ἀναπαραγωγή σπόρων πρός σπορά ἀπό διατιθέμενο στό ἐμπόριο ὑβρίδιο. Τά γενεολογικά συνθετικά εἶναι γνωστά μόνο στόν δημιουργό καί στήν ὑπηρεσία ἐλέγχου.

Ἡ ἀνωτέρω δυνατότης νά διατηρηθεῖ μυστική ἡ μέθοδος δημιουργίας προβλέπεται ρητῶς στήν ὁδηγία 66/402 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 14ης Ἰουνίου 1966, περί ἐμπορίας σπόρων δημητριακῶν πρός σπορά:

«Τά Κράτη μέλη μεριμνοῦν ὥστε ἡ ἐξέταση καί ἡ περιγραφή τῶν γενεαλογικῶν συνθετικῶν, αἰτήσει τοῦ δημιουργοῦ, νά τηρηθοῦν ἐμπιστευτικές» (ἄρθρο 6 παράγραφος 3)

καί στό ἄρθρο 7 παράγραφος 3 τῆς ὁδηγίας τοῦ Συμβουλίου, τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1970, περί τοῦ κοινοῦ καταλόγου ποικιλιῶν καλλιεργουμένων φυτικῶν εἰδῶν:

«Ὅταν ἡ ἐξέταση τῶν γενεαλογικῶν συνθετικῶν εἶναι ἀναγκαία στήν μελέτη τῶν ὑβριδίων καί τῶν συνθετικῶν ποικιλιῶν, τά Κράτη μέλη μεριμνοῦν ὥστε τά ἀποτελέσματα τῆς ἐξετάσεως αὐτῆς καί ἡ περιγραφή τῶν γενεαλογικῶν συνθετικῶν νά τηροῦνται ἐμπιστευτικά ἄν τό ζητήσει ὁ δημιουργός.»

Αὐτό ἀποκαλεῖται «ἐργασία κλειστοῦ τύπου».

6) Ὁ ὅρος *«νέο φυτικό εἶδος»* εἶναι συνώνυμος μέ τήν δημιουργία. Μία *νέα* ποικιλία

ἀναγνωρίζεται ἐπισήμως, καταχωρίζεται καί ἀποκαλεῖται νέο φυτικό εἶδος, ἄν ἱκανοποιεῖ, ἐκτός τοῦ ὅτι ἔχει τόν χαρακτήρα τοῦ νέου, τρία κριτήρια πού καθορίζονται ἀπό τόν νόμο: διαφορά, ὁμογένεια, σταθερότητα. Λαμβάνεται ἐπίσης ὑπ' ὄψη ἡ ἀξία του ἀπό ἄποψη καλλιεργείας καί χρησιμοποιήσεως.

Στήν περίπτωση κλειστοῦ τύπου δημιουργίας νέου φυτικοῦ εἴδους, ἡ προστασία πού παρέχεται ἀπό τό νομικό καθεστώς τοῦ δημιουργοῦ προστίθεται σέ ἐκείνη πού προκύπτει ἤδη ἀπό τόν ἐμπιστευτικό χαρακτήρα τοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους, ἀλλά εἶναι ἀναγκαία ἡ καταχώρισή του στόν ἐθνικό κατάλογο ποικιλιῶν, γιά νά εἶναι δυνατό νά διατεθεῖ στό ἐμπόριο. Στήν περίπτωση αὐτή, ἡ «κλειστή» ποικιλία παράγεται καί πωλεῖται μόνον ἀπό τόν δημιουργό ἤ ἀπό τόν ἀντιπρόσωπό του.

Ἡ διάρκεια τῆς προστασίας καθορίζεται γιά περιορισμένο χρονικό διάστημα (20 ἔτη γιά τά ἐτήσια εἴδη). Ἡ προσβολή τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους στοιχειοθετεῖ ποινικό ἀδίκημα. Στήν Γαλλία, τά πιστοποιητικά νέου εἴδους χορηγοῦνται ἀπό τήν Comité de protection des obtentions végétales (CPOV) (Ἐπιτροπή Προστασίας Νέων Φυτικῶν Εἰδῶν) ἐν ὄψει τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἀναλύσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Institut national de la recherche agronomique (INRA) (Ἐθνικό Ἰνστιτοῦτο Ἀγρονομικῶν Ἐρευνῶν) γιά λογαριασμό τῆς Comité technique permanent de sélection (CTPS) (Μόνιμη Τεχνική Ἐπιτροπή Ἐπιλογῆς), ὀργανισμός στόν ὁποῖο ἔχει ἀνατεθεῖ ἡ καταχώριση τῶν νέων ποικιλιῶν στόν γαλλικό ἐπίσημο κατάλογο.

γ) Οἱ ὅροι «βασικοί σπόροι πρός σπορά» ἤ *«γονεῖς»*, ἤ ἀκόμη «βασικοί γεννήτορες», ὑποδηλοῦν τούς σπόρους πρός σπορά πού παρήχθησαν ὑπό τήν ἄμεση εὐθύνη τοῦ δημιουργοῦ, σύμφωνα μέ τούς κανόνες συντηρητικῆς ἐπιλογῆς ὅσον ἀφορᾶ τήν ποικιλία. Ἀποκαλοῦνται ἐπίσης «σπόροι πρός παραγωγή σπόρων πρός σπορά» (ἄρθρο 2 Δ τῆς ὁδηγίας 66/402). Εἶναι οἱ σπόροι πρός σπορά πού χρησιμοποιοῦνται ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις πρός πολλαπλασιασμό, οἱ ὁποῖες, συνδυάζοντας τούς βασικούς σπόρους πρός σπορά μεταξύ τους καί πολλαπλασιάζοντάς τους, δημιουργοῦν καί διαθέτουν στό ἐμπόριο συνοδευομένους ἀπό πιστοποιητικό σπόρους πρός σπορά, οἱ ὁποῖοι ὅμως δέν προορίζονται γιά παραγωγή σπόρων δημητριακῶν πρός σπορά, ἀλλά χρησιμοποιοῦνται γιά τήν παραγωγή σπόρων πού διατίθενται στήν κατανάλωση. Ἀπαιτοῦνται περίπου 8 ἔτη μεταξύ τῆς δημιουργίας τῆς νέας ποικιλίας καί τῆς διαδόσεώς της.

δ) Ἡ δημιουργηθεῖσα ποικιλία (βασικοί σπόροι πρός σπορά) πολλαπλασιάζεται ἀκολούθως εἴτε ἀπό τόν ἴδιο τόν δημιουργό, ἄν αὐτό εἶναι τό ἐπάγγελμά του, εἴτε ἀπό ἕναν «πολλαπλασιαστή», δηλαδή ἀπό καλλιεργητή ὁ ὁποῖος, ἀπό τούς σπόρους πρός σπορά πού ἀνέπτυξε καί παρέσχε ὁ δημιουργός, καλλιεργεῖ καί συνεπῶς παράγει μέ πολλαπλασιασμό νέους σπόρους πρός σπορά, ἀπό τούς ὁποίους προέρχονται οἱ συνοδευόμενοι ἀπό πιστοποιητικό σπόροι πρός σπορά. Ὅταν οἱ ἰδιότητες τοῦ δημιουργοῦ καί τοῦ πολλαπλασιαστοῦ δέν συμπίπτουν στό ἴδιο πρόσωπο, κατά κανόνα συνάπτονται συμβάσεις μεταξύ δημιουργῶν καί πολλαπλασιαστῶν, γιά τόν καθορισμό τοῦ ὄγκου παραγωγῆς μιᾶς εἰδικῆς ποικιλίας, καί τῶν καταβλητέων ἀπό τόν πολλαπλασιαστή στόν δημιουργό χρηματικῶν ποσῶν.

Ἡ ἰδιότης τοῦ δημιουργοῦ καί τοῦ πολλαπλασιαστοῦ δέν παρέχει μόνο δικαιώματα· συνοδεύεται καί ἀπό ὑποχρεώσεις: οἱ προϋποθέσεις πολλαπλασιασμοῦ τῶν σπόρων πρός σπορά ἀποτελοῦν ἀντικείμενο πολύ αὐστηρῶν ἐλέγχων γιά τήν πιστοποίηση (ἄρθρο 6 παράγραφος 4 τῆς ὁδηγίας 66/402). Ἡ πιστοποίηση ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ρυθμίσεως κατά εἶδος καί, στήν Γαλλία, διενεργεῖται ἀπό τήν Service officiel de contrôle (SOC) (Ἐπίσημη Ὑπηρεσία Ἐλέγχου), τεχνική ὑπηρεσία τοῦ (Groupement national interprofessionnel des semences et plants (GNIS) (Ἐθνική Διεπαγγελματική

Ἕνωση Σπόρων πρός Σπορά καί Φυτῶν). Ἡ τεχνική καλλιεργείας διέπεται ἀπό λεπτομερές πρωτόκολλο καί οἱ σπόροι πρός σπορά πρέπει νά ἀνταποκρίνονται σέ καθορισμένους κανόνες (καθαρότης, βλαστητική ἱκανότης, ὑγρασία).

Ὅπως ἀνέφερα, στήν περίπτωση τοῦ δημιουργοῦ πού ἐργάζεται μέ τό σύστημα κλειστοῦ τύπου, ἡ νοθογένεια ἐγγυᾶται στόν δημιουργό ὅτι θά ἀνταμειφθεῖ γιά τίς προσπάθειές του. Τοῦ ἐξασφαλίζει δέ, ἐν πάση περιπτώσει, προστασία τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν πού δημιουργεῖ (ἐκτός τῆς περιπτώσεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως ἤ τῆς ἀπαλλοτριώσεως), ἀκόμη καί ἄν δέν ὑφίστανται νομοθετικές διατάξεις περί τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους. Ὑπό τίς συνθῆκες αὐτές γίνεται ἀντιληπτό ὅτι ἡ ἐν λόγω μέθοδος προεκάλεσε ἀναστάτωση στήν παραγωγή τῶν σπόρων πρός σπορά καί ἀπετέλεσε ταυτοχρόνως προϋπόθεση καί αἴτιο ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων στόν τομέα αὐτό.

ε) Ἀντιθέτως, στήν περίπτωση τῶν ποικιλιῶν «ἀνοικτοῦ» τύπου, τά γενεαλογικά συνθετικά εἶναι γενικῶς γνωστά καί προσιτά σέ ὅλους τούς ἐνδιαφερομένους. Στήν περίπτωση αὐτή, ἐν ὄψει τῆς νομοθεσίας περί ἐμπορίας τῶν σπόρων πρός σπορά (Saatgutverkehrsgesetz τῆς 20ῆς Μαΐου 1968 στήν Γερμανία), οἱ ἐν λόγω σπόροι πρός σπορά ἀναγνωρίζονται ὡς σπόροι πρός σπορά συνοδευόμενοι ἀπό πιστοποιητικό καί καταχωρισμένοι στόν κατάλογο τῶν φυτικῶν ποικιλιῶν, ὁ παραγωγός (δημιουργός) ὅμως δέν δύναται νά ἀξιώσει ἀπόλυτη προστασία βάσει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καί τῆς νομοθεσίας περί τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν (Sortenschutzgesetz τῆς 20ῆς Μαΐου 1968 στήν Γερμανία). Ἡ κατάσταση αὐτή ἐμφανίζεται κατά κανόνα ὅταν μία ποικιλία ἐπελέγη ἀπό ὀργανισμούς ἐρευνῶν δημοσίου δικαίου (πανεπιστήμια ἤ ἄλλους), οἱ ὁποῖοι θέτουν τά ἀποτελέσματα τῶν προσπαθειῶν τους στήν διάθεση τοῦ κοινοῦ ἤ τοῦ κράτους, ἔναντι οἰκονομικοῦ ἀνταλλάγματος πού εἶναι συνήθως κατώτερο ἀπό ἐκεῖνο πού δύναται νά ἀπαιτήσει ὁ ἰδιώτης δημιουργός (συνήθης ἄδεια, ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως τοῦ δικαιώματος, Jedermannserlaubnis, παράγραφος 21 Sortenschutzgesetz).

Μέχρι τό τέλος τῆς δεκαετίας τοῦ 1950, ἡ καλλιέργεια τοῦ ἀραβοσίτου ἐγίνετο στήν Γαλλία μέ τοπικές ποικιλίες προερχόμενες ἀπό σειρές ἀραβοσίτου τύπου Corné, οἱ ὁποῖες εἰσήγοντο ἀπό τόν Νέο Κόσμο.

Μετά τήν εἰσαγωγή στήν Γαλλία τῶν πρώτων ὑβριδίων σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά ἀπό τούς ἐρευνητές τοῦ INRA, τά ἔτη 1957 καί 1958 χαρακτηρίζονται ἀπό τήν δημιουργία ὑβριδίων ἀραβοσίτου *πρωίμου* τύπου ἀπό τούς ἰδίους ἐρευνητές. Ἡ ποικιλία INRA 200 κατεχωρίσθη στόν γαλλικό ἐπίσημο κατάλογο τό 1957, ἡ δέ ποικιλία INRA 258 τό 1958. Κατ' αὐτόν τόν τρόπο, τό Ἰνστιτοῦτο ἐδημιούργησε τίς προϋποθέσεις γιά τήν ἐπέκταση τῆς καλλιεργείας τοῦ ἀραβοσίτου στίς ὀρεινές ζῶνες, πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ χωρίς ἀμφιβολία ἕνα ἀπό τούς στόχους τῆς συνθήκης τῆς Ρώμης (ἄρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχεῖο α, ἄρθρο 85 παράγραφος 3). Εἴκοσι ἔτη ἀργότερα, τό ὑβρίδιο ἀραβοσίτου ἐκαλλιεργεῖτο σέ τρία περίπου ἑκατομμύρια ἑκτάρια, μέ μέση ἀπόδοση 5 000 χιλιόγραμμα ἀνά ἑκτάριο· παρά τήν ἐπιτευχθεῖσα πρόοδο, τό ἔλλειμμα τῆς Κοινότητος σέ ἀραβόσιτο ἀνέρχεται ἀκόμη σέ δώδεκα περίπου ἑκατομμύρια τόννους ἐτησίως.

Μέχρι τήν ἀρχή τῆς δεκαετίας τοῦ 1970, τό INRA εἰργάζετο μέ τό σύστημα «ἀνοικτοῦ» τύπου: οἱ τύποι ὑβριδίων πού ἀνέπτυξε ἦταν γνωστοί καί ὅλος ὁ κόσμος ἠδύνατο νά ἐπωφεληθεῖ. Οἱ ποικιλίες INRA 200 καί 258 συμπεριελαμβάνοντο μεταξύ τῶν ὀλιγότερο δαπανηρῶν, πρᾶγμα πού δέν ἦταν ἀντίθετο πρός τήν φύση του ὡς ὀργανισμοῦ πού ἀσχολεῖται μέ τήν βασική ἔρευνα, ὅπως ἄλλωστε ἁρμόζει σέ «αὐτόνομο ἐθνικό δημόσιο ὀργανισμό». Τό INRA συνεστήθη μέ νόμο τῆς 18ης Μαΐου 1946 καί χρηματοδοτεῖται ἀπό τό γαλλικό κράτος, κατέβαλε δέ κάθε προσπάθεια γιά νά ἐπιτύχει τήν συμμετοχή τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καί τῶν γαλλικῶν συνεταιρισμῶν στήν ἐπιλογή καί στήν παραγωγή

τῶν ὑβριδίων. Πράγματι, τό Ἰνστιτοῦτο δέν εἶναι οὔτε παραγωγός (πολλαπλασιαστής) οὔτε πωλητής σπόρων πρός σπορά, ἄν καί εἶναι δημιουργός καί ὑπεύθυνος τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς· παράγει μόνο τούς «προ-βασικούς σπόρους πρός σπορά».

Ἔτσι, ἀφοῦ τό INRA ἐδημιούργησε τούς ἀπαραιτήτους σπόρους πρός σπορά, οἱ ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις ἐπωφελήθησαν ταχέως τῶν ἐρευνῶν του. Ἀντιληφθεῖσες ταχέως τό ἐνδιαφέρον πού ἐπαρουσίαζε ὁ ἐν λόγω τομεύς, οἱ ἐπιχειρήσεις αὐτές (συνεταιρισμοί ἤ ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις), οἱ ὁποῖες ἠδύναντο νά ἐπιδιώξουν τό κέρδος, δεδομένου ὅτι δέν ἐξεπλήρουν ἀποστολή δημοσίας ὑπηρεσίας, ἐδημιούργησαν, μέ βάση τό ὑλικό INRA, τίς δικές τους «ἰδιωτικές» ποικιλίες. Καί σήμερα ἀκόμη, οἱ σειρές INRA ἀπαντῶνται στό 90 % τῶν ὑβριδίων σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά πού διατίθενται στό ἐμπόριο. Κατ' αὐτόν τόν τρόπο, οἱ ἐν λόγω ἐπιχειρήσεις ἀνέλαβαν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, τήν συνέχιση τοῦ ἔργου τοῦ Ἰνστιτούτου. Ἐνῶ οἱ ποικιλίες INRA ἀντεπροσώπευαν τό σύνολο σχεδόν τῶν πωλήσεων σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά ἐντός τῆς Γαλλίας στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1980, δέν ἔπαυσαν ἀπό τότε νά χάνουν ἔδαφος καί τό 1981 ἀντεπροσώπευαν μόνο 10 % περίπου τῆς ἀγορᾶς αὐτῆς.

Στήν Γαλλία, ἡ παραγωγή καί ἡ πώληση τῶν σπόρων πρός σπορά ἐκτεταμένης καλλιεργείας τῶν γαλλικῶν καί ἀλλοδαπῶν ποικιλιῶν πραγματοποιοῦνται ἀπό πρόσωπα ἤ ἑταιρίες ἀναγνωρισμένες ἀπό τό Γαλλικό Ὑπουργεῖο Γεωργίας καί κατόχους ἐπαγγελματικοῦ δελτίου, πού χορηγεῖ τό GNIS. Δοθείσης τῆς καθαρῶς διοικητικῆς φύσεως τοῦ INRA, κατέστη ἀναγκαία τό 1960 ἡ σύσταση μιᾶς ἑταιρίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἡ ὁποία θά ἀνελάμβανε τήν διαχείριση τῶν προβλημάτων πολλαπλασιασμοῦ, συντηρήσεως καί ἐμπορίας τῶν βασικῶν καί τῶν συνοδευομένων ἀπό πιστοποιητικό σπόρων πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν ὑβριδίων INRA. Τό ἔργο αὐτό ἀνετέθη στήν Société des semences de base de maïs (SSBM) (Ἑταιρία βασικῶν σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά), SARL, ἐπαγγελματικό ὀργανισμό πού ἐλέγχει τίς ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις (μέλη τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδικάτου Ἀνεγνωρισμένων Ἐπιχειρήσεων Σπόρων πρός Σπορά γιά τόν Ἀραβόσιτο, SNESAM) καί τούς συνεταιρισμούς (μέλη τοῦ Syncomaïs). Κατά τά λοιπά, ἡ SSBM εἶχε τήν ἕδρα της στήν ἴδια διεύθυνση πού εἶχε τήν ἕδρα του καί τό SNESAM.

Ἀπό τήν δεκαετία τοῦ 1970, ὁ τρόπος ἐμπορίας τῶν ποικιλιῶν πού ἀνέπτυξε ὁ INRA ἀπετέλεσε ἀντικείμενο ἐπικρίσεων, ἡ δέ ἐμπορία τοῦ ὑλικοῦ INRA ἀνετέθη στήν «Société anonyme française des semences de maïs» (FRASEMA) (Γαλλική Ἀνώνυμη Ἑταιρία Σπόρων Ἀραβοσίτου πρός Σπορά), ἡ ὁποία ἀντικατέστησε στίς 18 Ἰουνίου 1973 τήν SSBM. Τό σύνολο τῶν γαλλικῶν ἐπιχειρήσεων καί συνεταιρισμῶν πού παράγουν ἀραβόσιτο INRA εἶναι μέτοχοι τῆς Frasema, στήν ὁποία δύναται νά μετάσχει, ἐφ' ὅσον τό ζητήσει, κάθε ἀνεγνωρισμένος ἐπιλογεύς. Στήν Γαλλία, ἀλλά καί παγκοσμίως, ἀπολαμβάνει τῆς ἀποκλειστικότητος τῆς παραγωγῆς καί ἐμπορίας τῶν βασικῶν σπόρων πρός σπορά πού προέρχονται ἀπό τά ἀρχικά στελέχη τῶν ἐργαστηρίων INRA. Τό Διοικητικό Συμβούλιο τῆς Frasema ἀποτελεῖται ἀπό τούς κυρίους παραγωγούς, ἰδιῶτες, σπόρων πρός σπορά, οἱ ὁποῖοι, συνεπῶς, ἀπολαύουν πρῶτοι τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἐν λόγω δημοσίου ὀργανισμοῦ καί τῶν κυρίων ἀνταγωνιστῶν του.

Ὅπως ἀκριβῶς τό INRA ἐνεθάρρυνε τίς ἐνδιαφερόμενες γαλλικές ἐπιχειρήσεις νά πολλαπλασιάζουν τίς ποικιλίες πού ἀνέπτυξε, κατά τόν ἴδιο τρόπο καί κατόπιν αἰτήσεως τῶν γάλλων ἐπιχειρηματιῶν, οἱ ὁποῖοι ἤθελαν νά ἐξάγουν τούς πολλαπλασιασμένους σπόρους πρός σπορά τῶν ἐν λόγω ποικιλιῶν στήν Γερμανία, προσεπάθησε νά ἐπιτύχει τήν καταχώριση τῶν ποικιλιῶν στόν «κατάλογο γερμανικῶν ποικιλιῶν», ἡ ὁποία, βάσει τῆς γερμανικῆς νομοθεσίας περί νέων φυτικῶν εἰδῶν, εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τήν ἐμπορία τους στήν χώρα αὐτή.

Ὡς ἀντιπρόσωπο ἐνώπιον τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Γραφείου Ποικιλιῶν (Bundessortenamt), ἐπέλεξε τόν Kurt Eisele, ἀπό τό Darmstadt.

Ὁ Kurt Eisele εἶναι ὁμόρρυθμος ἑταῖρος τῆς ἑτερορρύθμου ἑταιρίας L. C. Nungesser, Darmstadt, ἡ ὁποία συνεστήθη τό 1775 καί ἀπασχολοῦσε τό 1977 192 ἄτομα· κατά τό ἴδιο ἔτος ὁ κύκλος ἐργασιῶν της ἀνήρχετο σέ 80 ἑκατομμύρια DM. Μόνος ἑτερόρρυθμος ἑταῖρος ἦταν ὁ Christof Eisele Junior.

Ἡ ἐπιχείρηση Nungesser ἔχει ἐπίσης μία 100 % θυγατρική ἑταιρία στό Στρασβοῦργο, ἡ ὁποία ἐμπορεύεται στήν ἀνατολική Γαλλία τούς σπόρους πρός σπορά πού εἰσάγει ἡ μητρική ἑταιρία ἀπό τήν Δανία, τίς Κάτω Χῶρες καί ἀπό τρίτες χῶρες. Ἡ δραστηριότητά της ἀφορᾶ κυρίως τούς σπόρους φυτοειδῶν πρός σπορά, τούς σπόρους γιά πτηνά καί τούς σπόρους τριφυλλιοῦ γιά σπορά. Μεταπωλεῖ ἐπίσης, σέ μικρό ποσοστό (λιγότερο τοῦ 5 % τοῦ κύκλου ἐργασιῶν της), σέ ἐμπόρους γεωργικῶν προϊόντων τῆς ἀνατολικῆς Γαλλίας σπόρους ἀραβοσίτου πρός σπορά πού ἀγοράζει ἀπό συνεταιρισμούς αὐτῆς τῆς περιοχῆς. Οὐδέποτε ἐπώλησε σπόρους ἀραβοσίτου πρός σπορά πού προήρχοντο ἀπό τήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας.

Σύμφωνα μέ τήν σύμβαση πού διετυπώθη στήν γαλλική γλώσσα καί ὑπεγράφη στό Παρίσι στίς 14 Δεκεμβρίου 1960 καί στό Darmstadt στίς 16 Δεκεμβρίου 1960, ὁ Kurt Eisele ἀνέλαβε νά προβεῖ σέ ὅλες τίς ἀπαραίτητες ἐνέργειες ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας γιά τήν καταχώριση τῶν ποικιλιῶν INRA 200, 244, 258 καί 321. Τό Ἰνστιτοῦτο ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση νά καταβάλει στόν Kurt Eisele ὅλες τίς δαπάνες καταχωρίσεως τῶν ποικιλιῶν του. Ὁ Eisele ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση νά ἐνημερώνει τό Ἰνστιτοῦτο γιά ὅλα τά σχετικά μέ τήν ἐμπορία τῶν ἐν λόγω ποικιλιῶν στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία θέματα.

Μέ τέσσερις ὅμοιες δηλώσεις, οἱ ὁποῖες διετυπώθησαν στήν γερμανική γλώσσα καί ὑπεγράφησαν στό Darmstadt στίς 19 Ἰανουαρίου 1961 καί στό Παρίσι στίς 8 Φεβρουαρίου 1961, τό INRA μετεβίβασε τό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους ἐπί τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων ποικιλιῶν ὑβριδίων ἀραβοσίτου «Darmstadt» στόν Kurt Eisele, ὁ ὁποῖος κατέστη κάτοχος τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους ἐπί τῶν ποικιλιῶν αὐτῶν καί τῶν ἀπορρεόντων δικαιωμάτων ἀπό τίς 14 Δεκεμβρίου 1960.

Ἡ ὀνομασία «Darmstadt», ἕδρα τῆς ἑταιρίας Nungesser, ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι, κατά τήν διάρκεια τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Γραφείου Ποικιλιῶν, εἶναι δυνατή ἡ χρησιμοποίηση προσωρινῆς ὀνομασίας, ἡ ὁποία δέν εἶναι ἀναγκαῖο νά ἱκανοποιεῖ τίς σχετικές μέ τήν ὀνομασία τῶν ποικιλιῶν ἀπαιτήσεις.

Ὡς πρός τίς ὁριστικές ὀνομασίες, Inrafrüh, Inrasil, Inrakorn, Inraweiß, φαίνεται ὅτι ἐνεπνεύσθησαν ἀπό τό ἄρθρο 13 παράγραφος 8 τῆς συμβάσεως περί προστασίας τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν, πού ὑπεγράφη στό Παρίσι στίς 2 Δεκεμβρίου 1961, κατά τό ὁποῖο:

«Ὅταν μία ποικιλία προσφέρεται πρός πώληση ἤ ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἐμπορίας, ἐπιτρέπεται ὁ συνδυασμός τῆς καταχωρισθείσης ὀνομασίας τῆς ποικιλίας μέ βιομηχανικό ἤ ἐμπορικό σῆμα, ἐμπορική ἐπωνυμία ἤ ἄλλη παρόμοια ἔνδειξη. Στήν περίπτωση πού μία τέτοια ἔνδειξη συνδυάζεται ὡς ἀνωτέρω, ἡ ὀνομασία πρέπει νά ἀναγνωρίζεται εὐκόλως.»

Ἡ διαφορά πρός τίς γαλλικές ὀνομασίες δικαιολογεῖται ἐπίσης διότι ἡ ἄνευ ὅρων υἱοθέτησή τους θά ἠδύνατο νά προκαλέσει σύγχυση· οἱ ἀριθμοί 200, 244, 258, 321 ἀντιστοιχοῦν ἐν μέρει στόν δείκτη ὡριμότητος στήν Γαλλία, ἀλλά ὁ δείκτης ὡριμότητος στήν Γερμανία εἶναι διαφορετικός. Τέλος, γνωρίζω ὅτι, σύμφωνα μέ τίς γερμανικές νομοθετικές διατάξεις, μία ποικιλία δέν ἠδύνατο νά γίνει ἀποδεκτή στήν Γερμανία μέ ἕνα ὄνομα καί ἕνα ἀριθμό καί ὅτι ἔπρεπε ἡ ὀνομασία νά εἶναι ἕνα πλῆρες ὄνομα.

Στό ὄπισθεν μέρος κάθε δηλώσεως ὑπάρχει μία ἄλλη δήλωση, ἡ ὁποία διετυπώθη στήν γερμανική γλώσσα καί ὑπεγράφη στό

Darmstadt στίς 19 Ἰανουαρίου 1961 ἀπό τόν Kurt Eisele, ὑπό τήν ἰδιότητά του ὡς «δικαιοδόχου τοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος», καί στό Παρίσι στίς 8 Φεβρουαρίου 1961, ἀπό τόν ἀντιπρόσωπο τοῦ Inra, ὑπό τήν ἰδιότητά του ὡς «πρώην κατόχου τοῦ δικαιώματος», στήν ὁποία τά συμβληθέντα μέρη ἐδήλωσαν ὅτι τό Inra (πρώην κάτοχος τοῦ δικαιώματος) μετεβίβασε τό ὑλικό ἐπιλογῆς καί τούς ἀναγκαίους γιά τήν ἐπιλογή ἤ γιά τόν πολλαπλασιασμό σπόρους πρός σπορά (βασικούς σπόρους πρός σπορά), καθώς καί τά βιβλία ἐπιλογῆς καί τίς ἄλλες σημειώσεις πού ἀφοροῦν τίς ἐν λόγω τέσσερις ποικιλίες, σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ γερμανικοῦ νόμου περί σπόρων πρός σπορά (Saatgutgesetz τῆς 27ης Ἰουνίου 1953)· ὅτι ὁ Kurt Eisele (δικαιοδόχος στήν κατοχή τοῦ δικαιώματος) κατέστη κάτοχος καί ὅτι, κατά τό μέτρο πού ἡ τελευταία αὐτή δήλωση παρεκκλίνει ἀπό τήν σύμβαση τῆς 14ης-16ης Δεκεμβρίου 1960, ἰσοδυναμεῖ μέ τροποποίηση τῆς τελευταίας.

Ὁ ἐν λόγω γερμανικός νόμος, ὁ ὁποῖος πρέπει νά ἐξετασθεῖ, περιεῖχε σέ ἕνα μόνο κείμενο τίς διατάξεις περί προστασίας τῶν ποικιλιῶν βάσει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (πρῶτο μέρος) καί τούς κανόνες δημοσίου δικαίου ἤ διοικητικοῦ δικαίου «police économique» περί τῆς ἐγκρίσεως τῶν ποικιλιῶν καί τοῦ ἐμπορίου τῶν δημητριακῶν (δεύτερο μέρος). Θά δοῦμε ὅτι ἔκτοτε ὁ γερμανός νομοθέτης διακρίνει μεταξύ τῶν ἀνωτέρω δύο κατηγοριῶν διατάξεων.

Ἀνεξαρτήτως τῶν προϋποθέσεων πού ἀπαιτοῦνται πρός παροχή τῆς προστασίας, ὁ νόμος ὁρίζει ὅτι ἡ παροχή τῆς προστασίας αὐτῆς ἔχει τήν ἔννοια ὅτι οἱ σπόροι πρός σπορά δύνανται νά πιστοποιηθοῦν καί νά διατεθοῦν στό ἐμπόριο, ὅτι μόνον ὁ κάτοχος τοῦ δικαιώματος δύναται νά παράγει τούς σπόρους πρός σπορά τῆς ποικιλίας γιά νά τούς διοχετεύει στό ἐμπόριο καί ὅτι ἐπίσης μόνον αὐτός ἔχει τό δικαίωμα νά τούς πωλεῖ.

Ὑπό τόν τίτλο «μεταβίβαση ποικιλίας» (Übertragung einer Sorte), τό ἄρθρο 9 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὁρίζει:

«1) Ἡ σύμβαση μέ τήν ὁποία μεταβιβάζεται τό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους ἐπί μιᾶς ποικιλίας καί ἡ ἀπορρέουσα ἐξ αὐτοῦ προστασία, καθώς καί οἱ ἐντεῦθεν ἀναλαμβανόμενες ὑποχρεώσεις, πρέπει νά καταρτίζονται ἐγγράφως.

2) Ὁ δικαιοδόχος ἀπολαύει τῶν δικαιωμάτων καί ἀναδέχεται τίς ὑποχρεώσεις πού ἀπορρέουν ἀπό τόν παρόντα νόμο.

3) Σέ περίπτωση ἀμφιβολίας, ὁ πρῶτος κάτοχος τοῦ δικαιώματος ὑποχρεοῦται νά παραδώσει στόν δικαιοδόχο τό ὑλικό ἐπιλογῆς καί τόν ἀναγκαῖο γιά τήν ἐπιλογή ἤ γιά τόν πολλαπλασιασμό σπόρο, καθώς καί τά βιβλία ἐπιλογῆς καί τίς λοιπές σημειώσεις πού ἀφοροῦν τήν ποικιλία καί νά προβεῖ στήν τροποποίηση τῶν μητρώων προστασίας ποικιλιῶν (Sortenschutz-Rolle).»

Ὑπό τόν τίτλο «ἀλλοδαπές ποικιλίες», τό ἄρθρο 14 ὁρίζει:

«1) Ἀλλοδαπές ποικιλίες δύνανται, ὑπό τίς προβλεπόμενες ἀπό τόν παρόντα νόμο προϋποθέσεις, νά τύχουν, κατόπιν αἰτήσεως, νομίμου προστασίας, ὑπό τόν ὅρο τῆς ἀμοιβαιότητος. Μέ ἀπόφαση πού δημοσιεύεται στήν Bundesgesetz-Blatt, ὁ ὁμοσπονδιακός ὑπουργός διαπιστώνει τήν ὕπαρξη τῆς ἀμοιβαιότητος.

2) Ἀλλοδαπή ποικιλία δύναται νά προστατευθεῖ ἄνευ τοῦ ὅρου τῆς ἀμοιβαιότητος, ὅταν ἡ παροχή τῆς προστασίας ἔχει ἄξια ἀπό ἄποψη καλλιεργείας καί χρησιμοποιήσεως γιά τό ἐθνικό ἔδαφος.

3) Πρόσωπο πού δέν κατοικεῖ οὔτε ἔχει ἐγκατάσταση στό ἔδαφος ἐπί τοῦ ὁποίου ἐφαρμόζεται ὁ παρών νόμος δέν δύναται νά ζητήσει τήν παροχή προστασίας, νά συμμετάσχει σέ διαδικασία πού ρυθμίζεται στό πρῶτο μέρος τοῦ παρόντος νόμου καί νά ἐπικαλεσθεῖ τήν παρεχομένη σέ μία ποικιλία προστασία, παρά μόνο ἄν ὁρίσει ἀντιπρόσωπο (Vertreter) ἐντός τῆς χώρας.

Ὁ τελευταῖος δύναται νά ἀντιπροσωπεύει τό ἀνωτέρω πρόσωπο στήν διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Bundessortenamt καί, ὑπό τήν ἐπιφύλαξη τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 78 τοῦ κώδικος πολιτικῆς δικονομίας, στίς ἀστικές διαφορές πού ἀφοροῦν τήν προστασία τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν . . .»

Μέ τό ἄρθρο 23 ἀνατίθεται στό Ὁμοσπονδιακό Γραφεῖο Ποικιλιῶν (Bundessortenamt) ἡ τήρηση τοῦ «Μητρώου Προστασίας Ποικιλιῶν» (Sortenschutzrolle), διευκρινίζονται δέ οἱ λεπτομέρειες τηρήσεως τοῦ μητρώου αὐτοῦ.

Στήν ὑπό κρίση ὑπόθεση, οἱ συμφωνίες ἀποβλέπουν σαφῶς στό νά καταστεῖ δυνατή ἡ παραγωγή καί ἡ ἐμπορία τῶν τεσσάρων ποικιλιῶν Inra στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, καθώς καί στό νά συμμορφωθεῖ ὁ Kurt Eisele πρός τίς σχετικές ἐπιταγές τοῦ γερμανικοῦ νόμου περί προστασίας τῶν φυτικῶν εἰδῶν καί περί τῶν καλλιεργουμένων σπόρων φυτῶν πρός σπορά (Saatgutgesetz) τῆς 27ης Ἰουνίου 1953. Ἦταν ἀπολύτως σύμφωνες πρός τό ἰσχῦον τότε δίκαιο, ὅπου δέν ὑφίστατο οὔτε κοινή γεωργική ἀγορά, οὔτε κανονισμός 17, οὔτε «κοινός» κατάλογος τῶν ποικιλιῶν γεωργικῶν εἰδῶν, οὔτε κοινοτική νομολογία περί ἀναλώσεως τῶν δικαιωμάτων βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ ἐξουσία ἀντιπροσωπεύσεως πού παρέσχε τό INRA στόν Kurt Eisele ἦταν ὁ μόνος τρόπος γιά νά κυκλοφορήσουν στήν Γερμανία οἱ ποικιλίες πού ἐδημιούργησε τό Ἰνστιτοῦτο, εἴτε αὐτές ἐπολλαπλασιάζοντο στήν Γαλλία ἀπό γαλλικές ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις ἤ συνεταιρισμούς εἴτε στήν Γερμανία ἀπό τόν Kurt Eisele.

Διεθνῶς, τό σύστημα προστασίας τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν ἀπετέλεσε ἀντικείμενο τῆς συμβάσεως τῶν Παρισίων τό 1961, ἡ ὁποία ἀνεθεωρήθη μεταγενεστέρως στήν Γενεύη, στίς 10 Νοεμβρίου 1972 καί στίς 23 Ὀκτωβρίου 1978.

Ἂν δέν κάνω λάθος, ὅλα τά Κράτη μέλη, ἐκτός τοῦ Λουξεμβούργου καί τῆς Ἑλλάδος, ἔχουν προσχωρήσει στήν σύμβαση καί ἔχουν συστήσει τήν Διεθνή Ἕνωση γιά τήν Προστασία τῶν Νέων Φυτικῶν Εἰδῶν (UPOV).

Λόγω τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως, τά κράτη τῆς Ἑνώσεως ἐθέσπισαν νέα νομοθεσία ἤ ἐτροποποίησαν τήν νομοθεσία τους ἐφ' ὅσον αὐτό ἦταν ἀναγκαῖο.

Κατά τήν ἐν λόγω σύμβαση, τό δικαίωμα πού παρέχεται στόν δημιουργό προστατευομένης κατά τήν ἔννοια τῆς συμβάσεως ποικιλίας ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά ἐξαρτᾶ ἀπό προηγουμένη ἄδειά του τήν παραγωγή πρός διοχέτευση στό ἐμπόριο, τήν πώληση καί τήν ἐμπορία τοῦ ὑλικοῦ ἀναπαραγωγῆς ἤ φυτικοῦ πολλαπλασιασμοῦ, ὡς ἔχει, τῆς ποικιλίας (ἄρθρο 5 παράγραφος 1).

Ὑπό τόν τίτλο «περιορισμός τῆς ἀσκήσεως τῶν προστατευομένων δικαιωμάτων», τό ἄρθρο 9 ὁρίζει:

«1) Ἡ ἐλεύθερη ἄσκηση τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος πού παρέχεται στόν δημιουργό δέν δύναται νά περιορισθεῖ παρά μόνο γιά λόγους δημοσίου συμφέροντος.

2) Ὅταν ὁ ἀνωτέρω περιορισμός τίθεται πρός ἐξασφάλιση τῆς διαδόσεως τῆς ποικιλίας, τό ἐνδιαφερόμενο Κράτος μέλος τῆς Ἑνώσεως πρέπει νά λαμβάνει ὅλα τά ἀναγκαῖα μέτρα, προκειμένου νά λαμβάνει ὁ δημιουργός δικαία ἀμοιβή.»

Τό ἄρθρο 11 παράγραφος 3 ὁρίζει:

«Ἡ προστασία πού ζητεῖται στά διάφορα Κράτη μέλη τῆς Ἑνώσεως ἀπό φυσικά ἤ νομικά πρόσωπα πού ἀπολαύουν τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπό τήν προστασία πού παρέχεται γιά τήν ἴδια ποικιλία στά ἄλλα κράτη πού ἀνήκουν ἤ ὄχι στήν Ἕνωση.»

Σύμφωνα μέ τήν σύμβαση, ἡ Ἰταλία ἐθέσπισε στίς 25 Νοεμβρίου 1971 τόν νόμο 1096· τό Βέλγιο, τόν νόμο τῆς 10ης Μαΐου

1975 περί προστασίας τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν· τό Ἡνωμένο Βασίλειο, τόν Plant Varieties and Seeds Act τοῦ 1964.

Στήν Γαλλία, τό ἄρθρο 3 παράγραφος 1 τοῦ νόμου 70-489, τῆς 11ης Ἰουνίου 1970, περί προστασίας τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν, ὁρίζει:

«Κάθε νέο φυτικό εἶδος δύναται νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο τίτλου ἰδιοκτησίας, ἀποκαλουμένου «πιστοποιητικοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους», τό ὁποῖο παρέχει στόν κάτοχό του *ἀποκλειστικό* δικαίωμα παραγωγῆς, *στό ἔδαφος* ἐπί τοῦ ὁποίου ἐφαρμόζεται ὁ παρών νόμος, πωλήσεως ἤ διαθέσεως πρός πώληση ὁλοκλήρου ἤ τμήματος τοῦ φυτοῦ ἤ τῶν στοιχείων ἀναπαραγωγῆς ἤ φυτικοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς σχετικῆς ποικιλίας καί τῶν ποικιλιῶν πού προέρχονται ἀπ' αὐτή μέ νοθογένεια, ὅταν ἡ ἀναπαραγωγή ἀπαιτεῖ τήν ἐπαναλαμβανομένη χρησιμοποίηση τῆς ἀρχικῆς ποικιλίας.»

Τήν σύμβαση ἐπεκύρωσε ἡ Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας τό 1968, προκειμένου δέ νά προσαρμόσει τήν νομοθεσία της στίς ἀρχές τῆς συμβάσεως ἐθέσπισε, στίς 20 Μαΐου 1968, τόν Sortenschutzgesetz (τροποποιηθέντα στίς 4 Ἰανουαρίου 1977), ὁ ὁποῖος περιορίζεται στήν παρεχομένη ἀπό πλευρᾶς ἰδιωτικοῦ δικαίου προστασία τῶν ποικιλιῶν καί, τήν ἴδια ἡμέρα, τόν Saatgutverkehrsgesetz (τροποποιηθέντα στίς 23 Ἰουνίου 1975), ὁ ὁποῖος διέπει, ἀπό ἄποψη δημοσίου δικαίου, τήν ἀναγνώριση καί τήν ἐμπορία τῶν σπόρων πρός σπορά.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπο, τόσο στήν Γαλλία ὅσο καί στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας καί γενικῶς σέ ὅλα τά Κράτη μέλη πού ἔχουν σχετική μέ τά νέα φυτικά εἴδη νομοθεσία, μία ποικιλία δύναται νά διατεθεῖ στό ἐμπόριο μόνο ἄν ἔχει ἐγγραφεῖ στόν ἐθνικό ἐπίσημο κατάλογο ποικιλιῶν. Ἀπαγορεύεται ἡ πώληση τῶν σπόρων πρός σπορά καί τῶν φυτῶν, ἄν ἡ ταυτότητα τῆς ποικιλίας, ἡ ὁποία ἀναφέρεται ὑποχρεωτικῶς στήν ἐτικέττα, δέν εἶναι σύμφωνη μέ τό ὄνομα πού ἔχει δώσει ὁ δημιουργός καί ἔχει καταχωρισθεῖ. Ὁ δημιουργός «καταθέτει τό πιστοποιητικό παραγωγῆς» γιά τήν ποικιλία του καί ἐλέγχει τήν παραγωγή της, ἀφ' ἑνός διότι κάθε συσκευασία πρέπει νά φέρει ἐτικέττα μέ τό ὄνομα τῆς ποικιλίας καί ἀφ' ἑτέρου διότι, γιά νά παράγουν τήν ἐν λόγω ποικιλία, πρέπει ὅλοι οἱ ἄλλοι πολλαπλασιαστές νά ζητήσουν ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως. Ἀκόμη καί στήν περίπτωση πού δέν ὑφίστανται συμβατικές διατάξεις, ὁ νόμος ἀρκεῖ γιά νά παράσχει στόν δημιουργό ἤ στόν ἔλκοντα ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα τό μονοπώλιο τῆς ἐμπορίας τῶν σπόρων πρός σπορά τῆς ποικιλίας.

Οἱ ἀπαραίτητες δοκιμές καί διατυπώσεις πρός καταχώριση μιᾶς ποικιλίας στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας ἀπαιτοῦν περίπου πέντε ἔτη. Ὑπολογίζοντας ὅτι ἡ ἰσχύς τῆς καταχωρίσεως τῶν ποικιλιῶν, τήν ἐκμετάλλευση τῶν ὁποίων ἀνέλαβε ὁ Kurt Eisele, θά ἐτερματίζετο στό τέλος τοῦ 1965, τό INRA ἐζήτησε, τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1974, ἀπό τήν SSBM νά προμηθεύσει γιά τό 1965 τίς σειρές ἁπλῶν καί διπλῶν ὑβριδίων, πού ἦταν ἀπαραίτητες γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν διατυπώσεων καταχωρίσεως καί γιά τήν ἀπόδειξη τῆς δυνατότητος παραγωγῆς τῶν σπόρων ὑβριδίων πρός σπορά τοῦ INRA στήν Γερμανία, προκειμένου νά διαπιστώσει ὁ γερμανικός ὀργανισμός ἐλέγχου ὅτι ἡ ἀναπαραγωγή τους ἦταν δυνατή, χωρίς νά ὑποστοῦν ἀλλοίωση.

Στήν ἀνωτέρω ἀλληλογραφία ἀνεφέρετο ὅτι τό INRA συνεφώνησε μέ τόν Kurt Eisele νά παράγει κατά ἀνώτατο ὅριο τό $^1/_3$ τοῦ συνόλου τῶν σπόρων πρός σπορά πού πωλεῖ στήν Γερμανία, ὑπό τήν προϋπόθεση ὅτι τουλάχιστον τά $^2/_3$ θά εἰσάγονται ἀπό τήν Γαλλία. Συνεπῶς, τό INRA ἐζήτησε ἀπό τήν SSBM νά ἐφοδιάσει τόν Kurt Eisele μέ τά ἁπλά ὑβρίδια πού ἦταν ἀναγκαῖα γιά τήν παραγωγή σπόρων τῶν τεσσάρων ποικιλιῶν πρός σπορά σέ 51 ἑκτάρια.

Κατά τόν χρόνο πού ἐπρόκειτο νά ὑλοποιηθεῖ ἡ ἐκ τῆς καταχωρίσεως ἐκμετάλλευση τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν πού ἐζήτησε ὁ Kurt Eisele, ὑπεγράφη στό Παρίσι, στίς 5 Ὀκτωβρίου 1965, μία σύμβαση μεταξύ τοῦ INRA καί τοῦ Kurt Eisele, στήν ὁποία ἀναφέρονται καί διευκρινίζονται οἱ ἐκατέρωθεν ἀναληφθεῖσες ὑποχρεώσεις καί ἐπικυρώνεται ἡ χορηγηθεῖσα στόν Eisele ἄδεια. Θά παραθέσω ὁλόκληρο τό κείμενο τῆς ἐν λόγω συμβάσεως, δεδομένου ὅτι τελικῶς οἱ ὅροι αὐτῆς ἀποτελοῦν τό ἀντικείμενο τῆς ὑπό κρίση διαφορᾶς:

«Ἄρθρο 1

Τό INRA ἀναθέτει στόν Eisele τήν ἀποκλειστικότητα τῆς ὀργανώσεως τῆς πωλήσεως τῶν δημιουργηθέντων ἀπό τό INRA ποικιλιῶν ἀραβοσίτου INRA 200, INRA 244, INRA 258, INRA 270, INRA 300 καί INRA 321, ἡ διαδικασία γιά τήν καταχώριση τῶν ὁποίων εὑρίσκεται ἤδη ἐν ἐξελίξει ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας.

Διευκρινίζεται ὅτι ἡ ἀποκλειστικότης πού παρέχεται στόν Eisele περιορίζεται στήν *ὀργάνωση τῆς πωλήσεως* καί δέν συνεπάγεται *ἀποκλειστικότητα πωλήσεως*.

Ὁ Eisele ὑποχρεοῦται νά μή ἀναλάβει τήν ὀργάνωση τῆς πωλήσεως ἄλλων ποικιλιῶν ἀραβοσίτου, ἐκτός τῶν ποικιλιῶν INRA.

Ἄρθρο 2

Ὁ Eisele ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά ἐφοδιάζει μέ σπόρους πρός σπορά ὅλων τῶν ἀναφερομένων στήν παροῦσα σύμβαση ποικιλιῶν κάθε γερμανική ἐπιχείρηση σπόρων πρός σπορά καί κάθε γερμανικό συνεταιρισμό πού θά ὑπέβαλαν σχετικό αἴτημα, ἐφ' ὅσον παρέχουν ἐπαρκεῖς τεχνικές καί ἠθικές ἐγγυήσεις.

Ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά μή περιορίζει μονομερῶς τήν πώληση τῶν ἐν λόγω σπόρων πρός σπορά.

Σέ περίπτωση κατά τήν ὁποία ὅλες οἱ δοθεῖσες παραγγελίες δέν δύνανται νά ἐκτελεσθοῦν, ἐλλείψει σπόρων πρός σπορά ἤ γιά ὁποιονδήποτε ἄλλο λόγο, ὁ Eisele θά ὑποβάλει πρός ἔγκριση στό INRA τό σύστημά του βάσει τοῦ ὁποίου κατανέμει τό ἐν λόγω προϊόν μεταξύ τῶν ἀγοραστῶν.

Ἡ τιμή πωλήσεως τῶν ἐν λόγω ποικιλιῶν στά καταστήματα, πού ἐπιλέγονται κατά τόν τρόπο πού ἀνεφέρθη ἀνωτέρω, θά καθορίζεται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ τοῦ INRA καί τοῦ Eisele, τιμή τήν ὁποία ὁ Eisele ὑποχρεοῦται νά τηρεῖ. Γιά τήν διαμόρφωση τῆς τιμῆς αὐτῆς πρέπει νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψη ἀφ' ἑνός ἡ τιμή πωλήσεως τῶν γάλλων ἐξαγωγέων καί ἀφ' ἑτέρου ἡ κατάσταση τῆς κανονικῆς ἀγορᾶς στήν Γερμανία.

Διευκρινίζεται ὅτι, πρός καθορισμό τῆς ἀνωτέρω τιμῆς, θά λαμβάνονται ὑπ' ὄψη οἱ δαπάνες στίς ὁποῖες ὑποβάλλεται ὁ Eisele γιά τήν διάδοση τῶν ἐν λόγω ποικιλιῶν, διάδοση τήν ὁποία ὁ Eisele ἐξουσιοδοτεῖται νά ἐπιδιώκει μέ κάθε μέσο, ὑπό τήν ἐπιφύλαξη τηρήσεως τῆς σχετικῆς ἐν προκειμένω νομοθεσίας καί τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Ἄρθρο 3

Ὁ Eisele ἀναλαμβάνει τήν ὑποχρέωση νά εἰσάγει ἀπό τήν Γαλλία τουλάχιστον τά $^2/_3$ τῶν ἀναγκαίων πρός ἱκανοποίηση τῶν γερμανικῶν ἀναγκῶν σπόρων πρός σπορά. Ἡ προμήθεια ἀπό τήν Γαλλία θά διενεργεῖται μέσω τοῦ γαλλικοῦ ὀργανισμοῦ, στόν ὁποῖο ἔχει ἀνατεθεῖ ἡ συγκέντρωση καί ὁ συντονισμός τῶν ἐξαγωγῶν ἀραβοσίτου.

Ὁ Eisele δύναται νά παράγει ὁ ἴδιος ἤ μέσω τρίτου, ὑπ' εὐθύνη του, τό ἐπί πλέον, δηλαδή τό $^1/_3$ κατά ἀνώτατο ὅριο τῶν ἀναγκαίων πρός ἱκανοποίηση ἀναγκῶν τῆς Γερμανίας σέ σπόρους πρός σπορά.

Γιά τούς σπόρους πρός σπορά πού παράγονται ὑπό τόν ἄμεσο ἔλεγχό του καί διατίθενται στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γερμανίας, ὁ Eisele ὑποχρεοῦται νά καταβάλλει στό INRA δικαιώματα τοῦ αὐτοῦ ὕψους καί ὑπό τούς ἴδιους ὅρους μέ ἐκείνους πού ἀπαιτεῖ στήν Γαλλία ἡ Caisse de gestion des licences végétales (Ταμεῖο Διαχειρίσεως Ἀδειῶν Ἐκμεταλλεύσεως Φυτικῶν Εἰδῶν).

Ὁ Eisele θά καταβάλλει τά ἀνωτέρω δικαιώματα στό τέλος κάθε ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

Ἄρθρο 4

Ὁ Eisele ὑποχρεοῦται νά προστατεύει τά δικαιώματα ἰδιοκτησίας τοῦ INRA ἐπί τῶν ἐν λόγω ποικιλιῶν — ἰδίως ὅσον ἀφορᾶ τήν πιθανότητα ἀπομιμήσεως τοῦ σήματος — καί ἐπί τοῦ σήματος «INRA », πού κατέθεσε τό ἐν λόγω Ἰνστιτοῦτο στήν Γαλλία καί στήν Γενεύη καί τοῦ ὁποίου ὁ Eisele δύναται νά κάνει χρήση.

Ὁ Eisele ἐξουσιοδοτεῖται νά προβαίνει στίς ἀναγκαῖες ἐνέργειες πρός προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ INRA.

Ἄρθρο 5

Τό INRA ἀναλαμβάνει νά ὑποχρεώσει τόν προβλεπόμενο ὀργανισμό νά λάβει ὅλα τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά νά ἐμποδίζει κάθε ἐξαγωγή πρός τήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας τῶν ποικιλιῶν ἀραβοσίτου INRA σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1 πλήν αὐτῶν πού προορίζονται γιά τόν Eisele.

Ἄρθρο 6

Γιά κάθε ζήτημα πού δέν προβλέπεται στήν παροῦσα σύμβαση, ὁ Eisele ὑποχρεοῦται νά λάβει προηγουμένως τήν ἔγκριση τοῦ INRA.

Ἄρθρο 7

Ἡ παροῦσα σύμβαση συνάπτεται γιά χρονικό διάστημα πέντε ἐτῶν καί θά ἰσχύει ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1965.

Δύναται νά ἀνανεωθεῖ σιωπηρῶς γιά χρονικό διάστημα ἴσης διαρκείας, τό συμβαλλόμενο δέ μέρος πού θά ἐπιθυμοῦσε νά τήν καταγγείλει ὑποχρεοῦται νά εἰδοποιήσει πρός τοῦτο τό ἕτερο μέρος μέ συστημένη ἐπιστολή ἕνα ἔτος πρό τῆς λήξεως κάθε περιόδου.

Ἄρθρο 8

Ἀποκλειστική δικαιοδοσία πρός ἐπίλυση κάθε διαφορᾶς πού εἶναι δυνατόν νά ἀνακύψει ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως ἔχει τό Tribunal de commerce de la Seine.»

Ἡ Caisse de gestion des licences végétales (CGLV), πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 3, εἶχε τήν ἕδρα της στήν ἴδια διεύθυνση πού εἶχαν τήν ἕδρα τους οἱ προαναφερθεῖσες SSBM καί SNESAM. Πρόκειται γιά ἀστική ἑταιρία, στό κεφάλαιο τῆς ὁποίας συμμετέχει, μεταξύ ἄλλων, τό INRA, διαχειρίζεται δέ τά νέα φυτικά εἴδη, ἐκτός ἄν οἱ δημιουργοί προτιμοῦν νά ἀσκοῦν οἱ ἴδιοι τά δικαιώματά τους. Χορηγεῖ ἐτήσια ἄδεια πολλαπλασιασμοῦ ὑπό τόν ἔλεγχό της γιά τίς ποικιλίες, τῶν ὁποίων ἔχει ἀναλάβει τήν ἐκμετάλλευση. Ἡ πώληση ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις, στίς ὁποῖες ἔχουν χορηγηθεῖ ἄδειες παραγωγῆς τῶν ποικιλιῶν, ὑπόκειται στήν καταβολή ἑνός «δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως» πρός τήν Caisse, ἡ ὁποία τό καταβάλλει στόν δημιουργό, ἀφοῦ ἀφαιρεθοῦν οἱ δαπάνες λειτουργίας της. Κυρίως, διαχειρίζεται ὅλες τίς ποικιλίες ἀραβοσίτου INRA καί τίς ποικιλίες πού προέρχονται ἀπό σειρές INRA, εἰσπράττει δέ γιά λογαριασμό της τά δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως πού καταβάλλονται γιά τίς ἄδειες πού παραχωρεῖ στούς γάλλους παραγωγούς, ἐνῶ τό INRA εἰσπράττει τό ἴδιο τά ἐν λόγω δικαιώματα γιά τήν ἄδεια πού ἐχορήγησε στόν Kurt Eisele.

Ἄν καί δέν ὁρίζεται ρητῶς, ὁ ὀργανισμός πού ἐπίσης ἀναφέρεται στό ἄρθρο 3 καί ἀσχολεῖται μέ τήν συγκέντρωση καί τόν συντονισμό τῶν ἐξαγωγῶν γαλλικοῦ ἀραβοσίτου σέ ὅλες τίς ξένες χῶρες, μέ τίς ὁποῖες τό Ἰνστιτοῦτο ἔχει συνάψει ἤ θά συνάψει συβάσεις, ἦταν ἡ SSBM. Ἡ ἑταιρία αὐτή εἶχε ἀναλάβει νά κατανείμει μεταξύ ἰδιωτικοῦ τομέως (οἱ ἐπιχειρήσεις μέλη τοῦ SNESAM) καί συνεταιριστικοῦ τομέως (οἱ συνεταιρισμοί μέλη τοῦ Synco-Maïs) τήν ποσόστωση — ὅπως θά τήν ἀποκαλῶ — «Eisele», νά ἐκτελεῖ τίς δοθεῖσες ἀπό αὐτόν

παραγγελίες σπόρων πρός σπορά, νά συγκεντρώνει τίς έξαγωγές πού προορίζονται γι' αὐτόν, καί νά προβαίνει στίς σχετικές τιμολογήσεις.

Στήν πραγματικότητα, μέ τήν σύμβαση αὐτή μεταφέρεται στήν γερμανική ἀγορά ἡ ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς καί τῆς πωλήσεως τῶν διατιθεμένων στό ἐμπόριο ὑβριδίων INRA πού ὑφίσταται στήν Γαλλία, μέ τήν σημαντική διαφορά ὅτι τήν ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς καί τῆς πωλήσεως στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία ἔχει ἀναλάβει ἀποκλειστικῶς ὁ Kurt Eisele, ὁ ὁποῖος, ὡς μόνος ἀγοραστής, ἐφοδιάζεται ἀπό μεγάλο ἀριθμό προμηθευτῶν. Ἐξ ἄλλου, ἡ σύμβαση δέν παρέχει στόν Kurt Eisele καμμία ἀποκλειστικότητα ὅσον ἀφορᾶ τήν ἀγορά *βασικῶν* σπόρων πρός σπορά INRA. Καίτοι οἱ συνοδευόμενοι ἀπό πιστοποιητικό σπόροι πρός σπορά πωλοῦνται ἀποκλειστικῶς ἀπό τήν Frasema, οἱ βασικοί σπόροι πρός σπορά εἶναι προσιτοί σέ κάθε ἀγοραστή ἐντός τῆς Εὐρώπης καί συνεπῶς καί ἐντός τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας. Κατ' αὐτό τόν τρόπο, ἡ Frasema ἐπώλησε τό 1976 μεγάλες ποσότητες *βασικῶν* σπόρων πρός σπορά INRA στίς γερμανικές ἐπιχειρήσεις Kleinwanzlebener Saatzucht (KWS) καί Nordsaat.

Ἡ πρώτη παραγγελία πού ἔδωσε ὁ Kurt Eisele στίς 24 Αὐγούστου 1966 ἐξετελέσθη τόν Φεβρουάριο τοῦ 1967, ἀκολούθησαν δέ ἀρκετά ἔτη εὐνοϊκά γιά τούς παραγωγούς καί τούς πωλητές τῶν ποικιλιῶν INRA. Ἐνῶ ἀκόμη καί τό 1970 ὑφίστατο στήν γερμανική ἀγορά μόνο μία γαλλική ποικιλία κλειστοῦ τύπου, οἱ γερμανοί καλλιεργητές ἀραβοσίτου πού ἤθελαν νά χρησιμοποιοῦν τούς γαλλικούς σπόρους πρός σπορά, δηλαδή ἡ πλειονότης, ἠδύναντο νά χρησιμοποιήσουν τίς ποικιλίες INRA, ἰδίως τήν ποικιλία INRA 200, ἀπό τό 1967.

Κατ' ἐφαρμογή τῶν ἄρθρων 4 καί 5 τοῦ κανονισμοῦ 17 τοῦ Συμβουλίου τῆς 6ης Φεβρουαρίου 1962 (πρῶτος κανονισμός ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 85 καί 86 τῆς συνθήκης, ὡς ἐτροποποιήθη μέ τόν κανονισμό 118/63), ὁ Kurt Eisele ἐκοινοποίησε, τήν 1η Νοεμβρίου 1965, στήν γενική διεύθυνση ἀνταγωνισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς στίς Βρυξέλλες τήν συμφωνία πού εἶχε συνάψει μέ τό INRA στίς 5 Ὀκτωβρίου 1965, ἡ ἰσχύς τῆς ὁποίας ἔληγε τήν 1η Σεπτεμβρίου 1970.

Ὑπό τόν τίτλο στοιχεῖα σχετικά μέ τό περιεχόμενο τῆς συμφωνίας, ἀνέφερε: «μεταβίβαση δικαιωμάτων προστασίας νέων φυτικῶν εἰδῶν γιά τίς ποικιλίες ὑβριδίου ἀραβοσίτου INRA, σύμφωνα μέ τήν ἐπισυναπτομένη συμφωνία».

Διευκρίνιζε ὅτι ἡ συμφωνία ἀφοροῦσε τόν ἐφοδιασμό μεταξύ Γαλλίας καί Γερμανίας.

Θεωρῶν ὅτι τό ἄρθρο 85 παράγραφος 1 τῆς συνθήκης δέν εἶχε ἐφαρμογή, προέβαλε τούς ἀκολούθους λόγους:

«Ἡ συμφωνία κοινοποιεῖται ἁπλῶς προληπτικῶς, πρός ἀποφυγή ἐνδεχομένης ζημίας λόγω μή κοινοποιήσεως· τό ἄρθρο 85 δέν ἐφαρμόζεται λόγω:

— τοῦ κανονισμοῦ 26 τοῦ Συμβουλίου τῆς 4ης Ἀπριλίου 1962 περί ἐφαρμογῆς ὁρισμένων κανόνων τοῦ ἀνταγωνισμοῦ στήν παραγωγή καί στήν ἐμπορία τῶν γεωργικῶν προϊόντων,

— τοῦ ἰδίου τοῦ κανονισμοῦ 17 καί

— τοῦ κανονισμοῦ 27 τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 3ης Μαΐου 1962, (πρῶτος κανονισμός ἐφαρμογῆς τοῦ κανονισμοῦ 17 — μορφή, περιεχόμενο καί λοιπές λεπτομέρειες περί τῶν αἰτήσεων καί κοινοποιήσεων).»

Προκειμένου νά διευκρινίσει τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἡ συμφωνία συνέβαλε στήν βελτίωση τῆς παραγωγῆς ἤ τῆς διανομῆς, καθώς καί στήν προώθηση τῆς τεχνικῆς καί οἰκονομικῆς προόδου, ἀνέφερε:

«Καταχώριση νέων ποικιλιῶν στό ὁμοσπονδιακό γραφεῖο ποικιλιῶν (Bundessortenamt) πρός ὄφελος τῆς γερμανικῆς γεωργίας.»

Παρῆλθαν δέκα περίπου ἔτη μέχρις ὅτου ἡ γενική διεύθυνση ἀνταγωνισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντιδράσει ἐπισήμως στήν ἀνωτέρω κοινοποίηση.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἐξεδόθησαν σημαντικά κοινοτικά νομοθετήματα ἀφορῶντα τήν ἐμπορία τῶν σπόρων πρός σπορά, τόν κοινό κατάλογο ποικιλιῶν καί καλλιεργουμένων φυτικῶν εἰδῶν καί τήν κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν στόν τομέα τῶν σπόρων πρός σπορά.

Ἡ ἐμπορία τῶν σπόρων δημητριακῶν πρός σπορά στήν κοινή ἀγορά διέπεται ἀπό τήν ὁδηγία τοῦ Συμβουλίου 66/402, τῆς 4ης Ἰουνίου 1966, ἡ ὁποία ἀναφέρεται σέ θέματα τεχνικῆς φύσεως (κωδικοποιημένη ἔκδοση τῆς ὁδηγίας αὐτῆς ἐδημοσιεύθη στήν JO C 66 τῆς 8ης Ἰουνίου 1974, σ. 24, προκειμένου νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη οἱ ἐπελθοῦσες μέχρι τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς τροποποιήσεις).

Στηριζομένη στά ἄρθρα 43 καί 100 τῆς συνθήκης, ἡ ὁδηγία αὐτή ἀποβλέπει στήν δημιουργία μεγαλύτερης παραγωγικότητος στόν τομέα τῆς καλλιεργείας τῶν δημητριακῶν μέ τήν ἐφαρμογή ὁμοιομόρφων καί ὅσο τό δυνατό αὐστηρῶν κανόνων ἀφορώντων τήν ἐπιλογή τῶν ποικιλιῶν πού ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ἐμπορίας. Πρός τοῦτο, περιορίζει τήν ἐμπορία σέ ὁρισμένες ποικιλίες.

Ἐξ ἄλλου, ἀποσκοπεῖ στήν παροχή τῆς ἐγγυήσεως στόν γεωργό ὅτι θά ἀποκτήσει πράγματι τούς σπόρους πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν αὐτῶν. Πρός τοῦτο, ἡ ὁδηγία καθιερώνει, τόσο στό ἐμπόριο μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν ὅσο καί στό ἐμπόριο στίς ἐθνικές ἀγορές, ἕνα ἑνιαῖο σύστημα πιστοποιήσεως, βασιζόμενο στίς ἐλάχιστες προδιαγραφές (εἰδική καθαρότητα, βλαστική, ἱκανότητα καί φυτοϋγειονομική κατάσταση) καί στηριζόμενο στίς ἐμπειρίες πού ἔχουν ἀποκτηθεῖ ἀπό τήν ἐφαρμογή προϋφισταμένων σέ διεθνές ἐπίπεδο συστημάτων (Ὀργανισμός Τροφίμων καί Γεωργίας τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν).

Γιά νά ἐξασφαλισθεῖ ἡ ταυτότητα τῶν ἐν λόγω σπόρων πρός σπορά («βασικοί σπόροι πρός σπορά» ἤ «συνοδευόμενοι ἀπό πιστοποιητικό σπόροι πρός σπορά»), προβλέπονται στήν ὁδηγία ὁρισμένοι κανόνες πού ἀφοροῦν τήν συσκευασία, τήν δειγματοληψία, τήν σφράγιση καί τήν σήμανση. Οἱ σχετικοί μέ τό τελευταῖο σημεῖο κανόνες ἔχουν ἐπανειλημμένως τροποποιηθεῖ καί συμπληρωθεῖ. Οἱ ἀπαιτήσεις περί τῆς «ἡμερομηνίας σφραγίσεως τῶν συσκευασιῶν» ἀπετέλεσαν ἀντικείμενο, τελευταίως, τῆς ὁδηγίας τοῦ Συμβουλίου 78/692 τῆς 25ης Ἰουλίου 1978.

Ἡ ἐμπορία τῶν σπόρων πρός σπορά πού ἀνταποκρίνεται στίς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὑπόκειται μόνο στούς περιορισμούς πού προβλέπονται ἀπό τούς κοινοτικούς κανόνες, *ὑπό τήν ἐπιφύλαξη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης.*

Σέ ἕνα πρῶτο στάδιο, μέχρι τῆς καταρτίσεως *κοινοῦ καταλόγου* τῶν ποικιλιῶν, οἱ περιορισμοί αὐτοί περιελάμβαναν ἰδίως τό δικαίωμα τῶν Κρατῶν μελῶν νά περιορίζουν τήν ἐμπορία τῶν σπόρων πρός σπορά στίς ποικιλίες πού εἶχαν γιά τό ἔδαφός τους ἀξία ἀπό ἄποψη καλλιεργίας καί χρησιμοποιήσεως.

Τά Κράτη μέλη ἔπρεπε μέχρι τήν 1η Ἰουλίου 1968 τό ἀργότερο νά ἔχουν θέσει σέ ἰσχύ τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν συμμόρφωση μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 παράγραφος 1 καί μέχρι τήν 1η Ἰουλίου 1969 τό ἀργότερο γιά τήν συμμόρφωση μέ τίς ἄλλες διατάξεις τῆς ὁδηγίας καί τῶν παραρτημάτων της.

Κατά συνέπεια, ἡ ὁδηγία τοῦ 1966 ἐξασφαλίζει τήν ἐλεύθερη κυκλοφορία μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν τῶν συνοδευομένων ἀπό ἐπίσημα πιστοποιητικά σπόρων πρός σπορά, πού ἔχουν καταχωρισθεῖ σέ ἐθνικό κατάλογο ἑνός ἐξ αὐτῶν, καί τήν ἀναγνώριση ὡς ἰσοδυνάμων τῶν σπόρων δημητριακῶν πρός σπορά πού παράγονται σέ ἕνα Κράτος μέλος κατ' εὐθείαν ἀπό βασικούς σπόρους πρός σπορά συνοδευομένους ἀπό πιστοποιητικό σέ ἄλλο Κράτος μέλος. Κατά τά λοιπά, δέν θίγει τίς ἐθνικές διατάξεις πού δικαιολογοῦνται γιά λόγους προστασίας τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας (ἄρθρο 22).

Πέραν ὁρισμένων μεταγενεστέρων τροποποιήσεων, τό σύστημα αὐτό παρέμεινε σέ ἰσχύ μέχρι τήν ἔκδοση, στίς 29 Σεπτεμβρίου 1970, τῆς ὁδηγίας 70/457 τοῦ Συμβουλίου τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1970, ἡ ὁποία ἔθεσε τίς πρῶτες βάσεις γιά ἕνα κοινό κατάλογο ποικιλιῶν καλλιεργουμένων φυτικῶν εἰδῶν καί συγκέντρωσε τίς διατάξεις, πού ἦταν μέχρι τότε διεσπαρμένες στίς ὁδηγίες τοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Ἰουνίου 1966 καί τῆς 10ης Ἰουλίου 1969 περί τῆς ἐμπορίας τῶν σπόρων τεύτλων πρός σπορά, σπόρων κτηνοτροφικῶν τροφῶν πρός σπορά, σπόρων σιτηρῶν πρός σπορά, σπόρων γεωμήλων πρός φύτευση καί σπόρων ἐλαιούχων καί κλωστικῶν φυτῶν πρός σπορά (κωδικοποιημένη ἔκδοση τῆς ὁδηγίας αὐτῆς περιέχει ἡ JO C 66 τῆς 8ης Ἰουνίου 1974, σ. 56).

Ἡ ὁδηγία αὐτή ὁρίζει ὅτι ἕνας κοινός κατάλογος ποικιλιῶν δύναται νά καταρτισθεῖ πρός τό παρόν, μόνο βάσει τῶν *ἐθνικῶν* καταλόγων καί ὁρίζει ὅτι ὅλα τά Κράτη μέλη πρέπει νά καταρτίσουν ἕνα ἤ περισσότερους ἐθνικούς καταλόγους τῶν ἀποδεκτῶν γιά πιστοποίηση καί ἐμπορία στό ἔδαφός τους ποικιλιῶν. Ἐπί πλέον, ἐκτιμώντας ὅτι ὅλοι οἱ σπόροι πρός σπορά καί ὅλα τά φυτά πρός φύτευση ποικιλιῶν πού γίνονται ἀποδεκτές ἀπό 1ης Ἰουλίου 1967 σέ ἕνα τουλάχιστον Κράτος μέλος, σύμφωνα μέ τίς ἀρχές πού καθορίζονται στήν ὁδηγία αὐτή, δέν πρέπει νά ὑποβάλλονται στήν Κοινότητα, μετά ἀπό ὁρισμένη προθεσμία, σέ κανένα περιορισμό *ὡς πρός τήν ποικιλία,* ἡ ὁδηγία προβλέπει ὅτι οἱ ποικιλίες αὐτές πρέπει νά περιλαμβάνονται στόν *κοινό* κατάλογο ποικιλιῶν καί ἀναθέτει στήν Ἐπιτροπή τήν δημοσίευση τοῦ ἐν λόγω καταλόγου στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων.

Κατά τό ἄρθρο 9:

«1) Τά Κράτη μέλη μεριμνοῦν γιά τήν ἐπίσημη δημοσίευση τοῦ καταλόγου τῶν ἀποδεκτῶν ποικιλιῶν στό ἔδαφός τους καί ὅταν ἀπαιτεῖται ἐπιλογή διατηρητέων ποικιλιῶν τό ὄνομα τοῦ ἤ τῶν ὑπευθύνων τῆς ἐπιλογῆς στήν χώρα τους ...

2) Κατά τήν ἀποδοχή ποικιλίας, τά Κράτη μέλη μεριμνοῦν ὥστε ἡ ποικιλία αὐτή νά φέρει κατά τό μέτρο τοῦ δυνατοῦ τήν αὐτή ὀνομασία στά ἄλλα Κράτη μέλη.

Ἄν εἶναι γνωστό ὅτι οἱ σπόροι πρός σπορά ἤ τά φυτά πρός φύτευση μιᾶς ποικιλίας τίθενται σέ ἐμπορία σέ ἄλλη χώρα μέ διαφορετική ὀνομασία, ἡ ὀνομασία αὐτή ἀναγράφεται ἐπίσης στόν κατάλογο.»

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ὅπως διετυπώθη στήν ὁδηγία τοῦ Συμβουλίου τῆς 24ης Ἰουλίου 1979, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Τά Κράτη μέλη, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τά στοιχεῖα πού διαθέτουν, μεριμνοῦν ἐπιπλέον ὥστε μία ποικιλία, ἡ ὁποία δέν διακρίνεται σαφῶς:

— ἀπό μία ποικιλία πού ἔχει γίνει ἀποδεκτή προηγουμένως στό ἐν λόγω Κράτος μέλος ἤ σέ ἄλλο Κράτος μέλος ἤ

— ἀπό μία ἄλλη ποικιλία, ἡ ὁποία ἔχει κριθεῖ ὡς σαφῶς διακρινόμενη, σταθερή καί ὁμοιόμορφη σύμφωνα μέ τούς κανόνες πού ἀντιστοιχοῦν πρός τούς κανόνες τῆς παρούσης ὁδηγίας, χωρίς πάντως νά εἶναι ποικιλία γνωστή στήν Κοινότητα κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 παράγραφος 1,

νά φέρει τήν ὀνομασία τῆς ποικιλίας αὐτῆς. Ἡ διάταξη αὐτή δέν ἐφαρμόζεται, ἄν ἡ ἐν λόγω ὀνομασία δύναται νά παραπλανήσει ἤ νά προκαλέσει σύγχυση ὅσον ἀφορᾶ τήν ποικιλία ἤ ἄν ἄλλα περιστατικά, δυνάμει τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἐν λόγω Κράτους μέλους πού διέπουν τίς ὀνομασίες τῶν ποικιλιῶν, ἀντιτίθενται στήν χρησιμοποίησή της ἤ ἄν τό δικαίωμα ἑνός τρίτου παρεμποδίζει τήν ἐλεύθερη χρήση τῆς ὀνομασίας αὐτῆς σέ σχέση μέ τήν ποικιλία.»

Οἱ διατάξεις αὐτές εἶναι σημαντικές· πράγματι, τό Συμβούλιο ἐδέχθη ἔτσι ὅτι τό 1979 ἕνας τρίτος πού ἔχει ἀποκτήσει δικαιώματα «δυνάμει τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων ἑνός Κράτους μέλους πού διέπουν τίς ὀνομασίες ποικιλιῶν» δύναται νά ἐμποδίσει τήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῆς ὀνομασίας μιᾶς ποικιλίας.

Ἡ ἀποδοχή στόν κατάλογο ἰσχύει μέχρι τό τέλος τοῦ δεκάτου ἡμερολογιακοῦ ἔτους μετά τήν ἡμερομηνία ἀποδοχῆς. Ἡ ἰσχύς τῶν ἀποδοχῶν πού εἶχαν γίνει σέ ἕνα Κράτος μέλος πρό τῆς 1ης Ἰουλίου 1972 λήγει στίς 30 Ἰουνίου 1982 τό ἀργότερο (ἄρθρο 12 παράγραφος 1, ὅπως διετυπώθη στήν ὁδηγία 72/418). Ἡ ἀποδοχή μιᾶς ποικιλίας δύναται νά ἀνανεωθεῖ γιά καθορισμένα χρονικά διαστήματα (ἄρθρο 12 παράγραφος 2).

Τό ἄρθρο 14 παράγραφος 2 τῆς ὁδηγίας 66/402 ὅριζε ὅτι ἡ θέση σέ ἐφαρμογή τοῦ κοινοῦ καταλόγου ποικιλιῶν ἔπρεπε νά γίνει τό ἀργότερο μέχρι τήν 1η Ἰανουαρίου 1970. Τό ἄρθρο 25 ὅμως τῆς ὁδηγίας 70/457 διευκρίνισε ὅτι τά Κράτη μέλη ἔπρεπε νά θέσουν σέ ἰσχύ τήν 1η Ἰουλίου 1972 τό ἀργότερο τίς ἀναγκαῖες διατάξεις γιά τήν κατάρτιση ἐθνικοῦ καταλόγου, σύμφωνα μέ τίς προβλεπόμενες στήν ὁδηγία αὐτή ἀρχές. Κατά συνέπεια, ἡ εἰσαγωγή τοῦ κοινοῦ καταλόγου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ἁπλῶς ἕνα μωσαϊκό τῶν διαφόρων ἐθνικῶν καταλόγων, ἠδύνατο νά ἐφαρμοσθεῖ τό ἐνωρίτερο τήν 1η Ἰουλίου 1972. Πράγματι, μόλις τήν 21η Ἰουλίου 1975 ἐδημοσιεύθη γιά πρώτη φορά καί ἐξ ὁλοκλήρου ὁ κοινός κατάλογος (JO C 164 τῆς 21ης Ἰουλίου 1975). Ἡ ἔκδοση αὐτή συνεπληρώθη ἐπανειλημμένως σύμφωνα μέ τά στοιχεῖα πού παρέσχον τά Κράτη μέλη. Ὁ ἐν λόγω κοινός κατάλογος ἀπαριθμεῖ τίς ποικιλίες οἱ ὁποῖες, *ἀπό 31ης Δεκεμβρίου 1974,* δέν ὑπόκεινται πλέον, στό ἔδαφος τῆς Κοινότητος, ὑπό τήν ἀρχική του σύνθεση, σέ κανένα περιορισμό ἐμπορίας *ὡς πρός τήν ποικιλία* (ἄρθρο 18 τῆς ὁδηγίας 70/457). Ἀπό 31ης Δεκεμβρίου 1975 (δευτέρα ἔκδοση τοῦ καταλόγου τῆς 20ῆς Μαρτίου 1976), ὁ κατάλογος εἶχε γιά πρώτη φορά τά ἴδια ἀποτελέσματα καί στά ἀρχικά καί στά νέα Κράτη μέλη.

Θά πρέπει ὅμως νά γίνει διάκριση μεταξύ τῶν ἐννοιῶν τῆς «ἐλεύθερης κυκλοφορίας», τῆς «ἐλεύθερης πιστοποιήσεως» ἤ τῆς «ἐλεύθερης παραγωγῆς»· πράγματι, οἱ σπόροι πρός σπορά πού προέρχονται ἀπό τό Κράτος μέλος, στό ὁποῖο ἔχουν γίνει ἀποδεκτοί, δύνανται νά διατίθενται στό ἐμπόριο σέ ὅλα τά Κράτη μέλη, δέν δύνανται ὅμως νά *παράγονται* ἐκεῖ, παρά μόνον ἄν ἔχει ληφθεῖ σχετικῶς ἀπόφαση σέ κάθε Κράτος μέλος.

Ὡς πρός τήν κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν στόν τομέα τῶν σπόρων πρός σπορά, πού ἐθεσπίσθη μέ τόν κανονισμό 2358/71 τοῦ Συμβουλίου τῆς 26ης Ὀκτωβρίου 1971, ἐφαρμοστέου ἀπό τήν 1η Ἰουλίου 1972, καθορίζει κατ' οὐσίαν τούς κοινούς κανόνες στόν τομέα τοῦ ἐμπορίου μέ τίς τρίτες χῶρες καί τίς προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς κοινοτικῆς ἐνισχύσεως στήν παραγωγή στόν τομέα τῶν σπόρων πρός σπορά (ἐξισωτικές εἰσφορές, ρήτρα διασφαλίσεως, σύστημα πιστοποιητικῶν εἰσαγωγῆς, τό ὁποῖο ἐτροποποιήθη μέ τούς κανονισμούς 1117, 1118 καί 1119/79 τῆς 6ης Ἰουνίου 1979).

Στίς αἰτιολογικές σκέψεις τοῦ ἀνωτέρω κανονισμοῦ ἐπισημαίνεται ἐπίσης, χωρίς ὅμως νά ὑφίσταται πρός τοῦτο εἰδική διάταξη στό διατακτικό του, ὅτι, στό ἐσωτερικό ἐμπόριο τῆς Κοινότητος, ἡ εἴσπραξη κάθε δασμοῦ ἤ φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος καί ὁποιοσδήποτε ποσοτικός περιορισμός ἤ *μέτρο ἰσοδυνάμου ἀποτελέσματος* ἀπαγορεύονται αὐτόματα, σύμφωνα μέ τήν συνθήκη, ἀπό τήν 1η Ἰανουαρίου 1970. Προβλέπεται ἐπίσης (ἄρθρο 13) ὅτι ὁ κανονισμός πρέπει νά ἐφαρμόζεται «ἔτσι ὥστε νά λαμβάνονται ὑπ' ὄψη, παράλληλα καί κατά τόν κατάλληλο τρόπο, οἱ στόχοι πού προβλέ-

ponται στά ἄρθρα 39 καί 110 τῆς συνθήκης».

Μέχρι τό 1971, οἱ σχέσεις μεταξύ τῶν Kurt Eisele, INRA καί SSBM ἔλαβαν συγκεκριμένη μορφή μέ συμβάσεις πωλήσεως, πού συνήφθησαν μεταξύ τῆς ἐπιχειρήσεως Nungesser καί τῶν γαλλικῶν ἐπιχειρήσεων μελῶν τῆς SSBM.

Ὅσον ἀφορᾶ τούς σπόρους τῶν ποικιλιῶν INRA πρός σπορά ἀπετέλεσαν ἀντικείμενο συμφωνίας, πού ὑπεγράφη στό Παρίσι στίς 23 Σεπτεμβρίου 1971, μεταξύ τῆς ἐπιχειρήσεως Nungesser, ἐκπροσωπουμένης ἀπό τόν Kurt Eisele καί τήν SSBM· προεβλέπετο νά προσυπογράψει καί τό INRA, πράγμα ὅμως πού δέν συνέβη καί ἡ συμφωνία δέν ἐκοινοποιήθη στήν Ἐπιτροπή· ἡ προσβαλλομένη ἀπόφαση δέν ἀναφέρεται σ' αὐτή, ἀλλά θά ἦταν χρήσιμο νά παρατεθοῦν συνοπτικῶς οἱ διατάξεις, διότι δίδουν μία εἰκόνα τῆς καταστάσεως ἐκείνη τήν ἐποχή.

Στήν ἀνωτέρω συμφωνία ὑπενθυμίζεται ὅτι τό INRA παρέσχε στόν Kurt Eisele τήν ἀποκλειστικότητα τῆς πωλήσεως στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας τῶν σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν INRA.

Σέ σχέση μέ τήν ἀνωτέρω ἀποκλειστικότητα, ὁ Kurt Eisele, ἀνεξαρτήτως τῆς πωλήσεως στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῶν σπόρων ἀραβοσίτου INRA πρός σπορά πού εἶχε τήν ἄδεια νά παράγει ἐκεῖ, ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση νά ἀγοράζει τούς σπόρους ἀραβοσίτου INRA πρός σπορά μόνον ἀπό τήν Γαλλία καί μόνον ἀπό τά καταστήματα πού ἀπαριθμοῦνται σέ ἕνα κατάλογο· ἐπρόκειτο γιά τίς ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις, μέλη τοῦ SNESAM καί τούς συνεταιρισμούς μέλη τοῦ Synco-Maïs. Ὁ Kurt Eisele ἐδέχθη νά ὑπογράψει σύμβαση διαρκείας τριῶν ἐτῶν, σιωπηρῶς ἀνανεώσιμη, μέ τίς γαλλικές ἐπιχειρήσεις καί τούς γαλλικούς συνεταιρισμούς πού ἀναφέρονται στόν ἀνωτέρω κατάλογο καί στούς ὁποίους ἡ SSBM παρεῖχε τό βασικό ὑλικό INRA.

Ὁ Kurt Eisele ἐδέχθη τίς συμβάσεις πού θά ὑπεγράφοντο ἀπ' εὐθείας ἀπό τόν ἴδιο καί τά ἐν λόγω καταστήματα νά εἶναι σύμφωνα μέ τό πρότυπο τῆς ἐπισυναπτομένης στήν συμφωνία-τύπος.

Ἡ SSBM ὑπεχρεοῦτο νά παραδίδει στήν ἐπιχείρηση Nungesser, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, τούς βασικούς σπόρους ἁπλῶν καί γονέων ὑβριδίων πρός σπορά πού προορίζονται γιά τήν παραγωγή ὑβριδίων INRA πού διατίθενται στό ἐμπόριο στό ἔδαφος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας, στό πλαίσιο τῆς συμβάσεως πού συνήφθη μεταξύ τοῦ INRA καί τοῦ Kurt Eisele στίς 5 Ὀκτωβρίου 1965.

Ὁ Kurt Eisele θά καθώριζε μόνος του τήν ποσότητα πού θά ἀγόραζε ἀπό κάθε κατάστημα, λαμβανομένων ὅμως ὑπ' ὄψη τῶν ποσοτήτων πού παρεδόθησαν τά δύο προηγούμενα τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἐν λόγω συμφωνίας ἔτη.

Ἡ SSBM ἀνέλαβε νά διαπραγματεύεται κάθε ἔτος μέ τήν ἐπιχείρηση Nungesser τήν τιμή πού καθορίζετο στήν σύμβαση. Ἡ τιμή αὐτή, ἡ ὁποία ἐβασίζετο στό τιμολόγιο πού καθορίζεται στήν ἐτησία σύνοδο τῶν γάλλων παραγωγῶν τόν μήνα Σεπτέμβριο, συνεζητεῖτο καί καθωρίζετο πρό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου καί πρό τῆς περιόδου σπορᾶς.

Ἐπί τῆς τιμῆς αὐτῆς προεβλέπετο μία εἰδική ἔκπτωση, λόγω τῆς μεγάλης διαρκείας τῶν συμβάσεων καί τῆς συνολικῆς πωλουμένης ποσότητος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψη ἐπίσης τῆς προσπαθείας γιά τήν διάδοση τῶν ποικιλιῶν πού κατέβαλε ἡ ἐπιχείρηση Nungesser καί πού ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση νά καταβάλει καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς συμφωνίας.

Ἡ SSBM θά ἐφοδίαζε τούς γάλλους ἐξαγωγεῖς μέ τό ἀπαραίτητο βασικό ὑλικό, κατόπιν συμφωνίας μέ τό INRA.

Ἡ σύμβαση — τύπος πού ἴσχυε γιά τίς περιόδους πωλήσεως 1971/1974 — περιεῖχε κυρίως τίς ἀκόλουθες διευκρινίσεις:

Καθορίζονται ἀνά ἐπιχείρηση καί συνεταιρισμό οἱ ποσότητες τῶν σπόρων ποικιλιῶν INRA πρός σπορά πού ὁ Kurt Eisele ὑπεχρεοῦτο νά ἀγοράζει ἐτησίως. Τό συνοδευόμενο ἀπό πιστοποιητικό ἐμπόρευμα S.O.C. ἔπρεπε νά εἶναι σύμφωνο μέ ὁρισμένους κανόνες (ἰδίως «ποσοστό βλαστητικῆς ἱκανότητος 92 %, ὑποχρεωτική ἐπεξεργασία μέ «captan» καί μέ τά μεγέθη πού καθορίζοντο στήν ὀνοματολογία L. C. Nungesser, ὁ δέ ἀγοραστής εἶχε τό δικαίωμα νά ἀρνηθεῖ τό μέγεθος ὑπ' ἀριθ. 6. Πράγματι, ἀπό τά συνοδεύοντα τούς σάκκους τῆς ἐπιχειρήσεως Nungesser παραστατικά, τά ὁποῖα προσεκομίσθησαν, προκύπτει ὅτι ἡ ἐπιχείρηση αὐτή διέθετε στό ἐμπόριο μόνο σπόρους μεγέθους ἀνωτέρου ἀπό τό ὑπ' ἀριθ. 6. Ὁ ἀγοραστής ἔθετε στίς συσκευασίες τό σῆμα του καί, ἐνδεχομένως, τό σῆμα τοῦ πωλητοῦ σέ ἐμφανή θέση.

Ἡ τιμή ἔπρεπε νά καθορίζεται μέσω τῆς SSBM, σύμφωνα μέ τήν συμφωνία πού συνήφθη μεταξύ αὐτῆς καί τῆς ἐπιχειρήσεως Nungesser. Ὁ πωλητής ἐξέδιδε τό τιμολόγιο γιά τό παραδοτέο ἐμπόρευμα ἀπ' εὐθείας στό ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἡ Frasema, ἡ ὁποία ὅπως εἴδαμε ἀντικατέστησε στίς 18 Ἰουνίου 1973 τήν SSBM, ἀνέλαβε ὑπό τούς ἴδιους ὅρους τίς ὑποχρεώσεις τῆς τελευταίας.

Ἀπό τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1982, ὁ Kurt Eisele καί ἡ ἐπιχείρηση L. C. Nungesser ἀντιμετώπισαν ὁρισμένα προβλήματα.

Λόγω τῆς σημαντικῆς πτώσεως τῶν τιμῶν στήν γαλλική ἀγορά, ὁ Kurt Eisele διεπίστωσε ὅτι οἱ μεταπωλητές ἀραβοσίτου INRA ἐπώλουν ἀπ' εὐθείας ἀπό τήν Γαλλία στήν Γερμανία τόν ἐν λόγω ἀραβόσιτο σέ πολύ πλεονεκτικές τιμές. Ἐπί πλέον, νέες γαλλικές ποικιλίες ἀραβοσίτου, ἀναπτυχθεῖσες μέ τό σύστημα κλειστοῦ τύπου, εἶχαν καταχωρισθεῖ στήν Γερμανία καί ἀντηγωνίζοντο σοβαρῶς τίς ποικιλίες INRA.

Τήν 1η Μαρτίου *1973*, οἱ ἁρμόδιες γιά τόν ἔλεγχο τοῦ ἐμπορίου τῶν σπόρων πρός σπορά γερμανικές ἀρχές διεπίστωσαν ὅτι στήν ἀποθήκη τοῦ γεωργικοῦ συνεταιρισμοῦ ἀγορῶν τῆς περιοχῆς τοῦ Schrozberg ὑπῆρχαν 56 σάκκοι ἀραβοσίτου, μέ ἐτικέττες στήν γαλλική γλώσσα ἐπί τῶν ὁποίων εἶχε τεθεῖ ἡ ὀνομασία ποικιλίας «INRA 258» καί ὄχι Inracorn, τῆς ὁποίας δημιουργός (Züchter) στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία εἶναι ὁ Kurt Eisele.

Ὁ ἐν λόγω συνεταιρισμός εἶχε προμηθευθεῖ τούς σπόρους αὐτούς ἀπό μία ἐπιχείρηση στό Bamberg· ἡ τελευταία τίς εἶχε ἀγοράσει τόν Νοέμβριο τοῦ 1971 ἀπό ἐπιχείρηση τῆς Νυρεμβέργης, ἡ ὁποία τίς εἶχε ἀγοράσει ἀπό τήν ἐπιχείρηση Louis David τοῦ Meisenheim.

Ἡ ἐπιχείρηση Louis David, συσταθεῖσα τό 1861, εἶναι ἀπό τό 1955 ἑτερόρρυθμος ἑταιρία μέ μόνο ὁμόρρυθμο ἑταῖρο τόν Otto David· τό 1977 ἀπησχολοῦσε 25 ἄτομα· ἀσχολεῖται εἰδικῶς μέ τό *ἐμπόριο* τῶν σπόρων πρός σπορά.

Ἡ ἐπιχείρηση αὐτή εἰσήγαγε πράγματι τόν *Μάϊο τοῦ 1971* 15 τόννους INRA 258 ἀπό τήν Γαλλία μέσω τοῦ Kehl· ἡ παράδοση προεβλέπετο γιά τόν Μάρτιο τοῦ 1971, ἀλλά ἐπραγματοποιήθη μόλις τόν Μάϊο τοῦ 1971, μέ ἀποτέλεσμα νά μή καταστεῖ δυνατή ἡ διάθεση τῶν εἰσαχθέντων 15 τόννων γιά τή σπορά τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1971. Γιά κάποιο λόγο πού παραμένει ἄγνωστος, δέν κατέστη δυνατή ἡ σπορά τους οὔτε καί τήν ἄνοιξη τοῦ 1972. Συνεπῶς, ἐπρόκειτο γιά σπόρους πρός σπορά, ἡ συγκομιδή τῶν ὁποίων ἔγινε στήν Γαλλία τό *φθινόπωρο τοῦ 1970* καί ἦταν παλαιοί κατά *δύο καί ἥμισυ ἔτη* κατά τόν χρόνο πού θά ἠδύναντο νά χρησιμοποιηθοῦν στήν Γερμανία.

Οἱ ἁρμόδιες λοιπόν ἀρχές κατέσχον τούς 56 σάκκους, μέ σκοπό νά ἐμποδίσουν τήν μεταπώληση καί τήν χρησιμοποίησή τους, γιά τούς ἀκολούθους λόγους:

— τόσο ὁ Sortenschutzgesetz τό 1968 ὅσο καί ὁ Saatgutverkehrsgesetz τοῦ ἰδίου ἔτους ἐπιτρέπουν τήν ἐμπορία τῶν ποικιλιῶν, οἱ ὁποῖες ἔχουν καταχωρισθεῖ στόν γερμανικό κατάλογο τῶν προστα-

τευομένων φυτικῶν εἰδῶν, μόνον ὑπό τήν ὀνομασία ὑπό τήν ὁποία ἀναφέρονται ἐκεῖ (Inrakorn). Ὁ Kurt Eisele ἦταν κάτοχος τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους ἐπί τῆς ποικιλίας Inrakorn καί διέθετε στό ἐμπόριο τήν ποικιλία INRA 258 μόνο ὑπό τήν ὀνομασία Inrakorn καί σέ εἰδικούς σάκκους. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 15 τοῦ Sortenschutzgesetz, μόνον ὁ Kurt Eisele ἠδύνατο, στό ἔδαφος ἐπί τοῦ ὁποίου εἶχε ἐφαρμογή ὁ νόμος αὐτός, εἴτε νά παράγει πρός πώληση γιά ἐπαγγελματικούς ἤ ἐμπορικούς σκοπούς εἴτε νά πωλεῖ, εἴτε γιά ἀμφότερα, τούς σπόρους τῶν ποικιλιῶν INRA πρός σπορά. Ἐπί πλέον, ἦταν ὁ μόνος πού ἠδύνατο νά διαθέτει στό ἐμπόριο ἐντός τοῦ ἐν λόγω ἐδάφους τούς σπόρους τῆς ποικιλίας αὐτῆς πρός σπορά πού παρήγοντο ἐκτός τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ ἤ νά ἐξαρτᾶ τήν ἐμπορία του ἀπό προηγουμένη συμφωνία·

— ὁ γερμανικός κανονισμός περί τῶν σπόρων δημητριακῶν πρός σπορά (Getreidesaatgutverordnung, ἄρθρο 21 παράγραφος 4, ὅπως διετυπώθη στίς 31 Μαΐου 1968) προβλέπει ὅτι οἱ συσκευασίες τῶν εἰσαγομένων σπόρων πρός σπορά, οἱ ὁποῖες δέν ἔχουν σημανθεῖ στήν γερμανική γλώσσα, πρέπει νά φέρουν συμπληρωματική ἐτικέττα ἀμέσως ἀπό τήν εἴσοδό τους στό ἔδαφος πού ἔχει ἐφαρμογή ὁ Saatgutverkehrsgesetz· ἡ ἐτικέττα αὐτή πρέπει νά ἀναφέρει στήν γερμανική γλώσσα τίς ἐνδείξεις τῆς ἀρχικῆς ἐτικέττας. Οἱ γερμανικές αὐτές ἐνδείξεις δέν ὑπῆρχαν στίς συσκευασίες τῶν ἐν λόγω σπόρων πρός σπορά.

Στίς 17 Σεπτεμβρίου 1973, ὁ Kurt Eisele προσέφυγε στό Landgericht τοῦ Bad Kreuznach, προκειμένου νά ἀποζημιωθεῖ γιά τήν ζημία πού τοῦ ἐπροξένησε ἡ προσβολή τῶν δικαιωμάτων του τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους (ἄρθρο 15, 1 καί ἄρθρο 47, 1 τοῦ Sortenschutzgesetz), λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἑταιρία David ἐπεχείρησε νά διαθέσει σπόρους INRA *258* πρός σπορά ὡς σπόρους Inra*korn* πρός σπορά.

Ἡ ἐπιχείρηση Louis David ἰσχυρίσθη κατ' οὐσίαν ὅτι τό δικαίωμα, τό ὁποῖο ἠδύνατο νά ἐπικαλεσθεῖ ὁ κάτοχος τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους, ἐν προκειμένῳ ὁ Kurt Eisele, ἔπρεπε νά θεωρηθεῖ ὅτι ἠναλώθη, ἐφ' ὅσον τά δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως γιά τά εἰσαχθέντα προϊόντα εἶχαν καταβληθεῖ στήν Δανία. Δεδομένου ὅτι, μετά τήν καταβολή τῶν ἐν λόγω δικαιωμάτων, τά προϊόντα διοχετεύθησαν κανονικῶς στό ἐμπόριο, δέν ἦταν δυνατόν, σέ περίπτωση νέας διαθέσεως στήν ἀγορά, νά καταβληθοῦν ἐκ νέου δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως. Τά δικαιώματα τοῦ δημιουργοῦ τοῦ νέου εἴδους (Kurt Eisele) στήν χώρα εἰσαγωγῆς εἶχαν «ἀναλωθεῖ» μέ τήν κατα6ολή τῶν δικαιωμάτων στό INRA στήν Γαλλία καί ἡ εἰσαγωγή στήν Γερμανία δέν ἀπαιτοῦσε πλέον τήν συγκατάθεσή του.

Ἡ ὑπόθεση ἔφθασε ἐνώπιον τοῦ Landgericht τοῦ Bad Kreuznach , ὅπου ἔγινε συμβιβασμός, διά τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιχείρηση Louis David ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση, ἐπ' ἀπειλῇ χρηματικῆς ποινῆς πού θά καθωρίζετο ἀπό τό Δικαστήριο γιά κάθε παράβαση, νά μή προσφέρει ἤ νά διαθέτει στήν ἀγορά ἐντός τῆς Γερμανίας, χωρίς τήν ἄδεια τοῦ Kurt Eisele, τήν ποικιλία σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά πού εἰσήγαγε ἀπό τήν Γαλλία, τερματίζοντας κατ' αὐτό τόν τρόπο τήν δίκη.

Στίς 19 Φεβρουαρίου 1974 ὅμως, ἕνας γάλλος ἔμπορος σπόρων πρός σπορά, ὁ Robert Bomberault, ἐδημοσίευσε στόν γερμανικό τύπο ἀγγελία περί προσφορᾶς τῶν ποικιλιῶν INRA *190* — Inra*expreß*, INRA *200* — Inra*früh*, INRA *258* — Inra*korn* καί INRA *260* (ἡ τελευταία ἔχει καταχωρισθεῖ μόνο στήν Γαλλία).

Λόγω τῆς ἀνωτέρω δημοσιεύσεως, ἡ Frasema ἀπέστειλε τήν ἴδια ἡμέρα τηλετύπημα στήν ἐπιχείρηση Robert Bomberault, ἐπισημαίνοντας ὅτι «οἱ ἐμπορικές σχέσεις μεταξύ τῆς Γαλλίας καί τῆς Γερμανίας ὅσον ἀφορᾶ τίς ποικιλίες INRA διέπονται ἀπό τήν σύμβαση ἀποκλειστικότητος μεταξύ τῆς ἐπιχειρήσεως Nungesser, τοῦ

INRA καί τῆς Frasema» καί ἀπειλώντας δικαστικές διώξεις.

Ἡ ἐπιχείρηση Robert Bomberault ἀνέφερε τό γεγονός, στίς 20 Φεβρουαρίου 1974, στόν γενικό διευθυντή τῆς διευθύνσεως ἀνταγωνισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ταυτοχρόνως, ὁ Kurt Eisele ἔστειλε τηλετύπημα στό γερμανικό περιοδικό πού εἶχε δημοσιεύσει τήν ἀγγελία τῆς ἐπιχειρήσεως Robert Bomberault, γιά νά κάνει γνωστό ὅτι «οἱ ποικιλίες ἀραβοσίτου πού ἀνεφέροντο στήν ἀγγελία του δέν ἦταν δυνατό νά διατεθοῦν στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γερμανίας ὑπό τήν ὀνομασία "INRA 190 — Inraexpreß"». Ἡ ἑταιρία Nungesser ἐδημοσίευσε, στίς 23 Φεβρουαρίου 1974, στό ἐν λόγω γερμανικό περιοδικό, ἀγγελία κατά τήν ὁποία οἱ ἀπ' εὐθείας εἰσαγωγές ἀπό ἄλλα Κράτη μέλη σπόρων ἀραβοσίτου INRA πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν ὑβριδίων Inraexpreß, Inrafrüh, Inrasil καί Inrakorn συνιστοῦν παράβαση τοῦ Sortenschutzgesetz καί τοῦ Saatgutverkehrsgesetz, ἀλλά δύναται κανείς νά προμηθευθεῖ τούς σπόρους αὐτούς ἀπό τό ἐμπόριο καί ἀπό τούς συνεταιρισμούς στή Γερμανία, σέ ἐξαιρετική ποιότητα καί ἐπαρκή ποσότητα.

Στίς 11 Νοεμβρίου 1975, μετά τίς ἀνωτέρο ἐξελίξεις, ἡ γενική διεύθυνση ἀνταγωνισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς κατήρτισε τελικῶς τόν φάκελλο τῆς συμβάσεως πού ἐκοινοποίησε ὁ Kurt Eisele τό 1965, ἀπευθυνομένη στίς ἐπιχειρήσεις Servant, διευθυντής τῶν ὁποίων ἦταν ὁ πρόεδρος τῆς Frasema.

Αὐτό ὅμως δέν ἐμπόδισε τό γραφεῖο διαχειρίσεως τῶν ποικιλιῶν INRA νά ὑπενθυμίσει στήν Frasema ὅτι τά μέλη της ὑποχρεοῦντο νά λαμβάνουν, πρίν ἀπό κάθε πώληση σπόρων ἀραβοσίτου INRA πρός σπορά «στό ἐξωτερικό», τήν ἄδεια τοῦ INRA ἤ τῆς Frasema, ἡ ὁποία εἶναι ἀποκλειστικός πράκτωρ τοῦ INRA (ἡ ἐπιστολή αὐτή ἀπεστάλη καί στήν SGLV).

Στίς 2 Μαρτίου 1976, ὁ διευθυντής τῆς γενικῆς διευθύνσεως ἀνταγωνισμοῦ ἀπηυθύνθη στόν Ehkirch, πρόεδρο τῆς Frasema, στό πλαίσιο διερευνήσεως ἀπ' αὐτόν τῆς ὑποθέσεως.

Στίς 3 Νοεμβρίου 1976, ἡ Ἐπιτροπή ἀπηύθυνε μία «γνωστοποίηση αἰτιάσεων» στόν Kurt Eisele/L. C. Nungesser, στό INRA, στόν Robert Bomberault, ἔμπορο σπόρων πρός σπορά στό Argent-sur-Sauldre (Cher), καθώς καί στήν Frasema.

Ἀπό τήν ἀνωτέρω γνωστοποίηση προκύπτει ὅτι ἡ Ἐπιτροπή προσῆψε στούς ἐνδιαφερομένους τά ἀκόλουθα περιστατικά:

— ἡ ἀγωγή πού ἠσκήθη κατά τοῦ Bomberault γιά νά ἐμποδισθεῖ αὐτός νά ἐξάγει στήν Γερμανία καί κατά τοῦ γερμανικοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Strothe, γιά νά μή δύναται νά δημοσιεύει στήν Γερμανία τίς προσφορές πωλήσεως τῆς ἐν λόγω ἐπιχειρήσεως συνιστᾶ παράβαση τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 1·

— ὁ δικαστικός συμβιβασμός πού συνήφθη στίς 14 Νοεμβρίου 1973 μεταξύ τοῦ Kurt Eisele καί τῆς ἑταιρίας Louis David συνιστοῦσε ἐπίσης παράβαση τῆς ἐν λόγω διατάξεως.

Κατά συνέπεια ἡ Ἐπιτροπή ἐζήτησε:

— νά ὑποχρεώσει τούς ἐνδιαφερομένους νά τερματίσουν τίς παραβάσεις,

— νά ἀρνηθεῖ τήν ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3.

Ἀφοῦ ἄκουσε τίς ἐν λόγω ἐπιχειρήσεις στίς 11 Μαρτίου 1977 καί ἔλαβε τήν γνώμη τῆς συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς συμπράξεων καί δεσποζουσῶν θέσεων στίς 7 Δεκεμβρίου 1977, ἡ Ἐπιτροπή ἔλαβε, στίς 21 Σεπτεμβρίου 1978, τήν ἀπόφαση 78/823 «περί τῆς διαδικασίας ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 τῆς συνθήκης (IV 28.824 — δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους — σπόροι ἀραβοσίτου πρός σπορά)», ἀπόφαση ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῶν

Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων στίς 12 Ὀκτωβρίου 1978.

Στήν προσβαλλομένη ἀπόφαση ἐκτίθενται τά περιστατικά, διαπιστώνεται ἡ δυνατότης ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 1 καί ἡ μή δυνατότης ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3, προβλέπονται δέ τά ἀκόλουθα:

«Ἄρθρο 1

Τό περιεχόμενο καί ἡ ἐφαρμογή τῶν ἀκολούθων διατάξεων:

α) τῆς συμβάσεως τῆς 14ης καί 16ης Δεκεμβρίου 1960 περί μεταβιβάσεως ἀπό τό INRA στόν Eisele τοῦ δικαιώματος ἐπί τῶν γερμανικῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν,

β) τῆς συμβάσεως ἀποκλειστικότητος πολλαπλασιασμοῦ καί πωλήσεως τῶν σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά πού συνήφθη στίς 5 Ὀκτωβρίου 1965 μεταξύ τοῦ INRA καί τοῦ K. Eisele,

γ) τοῦ συμβιβασμοῦ πού συνήφθη στίς 14 Νοεμβρίου 1973 μεταξύ τοῦ K. Eisele καί τῆς ἐπιχειρήσεως Louis David KG γιά νά ἐμποδισθεῖ ἡ τελευταία νά εἰσάγει καί νά πωλεῖ τούς σπόρους INRA πρός σπορά στήν Γερμανία χωρίς ἄδεια,

ἀντίκεινται στό ἄρθρο 85 παράγραφος 1 τῆς συνθήκης:

α) ἡ σύμβαση τῆς 14ης καί 16ης Δεκεμβρίου 1960, κατά τό μέτρο πού ἐπιτρέπει στόν Eisele νά ἐπικαλεῖται τά δικά του δικαιώματα τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους γιά νά ἐμποδίζει κάθε εἰσαγωγή ἐντός τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ἤ κάθε ἐξαγωγή πρός ἄλλο Κράτος μέλος τῆς Κοινότητος τῶν ἐπισήμως πιστοποιημένων σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν INRA·

β) στήν σύμβαση τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1965:

στό ἄρθρο 1:

ἡ ἀποκλειστικότης τῆς ἀδείας παραγωγῆς μέ πολλαπλασιασμό καί πωλήσεως τῶν συνοδευομένων ἀπό ἐπίσημα πιστοποιητικά σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά ποικιλιῶν INRA, ἡ ὁποία ἐχορηγήθη ἀπό τό INRA, καθ' ὅσον ἡ ἀποκλειστικότης αὐτή ἑρμηνεύεται καί ἐφαρμόζεται ὡς ἐνέχουσα:

— τήν ὑποχρέωση τοῦ INRA ἤ τῶν ἐλκόντων ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα νά μή παράγουν οἱ ἴδιοι ἤ πωλοῦν μέσω ἄλλων ἀδειούχων ἐκμεταλλεύσεως στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας,

— τήν ὑποχρέωση τοῦ INRA ἤ τῶν ἐλκόντων ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα νά μή παράγουν ἤ πωλοῦν οἱ ἴδιοι στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας,

— τήν ὑποχρέωση τοῦ INRA ἤ τῶν ἐλκόντων ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα νά ἐμποδίζουν τούς τρίτους νά ἐξάγουν τά ἐν λόγω προϊόντα στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας χωρίς τήν ἄδεια τοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως, γιά νά τά χρησιμοποιήσουν ἤ νά τά πωλοῦν,

— ἡ ἐπίκληση ἀπό τόν K. Eisele ταυτοχρόνως τοῦ ἀπορρέοντος ἐκ τῆς συμβάσεως ἀποκλειστικοῦ του δικαιώματος καί τῶν ἰδικῶν του δικαιωμάτων τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους γιά νά ἐμποδίζει κάθε εἰσαγωγή ἐντός τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας ἤ κάθε ἐξαγωγή πρός ἄλλο Κράτος μέλος τῶν ἐν λόγω προϊόντων·

στό ἄρθρο 1:

τήν ὑποχρέωση τοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως, κατά τήν διάρκεια τῶν ἐτῶν πού ἴσχυε ἡ ὑποχρέωση αὐτή, νά μή παράγει ἤ πωλεῖ σπόρους πρός σπορά ἄλλων ποικιλιῶν ἀραβοσίτου, ἐκτός τῶν ποικιλιῶν τοῦ INRA·

στό ἄρθρο 2:

τήν ὑποχρέωση τοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως νά πωλεῖ μόνο σέ ὁρισμένους μεταπωλητές·

στό ἄρθρο 3:

τήν ὑποχρέωση τοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως νά μή παράγει πλέον τοῦ ἑνός τρίτου τῶν ἀπαραιτήτων πρός ἱκανοποίηση τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας του σπόρων πρός σπορά καί νά εἰσάγει ἀπό τήν Γαλλία τό ὑπόλοιπο τμῆμα·

στό ἄρθρο 5:

τήν ὑποχρέωση τοῦ INRA νά προβαίνει στίς ἀπαραίτητες ἐνέργειες, ὥστε νά ἐμποδίζεται κάθε ἐξαγωγή τῶν ποικιλιῶν του πρός τήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, κατά τό μέτρο πού ἡ ὑποχρέωση αὐτή ἀφορᾶ τούς συνοδευομένους ἀπό ἐπίσημα πιστοποιητικά σπόρους πρός σπορά·

γ) στόν συμβιβασμό τῆς 14ης Νοεμβρίου 1973:

στό ἄρθρο 1:

τήν ὑποχρέωση τῆς Louis David KG, νά μήν πωλεῖ πλέον ἤ νά θέτει σέ κυκλοφορία ἐντός τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας καί χωρίς τήν ἄδεια τοῦ γερμανοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως τούς σπόρους πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν INRA.

Ἄρθρο 2

Τό αἴτημα περί ἐξαιρέσεως ἀπό τήν ἀπαγόρευση τῶν συμπράξεων, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 85 παράγραφος 3, τό ὁποῖο ὑπέβαλε ὁ K. Eisele, ἀπορρίπτεται.

...»

Τά δύο πρῶτα ἄρθρα τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐν λόγω ἀποφάσεως ἀφοροῦσαν μόνο τό INRA καί τόν K. Eisele, μέ τό ἄρθρο 3 ὅμως ἐπεβλήθη στό INRA, τήν *Frasema*, στόν Kurt Eisele καί στήν *L. C. Nungesser* «νά τερματίσουν ἀμέσως τίς διαπιστωθεῖσες στό ἄρθρο 1 παραβάσεις καί νά παράσχουν πάραυτα ἀπό κάθε δικαστική ἤ ἄλλη ἐνέργεια ἀποβλέπουσα ἤ ἔχουσα ὡς ἀποτέλεσμα νά ἐμποδίζει ἤ νά καθιστᾶ δυσχερέστερη τήν εἰσαγωγή ἤ τήν ἐξαγωγή μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν τῆς Κοινότητος τῶν συνοδευομένων ἀπό ἐπίσημα πιστοποιητικά σπόρων πρός σπορά». Ἐκτός ἀπό τά ἀνωτέρω πρόσωπα, ἡ ἀπόφαση ἀπηυθύνθη καί πρός τήν ἐπιχείρηση Louis David, ἀλλά ὄχι στόν Robert Bomberault.

Τήν ἀπόφαση αὐτή προσέβαλε ἡ ἐπιχείρηση L. C. Nungesser καί ὁ Kurt Eisele, ὑπέρ τῶν ὁποίων παρενέβησαν οἱ κυβερνήσεις τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου καί τῆς Γαλλίας, οἱ CGLV καί ἡ γερμανική κυβέρνηση. Οὔτε τό INRA οὔτε ἡ Frasema παρέστησαν, ἄν καί τό INRA ἐκπροσωπήθη στήν προφορική διαδικασία.

Οἱ προσφεύγοντες ἐζήτησαν τήν ἀκύρωση τῆς ἀποφάσεως, ἐκτός τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1, στοιχεῖο 6, περί τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως, κατά τήν διάρκεια τῶν ἐτῶν πού ἴσχυε ἡ ἐν λόγω ὑποχρέωση, νά μή παράγουν οὔτε νά πωλοῦν σπόρους πρός σπορά ἄλλων ποικιλιῶν ἀραβοσίτου ἐκτός τῶν ποικιλιῶν INRA (ἄρθρο 1 τῆς συμβάσεως τῆς 5ης Ὀκτωβρίου 1965), νά πωλοῦν μόνο σέ ὁρισμένους μεταπωλητές (ἄρθρο 2 τῆς συμβάσεως αὐτῆς) καί νά μή παράγουν πλέον τοῦ ἑνός τρίτου τῶν ἀπαραιτήτων πρός ἱκανοποίηση τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας τους σπόρων πρός σπορά καί νά εἰσάγουν ἀπό τήν Γαλλία τό ὑπόλοιπο τμῆμα (ἄρθρο 3 τῆς συμβάσεως).

II — Ἐνῶ κανένα πρόβλημα δέν τίθεται ὡς πρός τό παραδεκτό τῆς προσφυγῆς καί ἐνῶ αὐτή καθ' αὐτή ἡ διαδικασία μέ τήν ὁποία ἐλήφθη ἡ ἀπόφαση δέν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο καμμιᾶς ἰδιαιτέρας αἰτιάσεως, δέν συμβαίνει τό ἴδιο μέ τήν οὐσία τῆς ὑποθέσεως.

Πρίν προχωρήσω στήν ἐξέταση τῶν ἰσχυρισμῶν καί τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων, θά κάνω τίς ἑξῆς παρατηρήσεις:

1) Ἐνῶ ἡ γνωστοποίηση αἰτιάσεων ἀφορᾶ, ἐκτός τῶν ποικιλιῶν INRA 200 καί INRA 258, καί τίς ποικιλίες INRA 300 — Inraspat καί INRA 321 (Inraweiß), οἱ δύο τελευταῖες δέν ἀναφέρονται πλέον στήν ἀπόφαση. Κατά τήν διάρκεια τῆς «ἀνεπισήμου

συναντήσεως» τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1981, ἡ Ἐπιτροπή ἐδήλωσε ὅτι οἱ ποικιλίες αὐτές, ἄν καί προβλέπονται στίς συμβάσεις, δέν εἶχαν, γιά τό μεταξύ Γαλλίας καί Γερμανίας ἐμπόριο, τέτοια σημασία ὥστε νά ἔπρεπε νά ἀσχοληθεῖ ἡ ἀπόφαση.

Ἐξ ἄλλου, οἱ προσφεύγοντες ἐδέχθησαν ὅτι ἡ ποικιλία INRA 190 (Inraexpreß), ἡ ὁποία δέν ἀνεφέρετο στίς συμβάσεις, ἀλλά προβλέπεται στήν ἀπόφαση, ἠδύνατο νά περιληφθεῖ στήν τελευταία, διότι ἀπετέλεσε ἀντικείμενο μεταβιβάσεως πρό τῆς μεταβιβάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ ἀπό τό INRA καί ὅτι, ὡς ἐκ τούτου, ἠδύνατο νά θεωρηθεῖ ὡς περιλαμβανομένη στίς σχέσεις πού ὑφίσταντο ἤδη μεταξύ αὐτῶν καί τοῦ INRA.

Σύμφωνα μέ τόν περιγραφικό κατάλογο τῶν ποικιλιῶν πού ἐδημοσιεύθη τό 1975 ἀπό τό Bundessortenamt καί μέ τόν κοινό κατάλογο, οἱ ἐπίδικες στήν ὑπό κρίση ὑπόθεση ποικιλίες εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

— Inraexpreß. Δημιουργός της εἶναι ὁ Kurt Eisele, Darmstadt· στήν Γερμανία κατεχωρίσθη τό 1971· ἡ ποικιλία αὐτή κατεχωρίσθη ἐπίσης στήν Γαλλία ὑπό τήν ὀνομασία «INRA 190». Πρόκειται γιά διπλό ὑβρίδιο (δείκτης FAO 230 γιά τήν Γερμανία καί 190 γιά τήν Γαλλία)·

— Inrafrüh. Δημιουργός της εἶναι ὁ Kurt Eisele, Darmstadt· το 1966 κατεχωρίσθη στήν Γερμανία· ἡ ποικιλία αὐτή κατεχωρίσθη ἐπίσης στό Βέλγιο, στήν Γαλλία (τό 1977) καί στό Ἡνωμένο Βασίλειο ὑπό τήν ὀνομασία «INRA 200». Πρόκειται γιά διπλό ὑβρίδιο (δείκτης FAO 240 γιά τήν Γερμανία καί 200 γιά τήν Γαλλία), δηλαδή δημιουργηθεῖσα ἀπό τήν τρίτη γενεά (διασταύρωση δύο ἁπλῶν ὑβριδίων)·

— Inrakorn. Δημιουργός της εἶναι ὁ Kurt Eisele· κατεχωρίσθη στήν Γερμανία τό 1966· ἡ ποικιλία αὐτή ἔχει ἐπίσης καταχωρισθεῖ στό Βέλγιο, στή Γαλλία (τό 1958), στό Ἡνωμένο Βασίλειο καί στό Λουξεμβοῦργο ὑπό τήν ὀνομασία «INRA 258». Πρόκειται γιά διπλό ὑβρίδιο (δείκτης FAO γιά τήν Γερμανία 280 καί γιά τήν Γαλλία 260).

Οἱ «δεῖκτες FAO» πού ἀναφέρονται στίς ποικιλίες αὐτές συνιστοῦν μία κλίμακα ὡριμότητος· διαφέρουν, ὡς πρός μία ποικιλία, ἀναλόγως τοῦ κλίματος. Κατά κανόνα, ὁ δείκτης FAO γιά τήν Γερμανία εὑρίσκεται 40 βαθμούς κάτω ἀπό τόν δείκτη πού καθορίζεται στήν Γαλλία γιά τήν ἴδια ποικιλία. Οἱ ποικιλίες ἀραβοσίτου, στίς ὁποῖες ἐφαρμόζονται οἱ δεῖκτες FAO ἄνω τῶν 400 (ὄψιμη ὡριμότης) ἐκτός τῆς Γερμανίας, ἀποκλείονται τῆς ἐμπορίας ἐντός τῆς χώρας αὐτῆς. Κατά τά λοιπά, οἱ ἐν λόγω διαφορές δέν ἔχουν σημασία γιά τήν ὑπό κρίση ὑπόθεση.

Κατά τήν διάρκεια τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας διεπιστώθη ὅτι μία ἀπό τίς ποικιλίες «Eisele», ἡ ποικιλία INRA 190 (Inraexpreß) εἶχε διαγραφεῖ ἀπό τόν κατάλογο πρό τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως, διότι εἶχε λήξει ἡ ἰσχύς τόσο τῆς καταχωρίσεως στόν γερμανικό κατάλογο ποικιλιῶν ὅσο καί τῆς καταχωρίσεως στήν Γαλλία. Πλέον συγκεκριμένα, στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία, ἡ L. C. Nungesser καί ὁ Kurt Eisele ἐδήλωσαν, τόν Δεκέμβριο τοῦ 1975, ὅτι ἐγκαταλείπουν τήν καταχώριση τοῦ 1971, «δεδομένου ὅτι ἡ ποικιλία ἔχει ξεπερασθεῖ ἀπό ποικιλίες καλύτερης ποιότητος». Ἡ ποικιλία διεγράφη στίς 31 Δεκεμβρίου 1976. Ἡ ἰσχύς τῆς καταχωρίσεως τῆς ποικιλίας ἔληξε καί στήν Γαλλία στίς 4 Ἰανουαρίου 1977. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1 παράγραφος 2 τῆς ὁδηγίας 70/457, δέν περιλαμβάνεται στόν κοινό κατάλογο πού ἐδημοσιεύθη στίς 27 Φεβρουαρίου 1978.

Ἔτσι, ὅπως ὑποστηρίζουν ὀρθῶς οἱ προσφεύγοντες, «ἡ ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς (πού ἐλήφθη τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1978) ἀπέβλεπε στήν ἀπαγόρευση ἑνός πράγματος τό ὁποῖο, ἐν πάση περιπτώσει, δέν ἐπετρέπετο πλέον κατ' ἐφαρμογή ἄλλων διατάξεων».

Δέν νομίζω ὅτι ἡ ἀποστολή τῆς Ἐπιτροπῆς συνίσταται στό νά θέτει τέρμα στίς παραβάσεις οἱ ὁποῖες συνετελέσθησαν στό παρελθόν. Παραβάσεις τέτοιου εἴδους δύνανται, τό πολύ, νά ἀποτελέσουν ἀντικείμενο προστίμου. Κατά τήν γνώμη μου, οἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς περί ἀρνήσεως χορηγήσεως ἐξαιρέσεως πρέπει, γιά νά ἔχουν ἀποτελεσματικότητα, νά ἀφοροῦν μόνο τίς συμφωνίες πού *παράγουν ἀκόμη ἀποτελέσματα,* κατά τόν χρόνο πού λαμβάνονται· ἄλλως, ἡ φράση «τά συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νά θέσουν τέρμα πάραυτα στίς διαπιστωθεῖσες παραβάσεις ... ὑποχρεοῦνται νά ἀπόσχουν πάραυτα ἀπό κάθε δικαστική ἤ ἄλλη ἐνέργεια ...» δέν ἔχει καμμία πρακτική σημασία. Ἐκ μόνου τοῦ λόγου αὐτοῦ, ἡ ἀπόφαση πρέπει νά ἀκυρωθεῖ, κατά τό μέτρο πού ἀφορᾶ τήν ποικιλία INRA 190 (Inraexpreß).

2) Μέ τήν ἴδια τήν ἀπόφαση γίνεται δεκτό ὅτι ἀπό τήν ἐμπορική περίοδο 1977-1978, οἱ σπόροι πρός σπορά πού παρήγαγε ἡ ἑταιρία Nungesser ἀντιπροσώπευαν σχεδόν τό σύνολο τῶν πωλήσεων τῶν ποικιλιῶν INRA ἀπό τήν ἐν λόγω ἐπιχείρηση στήν Γερμανία καί ὅτι κατά συνέπεια, ἀπό τήν περίοδο αὐτή, δέν ἐτηρεῖτο πλέον ἡ ὑποχρέωση πού προβλέπεται στό ἄρθρο 3 τῆς συμφωνίας.

Γίνεται ἐπίσης δεκτό ὅτι ἀπό τήν ἐμπορική περίοδο 1973-1974, ὁ Kurt Eisele διέθετε στό ἐμπόριο τήν «ἰδιωτική» ποικιλία L. G. 11· συνεπῶς, ἡ ἀπόφαση δέν ἠδύνατο νά ἀναφέρεται στήν ρήτρα (ἄρθρο 1 τῆς συμφωνίας), βάσει τῆς ὁποίας ἀπηγορεύετο στόν ἀδειοῦχο ἐκμεταλλεύσεως νά παράγει ἤ νά πωλεῖ ἀνταγωνιστικά προϊόντα.

Ἡ ἐπιστολή τοῦ γραφείου διαχειρίσεως ποικιλιῶν τοῦ INRA, στήν ὁποία ἀναφέρεται ἡ ἀπόφαση, ἀποδεικνύει ἐξ ἄλλου ὅτι, ἤδη ἀπό τό τέλος Δεκεμβρίου τοῦ 1975, δέν ἐφηρμόζετο πλέον ἡ ρήτρα κατά τήν ὁποία «καμμία εἰσαγωγή ἤ ἐξαγωγή τῆς ποικιλίας γιά τήν ὁποία χορηγεῖται ἡ ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως δέν πρέπει νά διενεργεῖται χωρίς τήν ρητή συμφωνία τοῦ δημιουργοῦ».

3) Μέ τήν ἀπόφαση ἐπικρίνεται ἡ ἐπιχείρηση L. C. Nungesser, διότι δέν ἐξήγαγε *στήν Γαλλία* τίς ποικιλίες «Eisele». Ἀναφέρεται σχετικῶς ἡ ἀλληλογραφία πού ἀντηλλάγη ἀπό 4ης μέχρι 19ης Ἀπριλίου 1977 μεταξύ τῆς ἐπιχειρήσεως BayWa AG, Μόναχο, καί τῆς Nungesser. Οἱ προσφεύγοντες, πάντως, διευκρίνισαν ὅτι πράγματι οὐδέποτε ἐξήγαγαν στήν Γαλλία σπόρους πρός σπορά πού παρήχθησαν ἀπό εἰσαγομένους στή Γερμανία σπόρους *INRA,* διότι δέν εἶχαν κανένα πρός τοῦτο συμφέρον. Οἱ ἐξαγωγές ἀπό τήν *Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας,* ἐλλειμματική χώρα, πρός ἄλλα κράτη τῆς Κοινότητος, ἰδίως πρός τήν Γαλλία, ἐξάγουσα χώρα, δέν πρέπει κανονικῶς νά ἐμφανίζει οἰκονομικό συμφέρον γιά τόν παραγωγό ἤ γιά τούς γερμανούς ἐμπόρους. Πέραν αὐτῆς τῆς θραχείας παρατηρήσεως πού περιέχεται στήν ἀπόφαση, ἀπό τήν δικογραφία δέν προκύπτει ὅτι ὁ Kurt Eisele ὑπεχρεώθη νά ἀντιταχθεῖ σέ ὁποιαδήποτε ἐξαγωγή ἤ ἐπανεξαγωγή ἀπό τήν Γερμανία σπόρων πρός σπορά INRA. Ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι οἱ πράξεις αὐτές ἦταν ἀπό οἰκονομική ἄποψη ἀποδοτικές, αὐτό θά ἐσήμαινε ὅτι οἱ τιμές πού ἐφήρμοζε ἡ Nungesser ἦταν κατώτερες ἀπό τίς γαλλικές τιμές γιά νά δύνανται νά εἶναι οἱ ἀνωτέρω πράξεις ἐπικερδεῖς. Συνεπῶς, νομίζω ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἀνέφερε τήν ἐν λόγω ἀπαγόρευση ἐξαγωγῆς μᾶλλον γιά νά συμπληρώσει τούς ἰσχυρισμούς της καί ὅτι ἡ αἰτίαση αὐτή δέν ἀσκεῖ ἐπιρροή.

4) Οἱ προσφεύγοντες ὑποστηρίζουν ὅτι ἐσφαλμένως ἡ Ἐπιτροπή μέ τήν ἀπόφασή της (ἄρθρο 1 στοιχεῖο α) ἀναφέρεται στήν σύμβαση τῆς 14ης-16ης Δεκεμβρίου 1960· ἡ σύμβαση αὐτή ἠκυρώθη κατ' οὐσίαν μέ τίς δηλώσεις τῆς 19ης Ἰανουαρίου καί 8ης Φεβρουαρίου 1961. Ἡ ἀποκλειστικότης, τῆς ὁποίας ἀπέλαυε ὁ Kurt Eisele, προέκυπτε ἀπό τήν ἔννομη κατάσταση τοῦ δημιουργοῦ κατά τό γερμανικό δίκαιο, κατάσταση ἡ ὁποία ἦταν ἀπόρροια τῆς μεταβιβάσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους, πού τοῦ ἐχορηγήθη μέ τίς δηλώσεις τοῦ 1961. Ἡ ἀπόφαση ὅμως δέν ἀναφέρει τίς τελευταῖες καί πλήττει, τρόπος τοῦ λέγειν, τό κενό.

Ἐν τούτοις, συμμερίζομαι τήν ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι οἱ δηλώσεις τοῦ Ἰανουαρίου καί τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1961 ἀποτελοῦν ἕνα σύνολο μέ τήν σύμβαση τοῦ Δεκεμβρίου 1960 ἀπό πλευρᾶς ἄρθρου 85.

5) Ὅσον ἀφορᾶ τόν συμβιβασμό τῆς 14ης Νοεμβρίου 1973 μεταξύ τῆς ἐπιχειρήσεως Louis David καί τοῦ Kurt Eisele, δέν βλέπω πῶς μιά τέτοια πράξη ἐμπίπτει στό ἄρθρο 85. Δέν πρόκειται γιά διαιτητική ἀπόφαση, γιά τήν ὁποία τό ἄρθρο 4 τοῦ σχεδίου κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς περί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3 τῆς συνθήκης ἐπί κατηγοριῶν συμφωνιῶν ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας ὁρίζει ὅτι πρέπει νά τῆς κοινοποιεῖται ἀμέσως λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι «τά ἄρθρα 85 καί 86 εἶναι κοινοτικῆς δημοσίας τάξεως καί ὅτι οἱ διαιτητικές διαδικασίες ἐνδέχεται νά δώσουν ἀφορμή γιά μία ἑρμηνεία τῶν συμφωνιῶν περί ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας, ὑπερβαίνουσα τά ὅρια τοῦ παρόντος κανονισμοῦ». Ἂν υἱοθετεῖτο μιά τέτοια διάταξη, θά ἐθίγετο σοβαρῶς ἡ προσφυγή στήν διαιτησία καί στόν συμβιβασμό σέ ἕνα σημαντικό τομέα. Ἐν πάση περιπτώσει, προκειμένου γιά *δικαστικό* συμβιβασμό, φρονῶ ὅτι ἡ Ἐπιτροπή καί οἱ διάδικοι διαθέτουν ἄλλα μέσα, ἐκτός τῆς προσφυγῆς τοῦ ἄρθρου 85, πρός ἔλεγχο τοῦ βασίμου τοῦ ἐν λόγω συμβιβασμοῦ.

Στρεφόμενοι κατά τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, οἱ προσφεύγοντες καί οἱ παρεμβαίνοντες ἰσχυρίζονται ὅτι ἐσφαλμένως δέν ἔγινε ἐφαρμογή:

— τοῦ κανονισμοῦ 26,

— τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 ὅσον ἀφορᾶ τό INRA,

— τοῦ ἄρθρου 36 (προστασία τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας), ἄς μή ἀναφέρω τίς ἐθνικές νομοθεσίες, τῆς συμβάσεως περί προστασίας τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν καί τῆς συμβάσεως περί τοῦ κοινοτικοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας,

— καί, τέλος τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3.

Οἱ σπόροι πρός σπορά γιά τούς ὁποίους πρόκειται εἶναι ἀναμφισβητήτως γεωργικά προϊόντα, ἡ παραγωγή καί ἡ ἐμπορία τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν ἀντικείμενο τῶν συμφωνιῶν, τῶν ἀποφάσεων ἤ τῆς πρακτικῆς πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 85 παράγραφος 1 ἤ στό ἄρθρο 86, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κανονισμοῦ 26. Συνεπῶς, μέ τήν ἀπόφασή της ἡ Ἐπιτροπή διεπίστωσε, ἐμμέσως πλήν σαφῶς, ὅτι τό ἄρθρο 85 παράγραφος 1 τῆς συνθήκης εἶχε ἐφαρμογή στίς συμφωνίες αὐτές.

Μέ τήν ἀπόφαση ἐκρίθη ὅτι οἱ προϋποθέσεις πού θέτει τό ἄρθρο 2 παράγραφοι 1 καί 2 τοῦ ἐν λόγω κανονισμοῦ, γιά νά μή γίνει δεκτό τό ἀνεφάρμοστο τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 1 στίς συμφωνίες αὐτές, πληροῦνται καί, ἰδίως, ὅτι οἱ ἐν λόγω συμφωνίες δέν ἦταν «ἀπαραίτητες γιά τήν πραγματοποίηση τῶν στόχων πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 39». Ἡ ἐκτίμηση τοῦ βασίμου τῆς ἀνωτέρω διαπιστώσεως ἐμπεριέχεται σέ μεγάλη ἔκταση στήν ἄρνηση ἐξαιρέσεως βάσει τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3, θά ἔχω δέ τήν εὐκαιρία νά ἐπα-

νέλθω ἐπί τοῦ προβλήματος αὐτοῦ, ὅταν θά ἐξετάσω τούς ἰσχυρισμούς πού βασίζονται στήν μή ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 36 καί τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3. Λαμβανομένων ὑπ' ὄψη τῶν ἐπιπτώσεων πού ἔχει στήν γεωργία ἡ προσβαλλομένη ἀπόφαση, φρονῶ ὅτι θά ἦταν φρόνιμο νά προηγηθεῖ τῆς λήψεώς της ἡ διαβούλευση μέ τήν μόνιμη ἐπιτροπή περί τῶν σπόρων πρός σπορά καί περί τῶν γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν καί βασικῶν φυτῶν, ἡ ὁποία συνεστήθη μέ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Ἰουνίου 1966.

Μέ τήν ἀπόφαση (σ. 31, II, 1) διαπιστώνεται ὅτι τό *INRA* καί ἡ Frasema εἶναι ἐπιχειρήσεις κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 85. Κυρίως ὅμως μοῦ φαίνεται σκόπιμο νά καθορισθεῖ κατ' ἀρχάς ἄν τό *INRA* συνιστᾶ ἤ ὄχι ἐπιχείρηση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καί ἄν τά ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά τῶν σπόρων πρός σπορά INRA δέν εἶναι τέτοια ὥστε ἡ ἀγορά τους νά δύναται νά διακριθεῖ ἀπό τήν ἀγορά τῶν σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά πού παράγονται μέ τό σύστημα κλειστοῦ τύπου. Ὁ ἀνωτέρω χαρακτηρισμός τοῦ INRA ἀπό ἄποψη δυνατότητος ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων περί ἀνταγωνισμοῦ ἔχει θεμελιώδη σημασία στήν ὑπό κρίση ὑπόθεση.

Τό INRA εἶναι ἐθνικός δημόσιος ὀργανισμός, ὑπαγόμενος διοικητικῶς στό ὑπουργεῖο γεωργίας. Ἡ ἀποστολή του δέν συνίσταται μόνο στήν ἐπιστημονική ἔρευνα, στίς ἐργασίες ἐπιλογῆς καί στήν δημιουργία τοῦ ὑλικοῦ ἀναπαραγωγῆς πού προορίζεται γιά τίς δοκιμές τῆς καλλιέργειας, ἀλλά καί στήν λήψη διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας γιά τίς πραγματοποιούμενες ἐφευρέσεις, δηλαδή στήν ἐπιδίωξη ἀποδοτικῆς, ὑπό τήν ἐμπορική ἔννοια τοῦ ὅρου, ἐκμεταλλεύσεως τῶν νέων εἰδῶν πού δημιουργεῖ σέ συμβατικό πλαίσιο καί κατά τρόπο πού συμβιβάζεται μέ τήν γενικοῦ συμφέροντος ἀποστολή του, ἀποστολή πού συνεπάγεται κατ' ἀνάγκη ὅτι τό Ἰνστιτοῦτο δέν δύναται νά μή ἐνδιαφέρεται γιά τήν ἐφαρμογή τῶν ἐρευνῶν του καί γιά τήν διάθεση τῶν σπόρων πρός σπορά, στήν δημιουργία τῶν ὁποίων συνέβαλε. Ἡ σημασία τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς ηὐξήθη περισσότερο μετά τήν τροποποίηση πού ἐπέφερε τό διάταγμα τῆς 5ης Σεπτεμβρίου 1980, τό ὁποῖο μετέβαλε τόν ἐν λόγω διοικητικοῦ χαρακτῆρος δημόσιο ὀργανισμό σέ δημόσιο ὀργανισμό βιομηχανικοῦ καί ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος. Ἀποστολή τοῦ INRA εἶναι σήμερα νά ἀναπτύσσει τίς σχέσεις του μέ αὐτούς πού χρησιμοποιοῦν τίς ἔρευνές του, γεωργούς ἤ βιομηχάνους, καί νά συμμετέχει ἐνεργῶς στήν ἀξιοποίηση τῶν ἀποτελεσμάτων πού ἐπιτυγχάνει.

Τό 1979, μέ περισσότερους ἀπό 7 000 ὑπαλλήλους (ἐκ τῶν ὁποίων 1 170 ἐπιστημονικό προσωπικό καί 770 μηχανικοί), μέ ἐτησία ἐπιχορήγηση 800 ἑκατομμυρίων γαλλικῶν φράγκων (δηλαδή 94 % τοῦ προϋπολογισμοῦ πού διαθέτει τό ὑπουργεῖο γεωργίας γιά τήν ἔρευνα) καί 100 ἑκατομμύρια φράγκα ἰδίους πόρους, τό INRA διαδραματίζει ἐξαιρετικά σημαντικό ρόλο στήν ἔρευνα γιά τήν γεωργία καί τήν διατροφή μαζί μέ ἄλλους ὀργανισμούς, ὅπως τά πανεπιστήμια, τά τεχνικά ἱνστιτοῦτα, τό Ἐθνικό Κέντρο Ἐπιστημονικῆς Ἐρεύνης (CNRS).

Οἱ πόροι τοῦ Ἱνστιτούτου ἀποτελοῦνται ἰδίως:

— ἀπό τίς πιστώσεις προϋπολογισμοῦ πού προβλέπονται στόν προϋπολογισμό τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας,

— ἀπό τίς ἐπιχορηγήσεις τοῦ κράτους,

— καί ἀπό τό προϊόν τῶν δικαιωμάτων ἐκμεταλλεύσεως πού καταβάλλονται γιά τίς ἐφευρέσεις καί τίς νέες μεθόδους.

Ἀφοῦ ἀναφέρεται στήν συμφωνία τῆς 13ης Αὐγούστου 1973, μέ τήν ὁποία τό INRA ἐχορήγησε, ἔναντι καταβολῆς δικαιωμάτων ἐκμεταλλεύσεως, ἀποκλειστική ἄδεια ἐμπορικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ποικιλιῶν του σέ ὅλες τίς χῶρες στήν Frasema, διευκρινίζοντας ταυτοχρόνως ὅτι δέν ἀφορᾶ τήν συμφωνία αὐτή, «ἡ ὁποία θά ἐξετασθεῖ ἐνδεχομένως σέ σχέση μέ τό κοινοτικό

δίκαιο σέ μεταγενέστερη διαδικασία», ή άπόφαση (σ. 26-27, σημεῖο 1) θεωρεῖ ἐν τούτοις ὅτι ἡ ἀνωτέρω συμφωνία πού συνδέει τό INRA μέ τήν Frasema «δέν δύναται νά συνιστᾶ ἐθνική ὀργάνωση τῆς ἀγορᾶς σπόρων πρός σπορά», ἐφ' ὅσον ὑφίσταται μία κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν στόν τομέα αὐτό, πού διέπεται ἀπό τίς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ 2358/71 (σ. 32, σημεῖο 5).

Σημειώνω ὅτι τό Ἰνστιτοῦτο δέν παράγει, δέν πολλαπλασιάζει καί δέν πωλεῖ κανένα συνοδευόμενο ἀπό πιστοποιητικό σπόρο πρός σπορά· ἁπλῶς δημιουργεῖ «τούς βασικούς σπόρους πρός σπορά». Συνεπῶς, ἠδύνατο θεμιτῶς ὁ ἐν λόγω δημόσιος ὀργανισμός, ὁ ὁποῖος χρηματοδοτεῖται ἀπό τόν ἐθνικό προϋπολογισμό, νά ἐπιδιώκει τήν ἀποδοτικότητα τῆς λειτουργίας του, διαθέτοντας τά δικαιώματα τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους σέ ἄλλο Κράτος μέλος· ἕνα νέο εἶδος, τό ὁποῖο ἐξ ἄλλου ἀποτελεῖ ἀντικείμενο «ἁπλῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως» στήν Γαλλία, ἠδύνατο νά ἀξιοποιηθεῖ στήν Γερμανία μόνον ἄν ἐχορηγεῖτο ἡ ἀποκλειστικότης στόν γερμανό δημιουργό.

Εἶναι προφανές ὅτι τό ὕψος τῶν δικαιωμάτων ἐκμεταλλεύσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους ἐξαρτᾶται ἀπό τόν ἀριθμό τῶν ἀδειούχων ἐκμεταλλεύσεως καί τῶν ἀγορῶν τῆς ποικιλίας. Ἄν ἕνας γάλλος ἰδιώτης δημιουργός ἐγνώριζε τότε ὅτι οἱ σπόροι πρός σπορά πού παράγει ὁ ἴδιος ἤ ὁ ἀδειοῦχος του ἐκμεταλλεύσεως στήν Γαλλία κυκλοφοροῦσαν ἐλεύθερα στά ἄλλα Κράτη μέλη, θά ἐζήτει ἀπό τόν γάλλο ἀδειοῦχο ἐκμεταλλεύσεως αὐξημένα δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως. Τό INRA δέν ἠδύνατο νά τά ζητήσει λόγω τοῦ ὅτι εἶναι δημόσιος ὀργανισμός ἐρευνῶν. Τό ὕψος τῶν δικαιωμάτων ἐκμεταλλεύσεως πού ἀπαιτοῦνται γιά μία ἀνοικτή ποικιλία, δημιουργηθεῖσα ἀπό ὀργανισμό ὁ ὁποῖος δέν ἔχει κυρίως κερδοσκοπικό σκοπό καί παραγομένη ἀπό μεγάλο ἀριθμό πολλαπλασιαστῶν, δέν φθάνει τό ὕψος τῶν δικαιωμάτων πού ἀπαιτοῦνται γιά μία κλειστή ποικιλία, πού παράγεται ἀπό ἕνα μόνο ἰδιώτη δημιουργό ἤ ἀδειοῦχο ἐκμεταλλεύσεως.

Φρονῶ ὅτι εἶναι ἀπολύτως φυσικό καί σύμφωνο μέ τήν ἐξουσία τοῦ INRA νά διαθέτει, ἐκτός τῆς Γαλλίας, ὅπως νομίζει τήν ἐφεύρεσή του, προκειμένου νά τήν ἀξιοποιήσει καί νά ἐξασφαλίσει τήν καλή διαχείρισή της, νά δύναται νά ἀπαγορεύει τήν παραγωγή τῶν ποικιλιῶν του σέ ἄλλο Κράτος μέλος. Αὐτό δέν ἔχει κατ' ἀρχήν καμία ἐπίδραση στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν σπόρων πρός σπορά, πού παράγονται σέ ἀφθονία ἐντός τῆς Γαλλίας μέ τήν συμφωνία τοῦ INRA.

Συνεπῶς, τό INRA δέν πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς ἐπιχείρηση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 85, γιά τόν λόγο ὅτι ἐχορήγησε ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως τῶν δημιουργιῶν του γιά νά ἀξιοποιήσει ἀπό οἰκονομική ἄποψη καί μέχρις ὁρισμένου σημείου τήν ἐφεύρεσή του. Ἀντιθέτως, στό INRA ἔχει ἀνατεθεῖ λειτουργία ὑπηρεσίας γενικοῦ οἰκονομικοῦ συμφέροντος κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τῆς συνθήκης. Εἶναι ἕνας ὀργανισμός στόν ὁποῖο ἀνετέθη μία εἰδική ἀποστολή. Μία ἄνευ ὅρων καί προϋποθέσεων ἐφαρμογή τῶν κανόνων περί ἀνταγωνισμοῦ στίς δραστηριότητές του, πού εἶναι δυνατόν νά γίνει στίς ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις, πρέπει νά ἀποκλεισθεῖ, διότι θά παρεμπόδιζε τήν ἐπιτυχή ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς του. Τό μόνο ὅριο πού θέτει τό ἄρθρο 90 παράγραφος 2 εἶναι ὅτι «ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἐμπορίου δέν πρέπει νά ἐπηρεάζεται σέ βαθμό ὁ ὁποῖος θά ἀντέκειτο πρός τό συμφέρον τῆς Κοινότητος».

Μέ τήν ἀπόφαση διαπιστώνεται ὅτι, κατά τήν διάρκεια τῶν ἐτῶν πού ἐφηρμόζετο ἡ συμφωνία, ἡ «ἐλεύθερη κυκλοφορία» τῶν συνοδευομένων ἀπό ἐπίσημα πιστοποιητικά σπόρων πρός σπορά INRA δέν εἶχε ἐξ ὁλοκλήρου τηρηθεῖ καί ὅτι οἱ συμφωνίες ἐμπόδιζαν τήν ἐν λόγω ἐλεύθερη κυκλοφορία. Ἀπαιτώντας ἡ Ἐπιτροπή ἀπό τούς

ένδιαφερομένους νά θέσουν τέρμα στίς διαπιστωθεῖσες «παραβάσεις», ἐπιδιώκει νά καταστήσει *εὐχερέστερη* τήν εἰσαγωγή (ἤ τήν ἐξαγωγή) μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν τῶν συνοδευομένων ἀπό ἐπίσημα πιστοποιητικά σπόρων πρός σπορά.

Γιά τόν λόγο αὐτό καταδικάζει τήν σύμβαση πού συνήφθη στίς 14 Δεκεμβρίου 1960 καί τήν παρεπομένη συμφωνία λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι τό INRA καί οἱ ἔλκοντες ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα (πρόκειται γιά τήν Frasema) δέν ἠδύναντο νά παράγουν καί νά πωλοῦν *οἱ ἴδιοι* (καί ἐδῶ πρόκειται γιά τήν Frasema) τίς ποικιλίες INRA στήν Γερμανία καί ἀνέλαβαν τήν ὑποχρέωση νά παράγουν ἤ νά πωλοῦν τίς ποικιλίες αὐτές στήν Γερμανία μέσω *ἄλλων* προσώπων ἐκτός τοῦ Kurt Eisele.

Δέν δύναται νά προσαφθεῖ στήν Frasema ὅτι δέν ἐξήγαγε ἡ ἴδια στήν Γερμανία· ἀντιθέτως, ὑπεχρεοῦτο νά ἐξασφαλίζει τόν κανονικό ἐφοδιασμό τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς μέχρι τοῦ ἑνός τρίτου τῶν ἀναγκῶν τῆς ἀγορᾶς αὐτῆς στίς ἐν λόγω ποικιλίες. Ἡ Ἐπιτροπή προσάπτει στήν Frasema ὅτι ἐξήγαγε *ἀπ' εὐθείας* μόνο στόν Kurt Eisele.

Οὔτε τό INRA οὔτε ἡ Frasema ἠδύναντο κατά νόμο νά ἐμποδίσουν τά καταστήματα, τά ὁποῖα εἶχαν ἀποκτήσει τούς σπόρους πρός σπορά INRA πού διέθεταν στήν ἀγορά οἱ γάλλοι παραγωγοί, νά τους ἐμπορεύονται στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία. Ἂν ἡ πώληση ἀπό τήν Frasema τῶν ποικιλιῶν INRA ἐξηρτᾶτο ἀπό ἕνα τέτοιο ὅρο, θά ἀπηγορεύετο ἀπό τό γαλλικό δίκαιο. Βεβαίως, λόγω τοῦ κανόνος ὅτι οἱ συμβάσεις πρέπει νά ἐκτελοῦνται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλή πίστις, ἡ Frasema ὑπεχρεοῦτο νά πείσει τά μέλη της νά πωλοῦνται οἱ σπόροι INRA πρός σπορά στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας μόνο μέσω τῆς ἐπιχειρήσεως Nungesser. Ἡ ὑποχρέωση αὐτή εἶναι σύμφωνη ὄχι μόνο μέ τό συμφέρον πού ἔχει ὁ παραγωγός νά αὐξήσει τήν παραγωγή του, ἀλλά καί μέ τό συμφέρον πού ἔχει ὁ πωλητής νά ἀναπτύξει στό μέγιστο βαθμό τίς πωλήσεις του. Ἀπό τό γράμμα τῆς συμφωνίας τό 1981 (ἄρθρο 1 ἐδάφιο 2, ἄρθρο 5) δέν προκύπτει ὅτι ἡ Frasema ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση *νά ἐγγυηθεῖ* στόν Kurt Eisele ἀπόλυτη ἐδαφική ἀποκλειστικότητα.

Βεβαίως, ἡ Frasema ἐπεδίωξε νά ἐμποδίσει ἤ νά ἀποτρέψει τούς ἐμπόρους (περίπτωση Bomberault) ἀπό τό νά ἐμπορεύονται στήν Γερμανία τούς σπόρους πρός σπορά πού ἐτέθησαν σέ κυκλοφορία στήν Γαλλία. Ἀλλά αὐτό ἀποτελεῖ ἁπλῶς ἐκτέλεση ἠθικῆς ὑποχρεώσεως καί ἀπό τήν δικογραφία δέν προκύπτει ὅτι ἡ Frasema ἐκίνησε πράγματι μία διαδικασία κατά τῶν ἐμπόρων, οἱ ὁποῖοι προέβησαν στίς ἀνωτέρω ἐνέργειες, οὔτε ὅτι προέβη σέ ἀντιποινα εἰς βάρος τους. Παρά τίς προσπάθειες ἐκφοβισμοῦ, οἱ γαλλικοί σπόροι πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν INRA εἰσήχθησαν πράγματι στήν Γερμανία μέσω τῶν γάλλων μεταπωλητῶν (περίπτωση Louis David).

Στήν πραγματικότητα, ἡ ὑποχρέωση αὐτή ἠδύνατο νά ὑλοποιηθεῖ κατά νόμον μόνο ἄν ὁ Kurt Eisele ἔκανε χρήση τῆς ἰδιότητός του ὡς δημιουργοῦ γιά νά ἐμποδίσει εἰσαγωγή ἀπό τρίτους.

Ἡ Ἐπιτροπή κατέληξε ἔτσι στό νά ἐπικρίνει τήν σύμβαση πού συνήφθη στίς 14 Δεκεμβρίου 1960 (καί τήν συμφωνία τοῦ 1961), διότι παρέσχε στόν Kurt Eisele *τήν δυνατότητα* νά ἐπικαλεῖται τό δικό του δικαίωμα δημιουργοῦ νέου εἴδους στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας γιά νά ἐμποδίζει μέ ἐπιτυχία τήν εἰσαγωγή σπόρων πρός σπορά INRA μέσω ἄλλων μεταπωλητῶν, ἐνῶ, δυνάμει τῆς ὁδηγίας περί τοῦ κοινοῦ καταλόγου, δέν ἔπρεπε ἡ ἐμπορία τῶν σπόρων αὐτῶν νά ὑφίσταται κανένα περιορισμό *ὡς πρός τήν ποικιλία,* θά ἔπρεπε δέ οἱ σπόροι αὐτοί νά δύνανται νά εἰσάγονται ἐλεύθερα στήν Γερμανία, ἀφοῦ εἶχαν τεθεῖ σέ κυκλοφορία στήν

Γαλλία, δυνάμει μιᾶς κατ' ἀναλογία ἐφαρμογῆς τῆς θεωρίας περί ἀναλώσεως τοῦ δικαιώματος.

Στήν πραγματικότητα, ἡ ἀπόφαση θεωρεῖ ὡς παράνομη τήν χορήγηση ἀποκλειστικῆς ἀδείας ἀπό τό INRA στόν Kurt Eisele γιά τήν παραγωγή καί τήν πώληση τῶν ποικιλιῶν πού ἀνεπτύχθησαν στήν Γαλλία.

Αὐτό προκύπτει σαφῶς ἀπό τήν ἀκόλουθη αἰτιολογική σκέψη:

«ἡ παροῦσα διαδικασία, ἡ ὁποία ἐκινήθη κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 85 τῆς συνθήκης, δέν ἀποβλέπει νά θέσει ὑπό ἀμφισβήτηση, ὡς πρός τήν ὕπαρξη ἤ ὡς πρός τό εἰδικό τους ἀντικείμενο, τά δικαιώματα πού ἔχουν ἀναγνωρισθεῖ μέ ἐθνικό νόμο ἤ ἀπό τήν ἐσωτερική συνταγματική τάξη τῶν Κρατῶν μελῶν· ἀποβλέπει *μόνο* στό νά θέσει, ὅπως προβλέπεται στό ἄρθρο *36* τῆς συνθήκης, ὅρια στήν ἄσκηση τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, προκειμένου νά συμβιβάζεται ἡ ἐν λόγω ἄσκηση μέ τίς ἀρχές τῆς συνθήκης».

Ἡ ἀπόφαση ἀρνεῖται τήν χορήγηση τῆς ἐξαιρέσεως διότι «ἡ ἀποκλειστικότης πωλήσεως δύναται νά τύχει μιᾶς ἐξαιρέσεως *μόνον, ἰδίως,* ὅταν ὑφίσταται ἡ δυνατότης παραλλήλων εἰσαγωγῶν»· «ἡ ἀποκλειστικότης πωλήσεως καί οἱ ἀπαγορεύσεις ἐξαγωγῆς πού τίς συνοδεύουν δέν πληροῦν τίς προϋποθέσεις τῆς ἐξαιρέσεως λόγω *κυρίως* τῆς ἀπολύτου ἐδαφικῆς προστασίας, τῆς ὁποίας τυγχάνει ὁ ἀδειοῦχος ἐκμεταλλεύσεως στό ἐθνικό του ἔδαφος».

Συνεπῶς, τό ἄρθρο 85 παράγραφος 1 παρεβιάσθη ὄχι μόνον ἀπό τόν Kurt Eisele ἀλλά καί τό INRA, πού ἐπέτρεψε μέ τήν ἐν λόγω μεταβίβαση δικαιωμάτων στόν τελευταῖο νά ἐμποδίζει παράλληλες εἰσαγωγές.

Εἶναι δυνατόν νά ὑποτεθεῖ ὅτι μέ τήν ἀπόφαση ἐπεδιώχθη ἡ ἐπιβολή κυρώσεων στόν Eisele, διότι ἤσκησε τό ἐθνικό του δικαίωμα γιά νά ἐμποδίσει ἔμμεσες ἤ παράλληλες εἰσαγωγές.

Ἡ Ἐπιτροπή ἠθέλησε ἔτσι νά ἀπαγορεύσει, *per se,* τήν ἐν λόγω ἀποκλειστικότητα καί ἐξετάζει ἐκ περισσοῦ τό κατά πόσο, ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι δικαιολογεῖται ἀπό νομική ἄποψη, ἡ ἀποκλειστικότης αὐτή δύναται νά ἐξαιρεθεῖ βάσει τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3. Προκύπτει σαφῶς ὅτι γιά τήν Ἐπιτροπή ὁ κανόνας τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας συνδέεται μέ τόν κανόνα τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ· ἀπό τήν στιγμή πού ἐξασφαλίζεται ἡ ἐλεύθερη κυκλοφορία, ἐξασφαλίζεται καί ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμός· ἀντιθέτως, ἄν ἡ ἐλεύθερη κυκλοφορία, δηλαδή ἡ δυνατότης ἐμμέσου εἰσαγωγῆς ἀπό τρίτους, δέν ἐξασφαλισθεῖ, διακυβεύεται αὐτομάτως ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμός.

Ὅπως ἀνέφερε καί ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, ἡ ἄποψη αὐτή τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἀντιφατική.

Δύο δυνατότητες ὑπάρχουν: εἴτε ἡ θεωρία τῆς ἀναλώσεως τῆς προστασίας τοῦ δικαιώματος βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας ἐφαρμόζεται στό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους, περίπτωση κατά τήν ὁποία οἱ ἀπορρέοντες ἀπό τίς συμφωνίες περιορισμοί ἐπί τῆς ἐμπορίας τῶν σπόρων πρός σπορά INRA στήν Γερμανία δέν ἔχουν συνέπειες καί δέν ἦταν ἀναγκαῖο νά διερευνηθεῖ, ἐπί πλέον, ἄν δύναται νά δικαιολογηθεῖ ἡ ἀποκλειστικότης αὐτή, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν σύμβαση, εἴτε ἡ θεωρία τῆς ἀναλώσεως τοῦ δικαιώματος δέν ἐφαρμόζεται καί πρέπει νά ἐξετασθοῦν οἱ συμφωνίες αὐτές σέ σχέση μέ τό ἄρθρο 85. Ἡ ἀπόφαση λαμβάνει θέση καί ἐπί τῶν δύο περιπτώσεων· ἀπαγορεύει αὐτή καθ' αὐτή τήν ἀποκλειστικότητα καί ἀρνεῖται νά τήν ἐξαιρέσει βάσει τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3, πράγμα πού ἀποτελεῖ τόν ἀποκλειστικό σκοπό τῆς κοινοποιήσεως, στήν ὁποία προέβησαν δέκα τρία ἔτη ἐνωρίτερα οἱ προσφεύγοντες.

Ὅπως ἀνέφερα, καίτοι οἱ συμφωνίες πού συνήφθησαν τό 1960-1961 εἶχαν πράγματι ὡς σκοπό τήν χορήγηση στόν Kurt Eisele

μιᾶς ἀποκλειστικῆς ἀδείας γιά τήν παραγωγή καί τήν ἐμπορία τῶν ἐν λόγω ποικιλιῶν, δέν ἀπέβλεπαν, ἀπό μόνες τους, στό νά δώσουν στήν ἀποκλειστικότητα αὐτή ἐδαφικό χαρακτήρα· ὁ ἀνωτέρω χαρακτήρας προκύπτει ἀπό τήν γερμανική νομοθεσία, ἡ ὁποία ἐθεσπίσθη σύμφωνα μέ τήν σύμβαση τοῦ 1961. Τά δικαιώματα πού παρέχει τό νέο φυτικό εἶδος ἀπορρέουν ἀπό τήν καταχώριση στό Ὁμοσπονδιακό Γραφεῖο Ποικιλιῶν καί ὄχι ἀπό τήν συμφωνία πού προηγεῖται αὐτῆς. Ὁ Kurt Eisele δέν ἔχει μόνο ἕνα *συμβατικό* δικαίωμα πού ἀπορρέει ἀπό τήν χορήγηση μιᾶς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλά εἶναι κάτοχος τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους. Κανείς δέν ἀμφισβήτησε ποτέ τό ἔγκυρο τῆς αἰτήσεως πού ὑπέβαλε πρός πιστοποίηση καί πρός καταχώριση. Ἡ νομοθεσία τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας, ὅπως ἄλλωστε καί ἡ νομοθεσία τῶν ἄλλων Κρατῶν μελῶν, δέν ἀπετέλεσε ἀντικείμενο ἐπικρίσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεργούσης βάσει τοῦ ἄρθρου 169.

Ἀπό τήν ἄποψη αὐτή, ἐνδείκνυται νά διακριθεῖ σαφέστερα ἀπ' ὅ,τι στήν ἀπόφαση ἡ ἔννοια τοῦ δημιουργοῦ (Züchter) ἀπό τήν ἔννοια τοῦ ὑπευθύνου γιά τήν συντηρητική ἐπιλογή (Verantwortlicher für die Erhaltungszüchtung).

Ἡ πρώτη ἀναφέρεται στίς διατάξεις πού διέπουν τό νέο εἶδος (ἄρθρα 12 καί 15 τοῦ Sortenschutzgesetz)· ὁ δημιουργός ἔχει τό ἀποκλειστικό ἰδιωτικό δικαίωμα ἀναπαραγωγῆς τοῦ ὑλικοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς προστατευομένης ποικιλίας πρός διάθεσή της στό ἐμπόριο εἴτε ἀπό τόν ἴδιο εἴτε ἀπό τρίτους.

Ἡ δευτέρα ἀναφέρεται σέ ἀγορανομικῆς φύσεως διατάξεις περί ἐμπορίας τῶν σπόρων πρός σπορά.

Γιά νά εἶναι δυνατή ἡ ἐμπορία ἑνός σπόρου πρός σπορά στήν Γερμανία χωρίς περιορισμούς *ὡς πρός τήν ποικιλία,* πρέπει νά ἔχει *ἀναγνωρισθεῖ* ὡς βασικός ἤ συνοδευόμενος ἀπό πιστοποιητικό σπόρος πρός σπορά (ἄρθρο 4, § 1, ἐδάφιο 1 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz).

Ἡ ἀνωτέρω ἔγκριση προϋποθέτει τήν καταχώριση τῆς ποικιλίας στόν κατάλογο τῶν ποικιλιῶν (Sortenliste, ἄρθρο 7 παράγραφος 1). Δέν εἶναι ὅμως ἀναγκαῖο τό πρόσωπο πού ζητεῖ τήν καταχώρηση νά εἶναι ὁ δημιουργός τῆς ποικιλίας ἤ νά ἔλκει ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα. Ἀρκεῖ νά μεταχειρίζεται τήν ποικιλία σύμφωνα μέ τίς ἀρχές μιᾶς συστηματικῆς καί συντηρητικῆς ἐπιλογῆς (ἄρθρο 55 παράγραφος 2). Ἡ καταχώριση δέν παρέχει στούς ὑπευθύνους τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί τῆς ποικιλίας· ἄλλα πρόσωπα πού προβαίνουν στήν ἀνωτέρω ἐπιλογή δύνανται νά ἐγγραφοῦν στόν κατάλογο γιά τήν ἴδια ποικιλία (ἄρθρο 63 παράγραφος 1) — ὑπό τήν προϋπόθεση, βεβαίως, ὅτι γνωρίζουν τά γενεαλογικά συνθετικά τῆς ποικιλίας — καί νά παράγουν τούς σπόρους πρός σπορά πού εἶναι δυνατόν νά ἀναγνωρισθοῦν (§ 5). Ὁ ἀνεγνωρισμένος σπόρος πρός σπορά τῆς ποικιλίας δύναται νά διατεθεῖ στό ἐμπόριο ἀκόμη καί χωρίς τήν ἄδεια τοῦ ἐγγεγραμμένου στόν κατάλογο ὑπευθύνου τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς.

Ὑφίσταται πάντως μία ἐξαίρεση ἀπό τήν ἀρχή αὐτή, ἡ ὁποία, στήν πρακτική, καθίσταται ὁ κανόνας, ὅταν ἡ καταχωρισθεῖσα βάσει τοῦ Saatgutverkehrsgesetz ποικιλία ἀπολαύει *ταυτοχρόνως* τῆς προστασίας πού παρέχεται ἀπό τόν Sortenschutzgesetz στόν δημιουργό.

Πράγματι, ἡ εὐχέρεια νά ζητηθεῖ ἡ καταχώριση πρός τόν σκοπό παραγωγῆς καί ἐμπορίας (κανόνας ἀγορανομικῆς φύσεως) συγκρούεται μέ τήν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀποκλειστικότητα πού ἀπορρέει ἀπό τόν Sortenschutzgesetz καί παρέχεται στόν δημιουργό. Σέ μία τέτοια περίπτωση, ὅπως τοῦ Kurt Eisele, τό ἄρθρο 55 παράγραφοι 2, 3 τοῦ Saatgutverkehrsschutz παρέχει *μόνο στόν ὑπεύθυνο τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς* τό δικαίωμα νά κινήσει διαδικασία γιά τήν πιστοποίηση — παραγωγή μιᾶς ποικιλίας στήν Γερμανία καί, ἐνδεχομένως, γιά τήν

ἀνανέωσή της, κατά τήν ἔννοια τῶν ἄρθρων 12 παράγραφος 2 καί 13 παράγραφος 1 στοιχεῖο 6 τῆς ὁδηγίας 70/457. Τό ἄρθρο 63 ἀπαγορεύει τήν ἐγγραφή ὁποιουδήποτε ἄλλου προσώπου ὡς ὑπευθύνου τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς. Κατά συνέπεια, μόνον ὁ δημιουργός — Kurt Eisele — δύναται νά ζητήσει τήν καταχώριση στόν κατάλογο ποικιλιῶν, αὐτός δέ μόνον ἔχει, ὡς ἀντιστάθμισμα, τήν εὐθύνη γιά τήν συντηρητική ἐπιλογή. Συνεπῶς, εἶναι ὁ μόνος πού δύναται ὄχι μόνον νά παράγει τόν ἀναγνωρισμένο σπόρο πρός σπορά, ἀλλά καί νά κάνει χρήση τῆς εὐχερείας πού τοῦ παρέχει τό Saatgutverkehrsgesetz, δηλαδή νά ἐμπορεύεται τόν ἐν λόγω σπόρο πρός σπορά.

Ἐξαίρεση ἀπό τήν κατάσταση αὐτή, καί εἶναι καί ἡ κανονική κατάσταση, γίνεται δεκτή μόνο στήν περίπτωση μιᾶς ἐπιλεγείσης ἀπό ὀργανισμούς δημοσίου δικαίου ποικιλίας, οἱ ὁποῖοι θέτουν τά ἀποτελέσματα τῶν προσπαθειῶν τους στή διάθεση τοῦ κοινοῦ, μέσω μιᾶς δικαίας ἀμοιβῆς (ἄρθρο 21 τοῦ Sortenschutzgesetz, Jedermannserlaubnis) ἤ στήν περίπτωση τῆς «ἀναγκαστικῆς διαθέσεως» (ἄρθρο 22 τοῦ Sortenschutzgesetz, Zwangserlaubnis)· ἡ ποικιλία καταχωρίζεται τότε στόν «κατάλογο ποικιλιῶν» (Sortenliste) πρός παραγωγή καί ἐμπορία, χωρίς νά δύναται ὁ δημιουργός νά ἐπικαλεσθεῖ τήν ἰδιωτικοῦ δικαίου προστασία πού παρέχει ὁ Sortenschutzgesetz. Δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ γερμανικοῦ δικαίου, ὁ Kurt Eisele «ἰδιωτικοποίησε», τρόπος τοῦ λέγειν, στήν Γερμανία μιά «ἀνοικτή» ποικιλία στήν Γαλλία χάρις στήν μεταβίβαση μιᾶς «ἐκ τοῦ νόμου ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως» τοῦ INRA στήν Γαλλία. Ἡ ἐν λόγω κατάσταση τοῦ ἐπέτρεψε νά ἐπικαλεῖται τήν ἰδιωτικοῦ δικαίου προστασία τοῦ Sortenschutzgesetz καί νά ἐμποδίζει τίς παράλληλες εἰσαγωγές σπόρων πρός σπορά τῆς ποικιλίας INRA 190, λόγω τοῦ ὅτι μόνον ὁ δημιουργός τῆς ποικιλίας *κατά τήν ἔννοια τοῦ γερμανικοῦ δικαίου* ἔχει τό δικαίωμα νά τήν διαθέτει στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γερμανίας. Δεδομένου ὅτι ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι ἡ *ἀπολύτως* ἐλεύθερη κυκλοφορία εἶναι θεμελιώδης ἀρχή τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ἡ δυνατότης παραλλήλων εἰσαγωγῶν εἶναι προϋπόθεση *sine qua non* τῆς χορηγήσεως ἐξαιρέσεως. Ἡ ἀσκηθεῖσα κατά τῆς ἐπιχειρήσεως Louis David ἀγωγή καί οἱ προειδοποιήσεις πρός τήν ἐπιχείρηση Robert Bomberault καί τόν ἐκδότη της ἀρκοῦν γιά νά παραμερίσουν τά προβαλλόμενα πλεονεκτήματα τῶν ἐν λόγω συμφωνιῶν (τεχνική πρόοδος, ποιότης τῶν σπόρων πρός σπορά, κανονικότης τοῦ ἐφοδιασμοῦ, τιμές) καί νά ἐπικριθοῦν ταυτοχρόνως ἡ μεταβίβαση τῆς ἀποκλειστικῆς ἀδείας παραγωγῆς καί ἡ ἀποκλειστική ἄδεια ἐμπορίας.

Πῶς πρέπει νά ἐκτιμηθεῖ ἡ ἀνωτέρω κατάσταση ὑπό τό φῶς τῆς νομολογίας σας;

Σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση Consten τῆς 13ης Ἰουλίου 1966 (Rec. σ. 429), ἀντίκειται πρός τό κοινοτικό δίκαιο νά ἐπικαλεσθεῖ ὁ βάσει συμβάσεως *ἀντιπροσωπεύσεως* δικαιοῦχος σέ ἕνα δεδομένο Κράτος μέλος, τό ὁποῖο ἐφοδιάζει μέσω τῶν εἰσαγωγῶν, τό ἴδιο δικαίωμά του *εὑρεσιτεχνίας*, γιά νά ἀπαγορεύει τήν εἰσαγωγή προϊόντων πού ὁ ἀλλοδαπός προμηθευτής του κατεσκεύασε καί διέθεσε σέ ἄλλο Κράτος μέλος.

Στήν περίπτωση παραλλήλων μεταβιβάσεων τοῦ *δικαιώματος ἐπί τοῦ σήματος* ἐπί τοῦ αὐτοῦ προϊόντος, ἐκρίνατε (Sirena, 18 Φεβρουαρίου 1971, Rec. σ. 80 ἐπ.) ὅτι ἡ ἄσκηση τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ σήματος, πού μεταβιβάζεται στούς ἔχοντες τήν χρήση του σέ ἕνα ἤ περισσότερα Κράτη μέλη, δύναται νά ὁδηγήσει σέ κατάσταση ἐμπίπτουσα στίς ἀπαγορεύσεις τοῦ ἄρθρου 85 κάθε φορά πού ἐκδηλώνεται ὡς ἀντικείμενο, μέσο ἤ ἀποτέλεσμα μιᾶς συμπράξεως

(σκέψη 9)· μιά τέτοια κατάσταση δύναται νά ἀνακύψει ἰδίως ἀπό μία σύμπραξη μεταξύ τῶν δικαιούχων τοῦ σήματος ἤ τῶν δικαιοδόχων τους, ἡ ὁποία τούς ἐπιτρέπει νά ἐμποδίζουν τίς εἰσαγωγές πού προέρχονται ἀπό ἄλλα Κράτη μέλη (σκέψη 10).

Ἐν τούτοις, περιορίσατε τίς συνέπειες τῆς ἀνωτέρω διαπιστώσεως στό δικαίωμα ἐπί τοῦ σήματος, διευκρινίζοντας ὅτι (σκέψη 7) «ἡ ἄσκηση τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ σήματος εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπιρρεπής νά συμβάλλει στήν κατανομή τῶν ἀγορῶν καί ἑπομένως, νά θλάπτει τήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων μεταξύ τῶν κρατῶν», θεμελιώδη ἀρχή τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, «πολύ περισσότερο διότι», προσθέσατε στήν ἀπόφαση Van Zuylen τῆς 3ης Ἰουλίου 1974 (Rec. σ. 742 ἐπ.), «δέν ὑπόκειται σέ χρονικούς περιορισμούς, ὅπως τά ἄλλα δικαιώματα διομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας».

Σύμφωνα μέ τήν ἀπόφαση Deutsche Grammophon τῆς 8ης Ἰουνίου 1971 (Rec. σ. 487 ἐπ.), ἀντίκειται στούς κανόνες περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων (ἄρθρα 30, 34, 36) τό ὅτι ὁ κάτοχος *διπλώματος εὑρεσιτεχνίας* σέ δεδομένο κράτος ἐπικαλεῖται τό δικαίωμά του εὑρεσιτεχνίας γιά νά ἀπαγορεύει τήν εἰσαγωγή προϊόντων πού *ὁ ἴδιος* ἔθεσε σέ κυκλοφορία σέ ἄλλο Κράτος μέλος, προκειμένου νά διατηρήσει μία διαφορά στίς τιμές ὁμοίων προϊόντων πού προέρχονται ἀπό *τόν ἴδιο* παραγωγό.

Ἡ ἀνωτέρω νομολογία ἐπαγιώθη μέ τήν ἀπόφαση Centrafarm τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1974 (Rec. σ. 1183), μέ τήν ὁποία ἐκρίνατε ὅτι ἡ ἄσκηση, ἀπό τόν κάτοχο ἑνός διπλώματος εὑρεσιτεχνίας, τοῦ δικαιώματος πού τοῦ παρέχει ἡ νομοθεσία Κράτους μέλους νά ἀπαγορεύει τήν ἐμπορία, ἐντός τοῦ κράτους αὐτοῦ, ἑνός προϊόντος πού προστατεύεται ἀπό τό δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας καί διετέθη στό ἐμπόριο σέ ἄλλο Κράτος μέλος *ἀπό τόν ἐν λόγω κάτοχο* ἤ *μέ τήν συγκατάθεσή του* δέν συμβιβάζεται πρός τούς κανόνες τῆς συνθήκης περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς.

Στόν τομέα τῶν *νέων φυτικῶν εἰδῶν*, δύο φορές, ἀπ' ὅσα γνωρίζω, ἐπαρουσιάσθη ἀνάλογη περίπτωση σέ γερμανικά δικαστήρια.

Τό Bundesgerichtshof, ἀνώτατο γερμανικό δικαστήριο, ἔκρινε στίς 29 Φεβρουαρίου 1968, σέ ὑπόθεση σχετική μέ τήν εἰσαγωγή στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας σπόρων πρός σπορά πατάτας, γιά τούς ὁποίους ὁ προσφεύγων στήν ὑπόθεση αὐτή εἶχε ἤδη εἰσπράξει δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως ὑπό τήν ἰδιότητά του ὡς δημιουργοῦ δυνάμει τίτλου παραλλήλου προστασίας πού κατεῖχε στίς Κάτω Χῶρες, ὅτι τό δικαίωμα προστασίας, τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν, ὅπως καί τό δικαίωμα εὑρεσιτεχνίας, εἶναι δικαίωμα ἐδαφικῶς περιορισμένο καί ὑφιστάμενο ἀνεξαρτήτως τῶν δικαιωμάτων παραλλήλου προστασίας σέ ἄλλα Κράτη μέλη. Ἡ ἐφαρμογή τῆς ἀρχῆς τῆς ἐδαφικότητος δικαιολογεῖται, ἐπί πλέον, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν φυτικῶν ποικιλιῶν ἐξαρτᾶται ἰδιαιτέρως ἀπό τίς συνθῆκες τοῦ ἐδάφους.

Παρομοίας φύσεως ἐρώτημα σᾶς ὑπεβλήθη, στίς 17 Ὀκτωβρίου 1979, ἀπό τό Landgericht τοῦ Düsseldorf. Ὅπως καί στήν ὑπόθεση πού ἔκρινε τό Bundesgerichtshof, ἐπρόκειτο γιά τόν κάτοχο δικαιώματος προστασίας στήν Γερμανία, σχετικά μέ μία ποικιλία ἐρυθροῦ τριφυλλίου, δικαιούχου ἐπίσης παραλλήλου προστασίας πού τοῦ εἶχε χορηγηθεῖ στήν Γαλλία, ὁ ὁποῖος ἀντετίθετο στήν εἰσαγωγή ἐντός τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας τοῦ ὑλικοῦ ἀναπαραγωγῆς τῆς ποικιλίας αὐτῆς πού ἐπωλεῖτο στήν Γαλλία. Δέν ἀπητήθη νά ἀποφανθεῖτε ἐπί τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος, δεδομένου ὅτι τό ἐν λόγω δικαστήριο σᾶς ἐγνώρισε ὅτι ὁ προσφεύγων εἶχε παραιτηθεῖ τοῦ δικογράφου τῆς προσφυγῆς.

Ὑφίσταται, πάντως, μία οὐσιώδης διαφορά μεταξύ τῶν ὑποθέσεων αὐτῶν καί τῆς διενέξεως μεταξύ τοῦ Kurt Eisele καί τῆς ἐπιχειρήσεως Louis David· ὁ Kurt Eisele εἶναι κάτοχος τοῦ δικαιώματος προστασίας στήν Γερμανία, ἀλλά ὄχι στήν Γαλλία, δέν εἰσέπραξε δέ δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως γιά πωλήσεις στήν γαλλική ἀγορά. Ὁμοίως, οὔτε ἡ Frasema εἰσέπραξε δικαιώματα γιά τή διάθεση στήν ἀνωτέρω ἀγορά. Μόνο τό INRA εἰσέπραξε δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως στήν Γαλλία καί, κατόπιν τῆς συμβάσεως τοῦ 1965 (ἄρθρο 3), ὁ Kurt Eisele καταβάλλει στό INRA, γιά τούς σπόρους πρός σπορά πού πολλαπλασιάζει ἤ εἰσάγει στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία, δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως ἴσα πρός ἐκεῖνα πού ἀπαιτεῖ ἡ CGLV ἀπό τούς γάλλους πολλαπλασιαστές τῶν ποικιλιῶν INRA. Τά δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως πού καταβάλλει ὁ Kurt Eisele φαίνεται ὅτι συνιστοῦν κάποιο ἀντάλλαγμα γιά τίς δαπάνες καταχωρίσεως τῶν ποικιλιῶν στήν Γερμανία, στίς ὁποῖες ὑπεβλήθη τό INRA (ἄρθρο 3 τῆς συμβάσεως τοῦ 1960).

Ἐπί πλέον, τό ὑλικό ἀναπαραγωγῆς INRA δέν διετέθη στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γαλλίας ἀπό τόν κάτοχο τοῦ γερμανικοῦ τίτλου (Kurt Eisele) καί ἡ ἐν λόγω ἐμπορία δέν ἀπαιτεῖ τήν συναίνεσή του, γίνεται δέ χωρίς τήν συγκατάθεσή του. Συνεπῶς, δέν εἶναι δυνατόν νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι, μέ τήν πρώτη θέση σέ κυκλοφορία τῶν ποικιλιῶν INRA στήν Γαλλία ἀπό τόν *Kurt Eisele* ἤ *μέ τήν συγκατάθεσή του,* τό δικαίωμα προστασίας ἐπί τῶν ποικιλιῶν INRA, πού ὁ Kurt Eisele ἔλκει ἀπό τό γερμανικό δίκαιο ἀναλίσκεται, ὅπως στήν ὑπόθεση Centrafarm.

Τέτοια περίπτωση δέν συντρέχει ἀκόμη καί ὅταν ὁ δικαιοῦχος τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας ἤ τῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως, *κατασκευαστής* τῶν προϊόντων στήν χώρα του, ἐπικαλεῖται τό δικαίωμά του εὑρεσιτεχνίας γιά νά ἀπαγορεύει τήν εἰσαγωγή τῶν προϊόντων πού κατεσκευάσθησαν σέ ἄλλο Κράτος μέλος ἀπό τόν ἴδιο τόν κάτοχο τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας, ἀπό μία ἐπιχείρηση, μέ τήν ὁποία συνδέεται οἰκονομικῶς ἤ ἀπό ἄλλο ἀδειοῦχο ἐκμεταλλεύσεως. Ἀπαιτεῖται πρόσθετη προσπάθεια γιά νά γίνει δεκτό ὅτι ἡ ἀνάλωση τοῦ δικαιώματος σέ ἕνα Κράτος μέλος ἰσχύει σέ ἄλλο Κράτος μέλος, ἀκόμη καί ὅταν οἱ κάτοχοι τοῦ δικαιώματος δέν εἶναι οἱ ἴδιοι ἤ εἶναι νομικῶς ἀνεξάρτητοι.

Κατά συνέπεια, οἱ μέχρι τοῦδε ἀποφάσεις σας οὐδόλως προδικάζουν «τήν ἀνάλωση τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος προστασίας στόν τομέα τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν».

Γιά νά ἦταν ἀκριβής ἡ ἄποψη τῆς Ἐπιτροπῆς, θά ἔπρεπε:

1) νά εἶναι δυνατή ἡ ἐξομοίωση τοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους μέ τό δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας καί ἐδαφικό ἀποτέλεσμα τῆς παρεχομένης σ' αὐτό τό εἶδος ἐφευρέσεως προστασίας νά ἀναλίσκεται, ὅπως στήν περίπτωση τοῦ σήματος καί τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας, μέ τήν πρώτη θέση σέ κυκλοφορία τοῦ καλυπτομένου προϊόντος·

2) ὁ κατ' αὐτόν τόν τρόπο ἐπιβαλλόμενος στήν ἐν λόγω προστασία περιορισμός ἐφαρμόζεται ἀκόμη καί ὅταν τό ἐν λόγω νέο εἶδος, ἀφοῦ διαχωρισθεῖ ἤ μεταβιβασθεῖ, ἀποτελεῖ ἀντικείμενο αὐτοτελοῦς ἐκμεταλλεύσεως καί ἡ ἐπίκληση τῆς προστασίας πού παρέχει τό ἐθνικό δίκαιο γιά τήν περίπτωση αὐτή συνιστᾶ, ἀπό μόνη της, κατάχρηση.

Ἂν γίνει δεκτό τό νόμιμο τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους, θά πρέπει ἐπίσης νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι ἕνα σύστημα προστασίας γιά τούς ζωντανούς ὀργανισμούς (γεωργικά προϊόντα), καί συνεπῶς ὑποκειμένους σέ φθορά καί ἀλλοιώσεις, θέτει πολύ διαφορετικά προβλήματα ἀπό τήν ἐφαρμογή ἑνός τέτοιου συστήματος σέ τεχνικές ἐφευρέσεις (βιομηχανικά προϊόντα).

Τό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους ἀποτελεῖ ἰδιαίτερο τύπο δικαιώματος εὑρεσιτεχνίας, λόγω τῆς ἐνεργοῦς συμμετοχῆς τῆς φύσεως στήν διαδικασία δημιουργίας τῆς ἐφευρέσεως. Δέν εἶναι δυνατό νά ἐξομοιωθοῦν ἄνευ ἑτέρου οἱ σπόροι πρός σπορά (σπόροι ἤ προπροϊόντα) μέ τούς σπόρους πού προορίζονται γιά κατανάλωση (τελικά προϊόντα). Ἀκόμη καί ἄν θεωροῦνται ὡς «ἐμπορεύματα» κατά τήν ἔννοια τῆς συνθήκης, εἶναι σαφές ὅτι πρέπει νά τυγχάνουν διαφορετικῆς προστασίας ἀπό ἐκείνη πού τυγχάνουν τά βιομηχανικά προϊόντα.

Ὁ εἰδικός αὐτός χαρακτήρας ἐπιβεβαιώνεται ἀπό τό γεγονός ὅτι, σέ πολλές χῶρες, τά νέα φυτικά εἴδη ἀποτελοῦν ἀντικείμενο εἰδικῆς νομοθεσίας. Κατά τήν διάρκεια τῆς παρούσης δίκης ἀνεφέρθη ἡ «πρόταση κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς περί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3 τῆς συνθήκης σέ κατηγορίες συμφωνιῶν χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας» (JO C 58 τῆς 3ης Μαρτίου 1979, σ. 12), τό ὁποῖο ἐκκρεμεῖ πάνω ἀπό τέσσερα ἔτη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου καί τό ὁποῖο ἔπρεπε νά ἀρχίσει νά ἰσχύει τήν 1η Ἰανουαρίου 1980. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 5 παράγραφος 4 τῆς ἐν λόγω προτάσεως, ὁ κανονισμός δέν ἐφαρμόζεται στίς συμφωνίες παροχῆς ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως πού ἀφοροῦν τά νέα φυτικά εἴδη «λόγω ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς πείρας στόν τομέα τῶν ἀτομικῶν ἀποφάσεων». Ἡ ἴδια ἡ Ἐπιτροπή ἀναγνωρίζει ἔτσι ὅτι, γιά τίς συμφωνίες βάσει τῶν ὁποίων τά συμβαλλόμενα μέρη γνωστοποιοῦν ἀμοιβαίως τίς ἀπόρρητες διαδικασίες κατασκευῆς ἤ ἄλλες ἀπόρρητες γνώσεις στόν τομέα τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν, ἀπαιτεῖται μία εἰδική ρύθμιση μέ τήν ὁποία θά λαμβάνεται ὑπ' ὄψη ὁ ἰδιάζων χαρακτήρας τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν. Νομίζω ὅτι ἡ ὑπό ἐξέταση πρώτη ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπέχει πολύ ἀπό τό νά ἐξαντλεῖ ὅλα τά προβλήματα σχετικά μέ τό ἄν θά συμπεριληφθοῦν ἤ ὄχι οἱ συμφωνίες αὐτές στήν πρόταση τοῦ κανονισμοῦ.

Ἐνῶ γιά τήν προστασία τῶν χρησίμων προτύπων ἀπαιτεῖται ἁπλῶς κοινοποίηση καί καταχώριση, ἡ σχετική μέ τό νέο φυτικό εἶδος προστασία παρέχεται στήν Γερμανία μέ *διοικητική ἀπόφαση* τῆς Ἐπιτροπῆς ποικιλιῶν τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Γραφείου Νέων Φυτικῶν Εἰδῶν (ἄρθρο 67 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz).

Ἡ βελτίωση ἤ ἡ δημιουργία μιᾶς νέας ποικιλίας ἀπαιτεῖ κανονικῶς δαπάνες ἐπί τέσσερα ἕως δέκα ἔτη, γιά νά δύναται κανείς νά ἐλπίζει τήν διάθεσή της στό ἐμπόριο. Γιά τήν καταχώριση τῆς ποικιλίας καί πρό τῆς πιστοποιήσεώς της, ἀπαιτεῖται ὑποχρεωτικῶς χρονικό διάστημα ἀρκετῶν ἐτῶν γιά δοκιμές (πέντε ἔτη γιά τίς ποικιλίες INRA), πράγμα πού συνεπάγεται δαπάνες.

Στόν τομέα τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν, εἰσπράττονται δικαιώματα:

— γιά τήν ὑποβολή τῆς αἰτήσεως (τέλος ὑποβολῆς),

— γιά τήν χορήγηση τοῦ πιστοποιητικοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους (τέλος ἐξετάσεως),

— ἐπί πλέον, ὁ δημιουργός (ἤ ὁ ὑπεύθυνος τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς) πρέπει νά καταβάλει ἐτήσια τέλη γιά τήν διατήρηση τῆς ἰσχύος τῶν πιστοποιητικῶν (20 ἤ 25 ἔτη).

Γενικότερα, κάθε πράξη καταχωρίσεως ἤ διαγραφῆς ἀπό τόν ἐθνικό κατάλογο νέων φυτικῶν εἰδῶν ἀποτελεῖ αἰτία φορολογήσεως. Σύμφωνα μέ τήν δικογραφία, ὁ Kurt Eisele πρέπει νά καταβάλει 80 000 DM, λόγω τοῦ ὅτι εἶναι ὑπεύθυνος τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς.

Γιά νά μή ἐπέλθει ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους, δέν ἀρκεῖ νά περιγραφεῖ μία φορά ἡ μέθοδος, ὅπως στήν περίπτωση τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας, ἀλλά πρέπει συνεχῶς νά ἀναπαράγεται ὁ δημιουργηθείς σπόρος πρός σπορά μέ βιολογική διαδικασία, γιά νά διατηρηθοῦν τά χαρακτηριστικά του (συντηρητική ἐπιλογή). Οἱ ἀγροί τοῦ δημιουργοῦ ὑπόκεινται σέ ἐπιτοπίους ἐλέγχους.

Γιά νά ἀποθηκευθοῦν καί νά διατηρηθοῦν οἱ σειρές, τά ἁπλά ὑβρίδια καί οἱ ὁμόζυγοι σπόροι πρός σπορά, εἶναι ἀναγκαία ἡ χρησιμοποίηση ψυχρῶν θαλάμων. Αὐτός ὁ τρόπος συντηρήσεως ἐπιτρέπει τήν διατήρηση ἱκανοποιητικῶν βλαστητικῶν ἰδιοτήτων καί συνεπῶς τήν μετάθεση τῶν ἀποθεμάτων σπόρων πρός σπορά ἀπό τό ἕνα ἔτος στό ἄλλο.

Ὡς ἀντιστάθμισμα τῶν πλεονεκτημάτων πού παρέχει τό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους, ὁ κάτοχός του πρέπει νά ἐγγυᾶται τήν *διατήρηση* τῆς ποικιλίας ὅσο χρονικό διάστημα διαρκεῖ ἡ προστασία, τῆς ὁποίας ἀπολαύει, ἡ προστασία δέ αὐτή χάνεται μόλις σταματήσει νά παρέχεται ἡ ἐν λόγω ἐγγύηση (ἄρθρο 11 τῆς ὁδηγίας 70/457· ἄρθρο 16 τοῦ Sortenschutzgesetz· ἄρθρο 67 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz).

Ἐξ ἄλλου, τό καλυπτόμενο μέ πιστοποιητικό νέου φυτικοῦ εἴδους προϊόν δύναται νά χρησιμεύσει, παρά τήν ὕπαρξη ὁποιασδήποτε ρήτρας ἀποκλειστικότητος, στήν δημιουργία νέων ποικιλιῶν. Ἐπειδή ἡ «γενετική διάβρωση» βραχύνει τήν μακροβιότητα τῶν καινοτομιῶν, ἡ διάρκεια τῶν ἀποσβέσεων ἀνέρχεται συχνά σέ 5 ἤ 6 ἔτη, ἐνῶ οἱ ἐπενδύσεις εἶναι σημαντικές λόγω τῶν ὑπερσυγχρόνων καταστάσεων καί μεθόδων. Τέλος, μετά ἀπό ὁρισμένο χρονικό διάστημα, ἡ ποικιλία γίνεται κτῆμα τοῦ δημοσίου (20 ἤ 25 ἔτη ἀναλόγως τοῦ Κράτους μέλους· στήν Γαλλία, ἄρθρο 6 τοῦ νόμου τῆς 11ης Ἰουνίου 1970).

Θά πρέπει ἐπίσης νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη τά ἰδιαίτερα προβλήματα πού προκαλοῦνται, σέ περίπτωση *παραγωγῆς* τῆς ἰδίας ποικιλίας ὑπό διαφορετικές ὀνομασίες σέ δύο Κράτη μέλη, λόγω τῆς συνυπάρξεως δύο νέων εἰδῶν καί τῆς προστασίας τῆς ὁποίας τυγχάνουν γιά τήν ἐμπορία σπόρων πρός σπορά πού φέρουν μιά ὁρισμένη ὀνομασία στήν χώρα ὅπου ἔχουν διαφορετική ὀνομασία.

Πράγματι, ἐνῶ σύμφωνα μέ τίς ὁδηγίες τοῦ 1966 καί τοῦ 1970, ἡ ἐμπορία τῶν σπόρων πρός σπορά πού ἔχουν καταχωρισθεῖ· σέ ἕνα Κράτος μέλος καί στόν κοινό κατάλογο δέν πρέπει νά ὑπόκεινται σέ κανέναν ἄλλο περιορισμό *ὡς πρός τήν ποικιλία* ἐκτός τῶν περιορισμῶν οἱ ὁποῖοι προβλέπονται σ' αὐτές, οἱ ἐν λόγω ὁδηγίες δέν θίγουν τό πρόβλημα τῆς συνυπάρξεως παραλλήλων δικαιωμάτων δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους καί τῆς προστασίας πού παρέχουν τά δικαιώματα αὐτά.

Τό ἀνωτέρω πρόβλημα ἀπησχόλησε τόν κοινοτικό νομοθέτη καί τά Κράτη μέλη, οἱ ὁποῖοι ἐπεχείρησαν νά τό ἐπιλύσουν, *ὅσον ἀφορᾶ τά διπλώματα εὑρεσιτεχνίας*, μέ τήν σύμβαση τοῦ Λουξεμβούργου τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1975 περί τοῦ εὐρωπαϊκοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας γιά τήν Κοινή Ἀγορά ἀποκαλουμένη σύμβαση περί τοῦ κοινοτικοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας.

Κατά τήν διάρκεια τῆς διοικητικῆς διαδικασίας πού προηγήθη τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως, ὁ Kurt Eisele ἐπεκαλέσθη τό ἄρθρο 43 τῆς συμβάσεως αὐτῆς, τό ὁποῖο ὁρίζει:

«1) Τό κοινοτικό δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας δύναται νά ἀποτελέσει, ὁλικῶς ἤ μερικῶς, ἀντικείμενο ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως γιά *τό σύνολο* ἤ τμῆμα τῆς *γεωγραφικῆς περιοχῆς* ἐπί τῆς ὁποίας παράγει τά ἀποτελέσματά του. Οἱ ἄδειες ἐκμεταλλεύσεως δύνανται νά εἶναι ἀποκλειστικές ἤ μή ἀποκλειστικές·

2) Δύναται νά γίνει ἐπίκληση τῶν δικαιωμάτων πού παρέχει τό κοινοτικό δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας ἔναντι ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως, ὁ ὁποῖος παραβιάζει ἕνα ἀπό τά ὅρια τῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως, πού ἐπιβάλλονται δυνάμει τῆς παραγράφου 1·

3) ...»

Ἡ ἀπόφαση δέν λαμβάνει θέση ἐπί τοῦ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματος. Πάντως, κατά τήν διάρκεια τῆς διοικητικῆς ἀκροάσεως καί κατά τήν προφορική διαδικασία, ἡ Ἐπιτροπή ἐπεκαλέσθη τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παράγραφος 2:

«Τό κοινοτικό δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας ἔχει ἐνιαῖο χαρακτήρα. Παράγει τά ἴδια ἀποτελέσματα στό σύνολο τῶν ἐδαφῶν ἐπί τῶν ὁποίων ἐφαρμόζεται ἡ παροῦσα σύμβαση καί χορηγεῖται, μεταβιβάζεται, ἀκυρώνεται ἤ ἐπεκτείνεται μόνο *στό σύνολο τῶν ἐν λόγω ἐδαφῶν* . . .»

Ἡ διάταξη αὐτή ὅμως δέν ἐμποδίζει τήν χορήγηση μιᾶς ἤ περισσοτέρων ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως γιά τμῆμα ἤ γιά τό σύνολο τοῦ ἐδάφους, ἐπί τοῦ ὁποίου παράγει τά ἀποτελέσματά του τό δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας.

Ἡ Ἐπιτροπή ἐπεκαλέσθη ἐπίσης τό ἄρθρο 93 τῆς συμβάσεως, κατά τό ὁποῖο «δέν δύναται νά γίνει ἐπίκληση καμμιᾶς διατάξεως τῆς παρούσης συμβάσεως γιά νά ἐμποδισθεῖ ἡ ἐφαρμογή μιᾶς διατάξεως τῆς *συνθήκης* περί ἱδρύσεως τῆς ΕΟΚ».

Καμμία ὅμως διάταξη τῆς *συνθήκης* δέν ἀναφέρεται ρητῶς στήν ἀνάλωση τῶν δικαιωμάτων πού παρέχει τό κοινοτικό δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας. Τό ἐρώτημα αὐτό ἀπετέλεσε ἀντικείμενο τοῦ ἄρθρου 32 τῆς συμβάσεως, ἐνῶ ἡ ἀνάλωση τῶν παρεχομένων ἀπό τά ἐθνικά διπλώματα εὐρεσιτεχνίας δικαιωμάτων ρυθμίζεται ἀπό τό ἄρθρο 81.

Εἶναι γνωστόν ὅτι ὑφίστατο βαθειά διάσταση ἀπόψεων μεταξύ τῶν Ὑψηλῶν Συμβαλλομένων στήν ἐν λόγω σύμβαση Μερῶν, ἀφ' ἑνός, καί τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφ' ἑτέρου, κατά τήν τελική διατύπωση τοῦ κειμένου της, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς «περί τοῦ σχεδίου τῆς σχετικῆς μέ τό εὐρωπαϊκό δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας γιά τήν κοινή ἀγορά συμβάσεως» (ἐδημοσιεύθη στήν JO L 261, σ. 26, τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 1975), ἀλλά ἡ Ἐπιτροπή οὐδέποτε ἐκίνησε τήν διαδικασία γιά παράβαση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπό τή συνθήκη λόγω τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως αὐτῆς, ὅπως προεβλεψε, ἐν τούτοις, στήν γνώμη της.

Ἡ Ἐπιτροπή ἐδήλωσε μέ τήν γνώμη αὐτή ὅτι «προφανῶς δέν ὑφίσταται κανένας λόγος νά ὑφίσταται διαφορετική μεταχείριση ἐκεῖνος πού ἀπέκτησε ἐθνικό δίπλωμα εὐρεσιτεχνίας κατόπιν μεταβιβάσεως ἀπό τήν μεταχείριση πού ἐπιφυλάσσεται στόν δικαιοῦχο ἀποκλειστικῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως, *ἡ ὁποία,* ἀπό οἰκονομική ἄποψη, *προσεγγίζει τήν μεταβίβαση».*

Ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου παρετήρησε ὅτι, καίτοι ἡ μεταβίβαση μιᾶς ἀποκλειστικῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως ἰσοδυναμεῖ σχεδόν μέ διάθεση αὐτῆς τῆς μορφῆς ἰδιοκτησίας πού συνιστᾶ ἕνα νέο φυτικό εἶδος, δέν πρέπει κατ' ἀρχήν νά θέτει προβλήματα σέ σχέση μέ τό ἄρθρο 85, διότι τά ἀποτελέσματά της ἀναλίσκονται ἀμέσως μέ τήν μεταβίβαση τῆς νομικῆς καί οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ δικαιούχου στόν δικαιοδόχο. Ὡς τοιαύτη, δέν περιορίζει τήν ἐλευθερία δράσεως τοῦ δικαιούχου, ἐμπίπτει δέ στό καθεστώς τῆς ἰδιοκτησίας, ὁποῖο μέ κανένα τρόπο δέν προδικάζει ἡ συνθήκη (ἄρθρο 222).

Ἐξ ἄλλου, εἶναι κάπως παράδοξο νά ἐπικρίνεται τό INRA ὅτι περιώρισε τήν ἐλευθερία δράσεώς του, ἐνῶ οἱ ποικιλίες πού ἐδημιούργησε ἀνῆκαν στήν πραγματικότητα στό δημόσιο ἐντός τῆς Γαλλίας καί ἡ μεταβίβαση στόν Kurt Eisele ἦταν ἀπολύτως ἀπαραίτητη γιά νά διεισδύσει στήν γερμανική ἀγορά.

Ἡ Ἐπιτροπή διευκρινίζει ὅτι «ἡ ἀπόφαση περιορίζεται, μέ τό ἄρθρο 1 στοιχεῖο α, στήν διαπίστωση ὅτι μία μορφή ἀσκήσεως (Ausübung) τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους δέν συμβιβάζεται μέ τό ἄρθρο 85 παράγραφος 1, χωρίς ὅμως νά ἀφαιρεῖ ἀπό τόν προσφεύγοντα δικαιώματα. Πρόκειται ἐπίσης γιά τήν ἀπαγόρευση πού ἐπιβάλλεται στόν προσφεύγοντα νά μή κάνει στό μέλλον τήν ἐπικρινομένη μέ τήν ἀπόφαση χρήση (Gebrauch) τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους».

Κατ' αὐτόν τόν τρόπο καί πρός ἀποφυγή κακῆς χρήσεως ἐκ μέρους τοῦ Kurt Eisele

τῶν πλεονεκτημάτων πού τοῦ παρέχει τό ἐθνικό δίκαιο, ἡ ἀπόφαση ἀπαγορεύει ἐπίσης γιά τό μέλλον στό INRA τήν μεταβίβαση ἀδείας *παραγωγῆς* καί στόν Kurt Eisele τήν ἀπόκτηση μιᾶς τέτοιας ἀδείας. Αὐτό φαίνεται ὅτι ἀφορᾶ τό ἴδιο τό ἀντικείμενο τοῦ δικαιώματος ἰδιοκτησίας καί δέν ἔχει καμμία σχέση μέ τό ἄρθρο 85. Ἄν ἡ ἀπόφαση ἐπεκυρώνετο στό σημεῖο αὐτό, θά ἠδύνατο νά ἀποτελέσει *ἕνα εἶδος ἀναδρομικῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ Kurt Eisele.*

Ἡ δυνατότης τῆς παραλλήλου δημιουργίας ἑνός νέου εἴδους μέ διαφορετική ὀνομασία προβλέπεται ρητῶς στό παρόν στάδιο τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου· δέν εἶναι δυνατή ἡ «κοινοτική» δημιουργία νέου εἴδους. Συνεπῶς, δέν νομίζω ὅτι ἡ θεωρία τῆς ἀναλώσεως δύναται νά ἐφαρμοσθεῖ ὡς ἔχει ὅταν, ὅπως στήν ὑπό κρίση ὑπόθεση, τό νέο εἶδος ἐδημιουργήθη ἀπό ἐθνικό δημόσιο ὀργανισμό ἐρευνῶν καί ἀπετέλεσε ἀντικείμενο σ' ἕνα Κράτος μέλος ἀδείας, ἡ ὁποία στήν σύμβαση περί τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας (ἄρθρο 44) ἀποκαλεῖται «ἐκ τοῦ νόμου ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως» σέ ἀντίθεση μέ τήν «συμβατική ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως». Ἡ «ἀμοιβή» τοῦ δημιουργοῦ μιᾶς τέτοιας ποικιλίας δέν ὑπόκειται στούς ἴδιους κανόνες, ὅπως ἡ «ἀμοιβή» γιά τήν δημιουργία μιᾶς κλειστῆς ποικιλίας, μεταβιβασθείσης ὑπό συνθῆκες πλήρους ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τοῦ δημιουργοῦ καί τοῦ πολλαπλασιαστοῦ, οἱ ὁποῖοι δέν ἔχουν καμμία σχέση μεταξύ τους. Τό ἄρθρο 81 παράγραφος 3 τῆς συμβάσεως ὁρίζει ὅτι:

«Οἱ παράγραφοι 1 καί 2 (οἱ ὁποῖες ἀφοροῦν τήν ἀνάλωση τῶν δικαιωμάτων πού παρέχουν τά ἐθνικά διπλώματα εὑρεσιτεχνίας) δέν ἐφαρμόζονται ὅταν τό προϊόν διετέθη στό ἐμπόριο *βάσει ἀναγκαστικῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως* (τοῦ ἄρθρου 44).»

Συνεπῶς, δέν δύναται νά γίνει ἐπίκληση τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως, οὔτε καί αὐτῶν τῆς *προτάσεως* τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς «περί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 85 παράγραφος 3 τῆς συνθήκης σέ κατηγορίες συμβάσεων χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας» ὑπό τήν ἔννοια ἀπαγορεύσεως τῶν *ἀποκλειστικῶν ἀδειῶν ἐδαφικῆς ἐκμεταλλεύσεως διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας,* πολύ περισσότερο διότι δέν ἀποκλείεται νά ἐπικρατήσει διαφορετική λύση στόν τομέα τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν. Ἐφ' ὅσον δέν ὑφίσταται «κοινοτική σύμβαση περί τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν», μία συμφωνία περί χορηγήσεως ἀποκλειστικῆς ἀδείας ἐδαφικῆς ἐκμεταλλεύσεως παραμένει δυνατή στόν τομέα αὐτό, ὑπό τήν προϋπόθεση ὅτι δικαιολογεῖται ἀπό τό ἄρθρο 85 παράγραφος 3, διότι στήν ἀντίθετη περίπτωση ὁ ἐδαφικός χαρακτήρας ἀρκεῖ γιά νά τήν καταστήσει ἀκυρώσιμη, ἀνεξαρτήτως τοῦ εὐεργετικοῦ οἰκονομικοῦ ἀποτελέσματος τῆς χορηγήσεως μιᾶς τέτοιας ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως· στήν περίπτωση αὐτή, δέν εἶναι κἄν ἀναγκαία ἡ σύναψη κοινοτικῆς συμβάσεως.

Θά ἰσοδυναμοῦσε μέ ἐκ τῶν προτέρων καθορισμό ἑνός «κοινοτικοῦ» συστήματος τῶν νέων φυτικῶν εἰδῶν ὁ ἰσχυρισμός, ὅπως αὐτός τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τό εἰδικό ἀντικείμενο τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους συνίσταται στό παρεχόμενο στόν δικαιοῦχο προνόμιο νά παράγει τό ὑλικό πολλαπλασιασμοῦ τῆς προστατευομένης ποικιλίας καί νά τό διαθέτει πρῶτος στό ἐμπόριο· ὅτι ὁ ἀποκλειστικός χαρακτήρας τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ἀποβλέπει μόνο στήν ἐξασφάλιση τῆς ταυτότητος τῆς ποικιλίας καί ὅτι «ἡ προστασία ἑνός ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως ἀπό τόν ἀνταγωνισμό τοῦ χορηγοῦντος τήν ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως ἤ τούς ἄλλους ἀδειούχους ἐκμεταλλεύσεως ἤ τρίτους *δέν* ἐμπίπτει στό εἰδικό ἀντικείμενο τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους» (ἀπόφαση σ. 33, σημεῖο 7).

Ἡ προστασία πού παρέχει τό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου φυτικοῦ εἴδους, ἰδίως ὅταν αὐτό ὑπόκειται σέ ἐμπορική ἐκμετάλλευση ὑπό τήν μορφή ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως πού δύνανται νά ἐπηρεάσουν τήν διανομή στά διάφορα Κράτη μέλη τῶν ποικι-

λιῶν πού «ἐνσωματώνουν» τό προστατευόμενο εἶδος, ἐμπίπτει στό πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ ἄρθρου 36 (Musik-Vertrieb Membran, Συλλογή 1981, σ. 161, στόν τομέα τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημιουργοῦ). Ἡ ἄσκηση τῶν δικαιωμάτων πού ἀπορρέουν ἀπό τήν δημιουργία ἑνός νέου εἴδους σύμφωνα μέ τήν νομοθεσία ἑνός Κράτους μέλους δέν παραβιάζει, ἀπό μόνη της, τούς κανόνες περί ἀνταγωνισμοῦ πού καθορίζει ἡ συνθήκη. Ἡ δημιουργία νέου εἴδους, αὐτή καθ' αὐτή, ἀνεξαρτήτως κάθε συμφωνίας, τῆς ὁποίας δύναται νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο, δέν δύναται νά ἐξομοιωθεῖ μέ καμμία ἀπό τίς κατηγορίες συμπράξεων πού ἀναφέρονται περιοριστικῶς στό ἄρθρο 85 παράγραφος 1, ἀλλά προκύπτει ἀπό τήν ἀναγνωριζομένη σέ ἕνα κράτος ἔννομη κατάσταση (Parke, 29 Φεβρουαρίου 1968, Rec. σ. 109 καί 110).

Ἐν τούτοις, λόγω τῆς μεταβιβάσεως ἐκ μέρους τοῦ INRA καί τῶν διατάξεων τῆς γερμανικῆς νομοθεσίας, ὑφίστατο, ἐφ' ὅσον ἡ θεωρία τῆς ἀναλώσεως δέν ἠδύνατο νά ἐφαρμοσθεῖ κατά τά ἔτη πού ἴσχυαν οἱ συμφωνίες, μία μονοπωλιακή κατάσταση παραγωγῆς καί πωλήσεως τῶν σπόρων πρός σπορά ὁρισμένων ποικιλιῶν INRA στήν Γαλλία μέσω τοῦ Kurt Eisele. Λόγω τοῦ ἰσχύοντος τότε δικαίου (1965), ἦταν ἀναγκαῖες οἱ *ἀπ' εὐθείας* εἰσαγωγές ἀπό τήν Γαλλία στήν Γερμανία, χώρα ἐλλειμματική σέ σπόρους πρός σπορά. Ἡ ρήτρα ἡ ὁποία προέβλεπε ὅτι ὁ Kurt Eisele θά ἀγόραζε τά δύο τρίτα τῶν σπόρων πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν INRA , πού θά διέθετε στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γερμανίας, ἐνετάσσετο στό ἀνωτέρω πλαίσιο· ἦταν στήν πραγματικότητα μιά ρήτρα πού περιώριζε τήν ἐλευθερία τῶν ἐνεργειῶν του, ἔπαυσε ἐν τῷ μεταξύ νά τηρεῖται, καί δέν προσβάλλει τήν ἀπαγόρευσή του.

Τό μόνο πρόβλημα πού ἀπομένει πρός ἐξέταση εἶναι τό κατά πόσον οἱ ρῆτρες περί ὀργανώσεως τῶν ἀπ' εὐθείας πωλήσεων προεκάλεσαν αἰσθητό περιορισμό τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί κατά πόσο εἶχαν ἐπιπτώσεις, ἐπίσης αἰσθητές, ἐπί τοῦ ἐμπορίου μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν (Völk, 6 Ἰουλίου 1969, Rec. σ. 295· Cadillon, 6 Μαΐου 1971, Rec. σ. 351). Τό ζήτημα κατά πόσον, ὁριστικῶς, οἱ ἐν λόγω συμφωνίες ἐμπίπτουν στό ἄρθρο 85 παράγραφος 1 ἐξαρτᾶται μᾶλλον ἀπό τά ἀποτελέσματά τους ἐπί τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί ἐπί τοῦ ἐμπορίου μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν, καί ὄχι τόσο ἀπό τήν νομική τους φύση (Lancôme 6 Ὀκτωβρίου 1980, Rec. σ. 2536). Οἱ προσφεύγοντες καί οἱ παρεμβαίνοντες παρετήρησαν ὀρθῶς ὅτι, ἐνώπιον μιᾶς τέτοιας καταστάσεως, ἂν ἡ ἐπιχείρηση Nungesser εἶχε δεσπόζουσα θέση στόν τομέα αὐτό καί ἂν εἶχε καταχρασθεῖ τῆς θέσεως αὐτῆς, θά ἔπρεπε νά εἶχαν ἐφαρμοσθεῖ μᾶλλον οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 86. Ἐν τούτοις, ἐπειδή ἡ ἀπόφαση δέν στηρίζεται στό ἄρθρο αὐτό, δέν ἀπομένει παρά ἡ οἰκονομική ἐκτίμηση τῶν συμφωνιῶν ἀπό τήν ἄποψη τῶν ἄρθρων 39 καί 85 παράγραφος 3, ἡ ὁποία εἶναι εὐχερέστερη, δεδομένου ὅτι δύναται νά ἐξετασθεῖ ἀρκετό χρονικό διάστημα.

Εἴδαμε ὅτι ἡ καταχώριση μιᾶς ποικιλίας στόν κοινό κατάλογο ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι ἡ ποικιλία αὐτή δύναται νά *εἰσαχθεῖ* σέ Κράτος μέλος διάφορο τοῦ κράτους καταγωγῆς, ἀκόμη καί χωρίς νά ἔχει ἀναγνωρισθεῖ στό κράτος εἰσαγωγῆς (ἄρθρο 23, § 2, δευτέρα φράση, Saatgutverkehrsgesetz). Ἀντιθέτως, γιά νά εἶναι δυνατή ἡ *παραγωγή* μιᾶς καταχωρισθείσης στόν κοινό κατάλογο ποικιλίας σέ κράτος διάφορο τοῦ κράτους καταγωγῆς γιά νά διατίθεται ἀκολούθως ἐκεῖ στό ἐμπόριο, ἦταν ἀναγκαία ἡ καταχώριση στόν ἐθνικό κατάλογο τοῦ κράτους παραγωγῆς (ἄρθρο 4, § 1 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz).

Ἡ ἐγγραφή στόν ἐθνικό κατάλογο πού ἐπέτυχε ὁ Kurt Eisele ἔχει διττό χαρακτήρα:

— ἐγγραφή *πρός ἐμπορία,* ἀναγκαία τότε πού ἐπετεύχθη, γιά τήν πώληση τῶν σπόρων πρός σπορά INRA στήν Γερμανία, ἡ ὁποία δέν ἀπαιτεῖται πλέον μετά τήν υἰοθέτηση τοῦ κοινοῦ καταλόγου·

— ἐγγραφή *γιά τήν πιστοποίηση* καί τήν *παραγωγή,* ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἀναγκαία γιά τόν πολλαπλασιασμό, ἀπό τούς «βασικούς σπόρους πρός σπορά» πού προμηθεύει ἡ Frasema, τῶν «συνοδευομένων ἀπό πιστοποιητικά σπόρων πρός σπορά» πού διαθέτει ἀκολούθως στό ἐμπόριο.

Ἡ γερμανική κυβέρνηση διευκρίνισε ὅτι ἡ ποικιλία δοκιμάζεται ὡς πρός τήν ἀπό ἄποψη καλλιεργείας καί χρησιμοποιήσεως ἀξία της ἐν ὄψει τῶν ὑφισταμένων στό ἐθνικό ἔδαφος συνθηκῶν μόνο στήν περίπτωση παραλλήλου ἐγγραφῆς πρός τόν σκοπό παραγωγῆς (ἄρθρο 38 παράγραφος 1 ἐδάφιο 4 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz· ἄρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεῖο 6 καί ἄρθρο 5 παράγραφος 4 τῆς ὁδηγίας 70/457).

Οἱ σπόροι ὅμως μιᾶς ποικιλίας πωλοῦνται καλλίτερα, ὅταν ἡ καλλιεργητική τους ἀξία γιά τό ἐνδιαφερόμενο Κράτος μέλος ἀπετέλεσε ἀντικείμενο ἐπισήμου πιστοποιήσεως. Ἡ καταχώριση διευκολύνει τήν διαφήμιση καί τήν ἐμπορία τῆς ποικιλίας· τά ὄργανα πού συμβουλεύουν τούς γεωργούς (γεωργικά ἐπιμελητήρια καί ἄλλα) συνιστοῦν κατά προτίμηση τίς ποικιλίες πού ἔχουν ἀναγνωρισθεῖ σέ ἐθνικό ἐπίπεδο.

Κατ' αὐτό τόν τρόπο, ἐνῶ ὁ κοινός κατάλογος ἀπαριθμεῖ γιά τό 1981 περίπου 180 ποικιλίες ἀραβοσίτου, πού δύνανται θεωρητικῶς νά εἰσαχθοῦν στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, ὁ γερμανικός κατάλογος περιλαμβάνει μόνο 48 ποικιλίες (τό 1978 περιελάμβανε περίπου 100). Τό 99,5 % τῶν σπόρων πρός σπορά πού χρησιμοποιοῦνται στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία προέρχονται ἀπό ποικιλίες πού ἔχουν καταχωρισθεῖ στόν γερμανικό κατάλογο. Μόνον ἕνας μικρός ἀριθμός ποικιλιῶν (20 περίπου) πωλοῦνται σέ μεγάλες ποσότητες. Πλέον τοῦ 99 % τῶν ἀδειῶν πού ἐχορηγήθησαν τό 1978 στόν τομέα τῶν σπόρων πρός σπορά ἦταν ἄδειες ἀποκλειστικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἡ παράλληλη καταχώριση μιᾶς ποικιλίας στόν γερμανικό κατάλογο, προϋπόθεση τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τό γεγονός ὅτι ἡ ποικιλία αὐτή παράγεται στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία, διευκολύνει τήν διάδοση τῆς ἐν λόγω ποικιλίας ὑπό τήν γερμανική της ὀνομασία· τό «ἐφελκυστικό» αὐτό ἀποτέλεσμα εὐνοεῖ τούς σπόρους πρός σπορά τῆς ἴδιας ποικιλίας πού παρήχθησαν στήν Γαλλία καί διατίθενται ὑπό τήν γερμανική ὀνομασία. Ἀπό ἐμπορικῆς ἀπόψεως, αὐτό εἶναι δυνατό μόνο ἄν «γερμανοποιηθοῦν» οἱ γαλλικοί σπόροι πρός σπορά. Δεδομένου ὅτι ὁ Kurt Eisele ἀπολαύει κατά τρόπο ἀναμφισβητήτως νόμιμο μιᾶς ἀποκλειστικότητος πωλήσεως γιά τούς σπόρους πρός σπορά τῆς δικῆς του παραγωγῆς, πρέπει κατ' ἀνάγκη, ἀπό ἐμπορικῆς ἀπόψεως, νά ἀπολαύει τῆς αὐτῆς ἀποκλειστικότητος γιά τούς σπόρους πρός σπορά τῶν ἰδίων ποικιλιῶν πού παράγονται στήν Γαλλία· ἄλλως, δέν θά εἶχε κανένα συμφέρον πρός διατήρηση τοῦ νέου εἴδους οὔτε πρός ἀνάληψη τῶν δαπανῶν πού αὐτό συνεπάγεται, πράγμα πού, τελικῶς, θά εἶχε ἐπιπτώσεις ἐπί τῆς διαθέσεως τῶν σπόρων πρός σπορά πού παράγονται στήν Γαλλία. Ἡ κατάργηση τῆς ἀποκλειστικότητος ἐμπορίας γιά τούς εἰσαγομένους σπόρους πρός σπορά ἐνδέχεται νά ἐξαλείψει κάθε συμφέρον γιά τήν νόμιμη χορήγηση τῆς ἀποκλειστικότητος πολλαπλασιασμοῦ στήν Γερμανία τῶν σπόρων πρός σπορά INRA καί τῆς ἐμπορίας τῶν παραγομένων σπόρων πρός σπορά καί νά προκαλέσει μακροπρόθεσμα τήν ἐξαφάνιση αὐτοῦ τοῦ τομέως τῆς γερμανικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος, πράγμα τό ὁποῖο ἐξ ἄλλου συνέβη, ὅπως θά δοῦμε.

Εἶναι προφανές ὅτι ὁ Kurt Eisele ἐδέχθη νά καταβάλει τά δικαιώματα ἐκμεταλλεύσεως στό INRA , νά καταβάλει προσπάθειες γιά τήν προώθηση τῶν ποικιλιῶν INRA καί νά ἀναλάβει τήν οἰκονομική καί νομική εὐθύνη γιά τήν διατήρηση τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς σέ σχέση μέ τό γερμα-

νικό δίκαιο, μόνο διότι ἔλαβε ὡς ἀντάλλαγμα μία ἀποκλειστική ἄδεια. Ἡ ἐδαφική διάσταση εἶναι, ἀπό μόνη της, ἀπαραίτητο χαρακτηριστικό τῆς συμβάσεως περί χορηγήσεως μιᾶς ἀδείας ἀποκλειστικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Μέ τήν ἀπόφαση (σ. 28, σημεῖο 2) γίνεται δεκτό, ἀντιθέτως πρός αὐτά πού προέβλεπε ἡ συμφωνία τοῦ 1965 (ἄρθρο 2), ὅτι οἱ τιμές πωλήσεως πού ἐφήρμοζε ἡ ἐπιχείρηση Nungesser στήν Γερμανία καθορίζοντο πάντοτε χωρίς παρέμβαση τοῦ INRA . Εἶναι δυνατή ἡ ὑπόθεση ὅτι ἡ ρήτρα αὐτή ἔπρεπε νά ἐπιτρέπει στό INRA τήν ἄσκηση κάποιου ἐλέγχου στόν Kurt Eisele καί νά τόν ἐμποδίζει νά καταχρᾶται τῆς θέσεως πού κατεῖχε στήν γερμανική ἀγορά δυνάμει ἄλλων ρητρῶν.

Ἐν τούτοις, ἡ ἀπόφαση (σ. 29-30, σημεῖο I, D, 4) ἐλήφθη ἰδίως διότι οἱ τιμές πού ἐφηρμόζοντο ἀπό τήν ἐπιχείρηση Nungesser στήν Γερμανία ἦταν ὑπερβολικα ὑψηλές σέ σχέση μέ τίς γαλλικές τιμές («70 % διαφορά τήν ἄνοιξη τοῦ 1974 ἀπό τήν μία ὄχθη τοῦ Ρήνου στήν ἄλλη»· «μόνο γιά τούς σπόρους ἀραβοσίτου INRA πρός σπορά πού διέθεσε τό 1974 ὁ Eisele, τά ἐπί πλέον ἐμπορικά περιθώρια πού ἐπιβάρυναν τόν γερμανό καταναλωτή ἀνῆλθαν σέ ἀρκετά ἑκατομμύρια λογιστικές μονάδες»), πράγμα πού σαφῶς ἐμπόδισε τήν χορήγηση ἐξαιρέσεως ὡς πρός τήν ἐν λόγω σύμβαση.

Συνεπῶς, ἀποβλέπει στό νά παράσχει στούς γερμανούς καλλιεργητές τήν δυνατότητα νά λάβουν δίκαιο τμῆμα ἀπό τό ὄφελος πού ἐνδεχομένως θά προκύψει ἀπό τίς ἐπίδικες συμφωνίες καί νά μή ὑφίστανται τίς συνέπειες αὐτῶν τῶν διαφορῶν στίς τιμές.

Κατά τήν διάρκεια τῆς «ἀνεπισήμου συναντήσεως» τῆς 19ης Ἰανουαρίου 1981, οἱ διάδικοι ἀνεγνώρισαν ὅτι οἱ διαφορές στά σχετικά μέ τίς τιμές τῆς *γερμανικῆς* ἀγορᾶς στοιχεῖα πού προσεκόμισαν ἀντιστοίχως δέν εἶχαν συνέπειες. Ἐν τούτοις, δέν ἠδυνήθησαν νά προσεγγίσουν τίς σχετικές μέ τίς τιμές στήν *γαλλική* ἀγορά τιμές ἀπόψεις τους, τιμές γιά τίς ὁποῖες οἱ ἐκτιμήσεις τους διέφεραν σημαντικά.

Ἡ ἀνωτέρω διάσταση ἀπόψεων παραμένει ἀμείωτη κυρίως ὡς πρός τό ἔτος 1972 (καί ὄχι πλέον γιά τό ἔτος 1974, τό ὁποῖο ἀναφέρεται στήν ἀπόφαση). Γιά τό ἔτος 1972, οἱ προσφεύγοντες ὑπεστήριξαν ὅτι ἡ τιμή τοῦ INRA 258 ἀνῆλθε σέ 700 φράγκα τά 100 κιλά λόγω τῆς ἐλλείψεως τῶν σπόρων πρός σπορά τῆς ποικιλίας αὐτῆς, ἐνῶ ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει ὅτι ἡ τιμή ἦταν μόνο 300 φράγκα. Ἂν ἀντελήφθην καλῶς, πρόκειται γιά σπόρους πρός σπορά, συγκομισθέντων τό 1971 καί προοριζομένων νά φυτευθοῦν τήν ἄνοιξη τοῦ 1972· ἀντιθέτως, οἱ ὑπόλοιποι μῆνες τοῦ ἔτους 1972, μετά τήν συγκομιδή τοῦ φθινοπώρου, ἐχαρακτηρίσθησαν ἀπό σημαντική πτώση τῶν τιμῶν.

Πάντως, κατά τήν διάρκεια τῆς ἀνωτέρω συναντήσεως διεπιστώθη ὅτι οἱ γαλλικές τιμές γιά τό ἔτος 1972 δέν ἦταν τόσο χαμηλές ὅσο ὑπεστήριξε ἡ Ἐπιτροπή. Ἔτσι, κατέληξε στό νά μειώσει τήν σημασία πού ἀπέδιδε στό θέμα «τιμές». Κατ' αὐτήν, πράγματι, ἡ παροῦσα διαδικασία δέν ἀφορᾶ παράβαση ὡς πρός τίς τιμές, ἀλλά τόν ἀποκλειστικό χαρακτήρα μιᾶς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως. Ἐν τούτοις, ἂν ὁ ἀποκλειστικός χαρακτήρας τῆς ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως δέν ἐκδηλώνεται μέ ἀδικαιολόγητες διαφορές τιμῶν, δέν βλάπτει, νομίζω, τόν «ἀποτελεσματικό ἀνταγωνισμό», σύμφωνα μέ τήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου (Metro, 25 Ὀκτωβρίου 1977, Rec. σ. 1904, σκέψη 20) καί ἡ ἀπαγόρευσή της δέν παρέχει κανένα σημαντικό πλεονέκτημα στόν καταναλωτή. Γιά αὐτό τόν λόγο, ἡ σύ-

γκριση μεταξύ τῶν γαλλικῶν καί τῶν γερμανικῶν τιμῶν ἔχει σημασία γιά τήν ἐκτίμηση τοῦ βασίμου τῆς προσφυγῆς.

Ἀπό τήν προηγηθεῖσα λεπτομερή ἔρευνα προκύπτει ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἐστηρίχθη ἀποκλειστικῶς στίς τιμές πού τίς ἀνεκοίνωσαν δέκα συνεταιρισμοί εὑρισκόμενοι στίς κύριες ζῶνες παραγωγῆς τῆς Γαλλίας, οἱ ὁποῖοι πωλοῦν σέ πολύ ἐνδιαφέρουσες τιμές. Ἐν τούτοις, τό τμῆμα πού κατέχουν οἱ συνεταιρισμοί στήν γαλλική ἀγορά δέν ὑπερβαίνει τό 30 ἤ τό 35 % περίπου τοῦ κύκλου ἐργασιῶν σέ ὅλα τά στάδια ἐμπορίας καί χωρίς εἰδική στάθμιση τῆς ἐποχῆς τῆς πωλήσεως. Κατά τήν διάρκεια ὅμως τοῦ ἰδίου ἔτους, οἱ τιμές δύνανται νά διαφέρουν σημαντικά, ἀναλόγως τοῦ ἄν ἀφοροῦν σπόρους πρός σπορά πού προορίζονται γιά μία περίοδο ἤ σπόρους πρός σπορά, συγκομιζομένους τήν ἑπόμενη περίοδο. Ἐξ ἄλλου, οἱ ἀνεξάρτητοι ἔμποροι ἀποτελοῦν σημαντικό τμῆμα τῆς ἐν λόγω ἀγορᾶς καί ὁ τομεύς αὐτός τοῦ ἐμπορίου εἶναι ἰδιαίτερα εὐαίσθητος στίς κερδοσκοπικές ἐνέργειες, ἀντίθετα πρός τούς συνεταιρισμούς, οἱ ὁποῖοι μεριμνοῦν κυρίως γιά τήν κανονική προμήθεια τῶν πελατῶν τους. Αὐτό ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι, γιά τίς *ἀνοικτές* ποικιλίες INRA, οἱ ὁποῖες εἶναι πολύ εὐαίσθητες στίς διακυμάνσεις τιμῶν, ὑφίσταται ἕνα πολύπλοκο σύστημα διανομῆς καί ἐμπορίας.

Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, πρός ὑποστήριξη τῶν ἰσχυρισμῶν της, ἐλαχιστοποιεῖ τήν σημασία τῶν ἐμπόρων πού δέν ἀνήκουν στόν συνεταιριστικό τομέα στήν Γαλλία. Νομίζω ὅμως ὅτι αὐτό ἔρχεται σέ ἀντίθεση πρός τήν σημασία πού ἔχει, κατ' αὐτήν, τό ἀνεξάρτητο ἐμπόριο καί οἱ μεσίτες (οἱ Robert Bomberault καί Louis David) καί πρός τό ἐνδιαφέρον πού δείχνει γιά τήν διατήρηση τοῦ ἐν λόγω «ἀπαραιτήτου» σταδίου.

Φαίνεται ὅτι γιά τό ἔτος 1972 ἡ μέση τιμή πού ἀνταποκρίνεται περισσότερο στήν πραγματικότητα ἦταν 400 ἤ 450 φράγκα τά 100 κιλά. Συνολικῶς, ἡ μέση διαφορά μεταξύ τῶν γαλλικῶν καί τῶν γερμανικῶν τιμῶν στό ἴδιο στάδιο ἐμπορίας δέν ὑπερέβη τό 25 %. Μέ τό τελευταῖο ὑπόμνημά τους τῆς 12ης Μαΐου 1982, οἱ προσφεύγοντες ὑπεστήριξαν ὅτι οἱ διαφορές τῶν τιμῶν ἐκυμάνθησαν μεταξύ 14 καί 15 %. Ὁ ἰσχυρισμός αὐτός εἶναι ἀληθοφανής, διότι τό ἐν λόγω ποσοστό συνιστᾶ τό περιθώριο κέρδους, πού ὁ Kurt Eisele ἀπεκάλυψε ἐνώπιον τοῦ Landgericht τοῦ Bad Kreuznach γιά νά ζητήσει ἀποκατάσταση τῆς προκληθείσης ἀπό τίς «χωρίς ἄδεια» εἰσαγωγές τῆς ἐπιχειρήσεως Louis David ζημίας. Ὁ Kurt Eisele εἶχε συμφέρον νά ἐμφανίσει ὅσο τό δυνατόν μεγαλύτερα περιθώρια ἐμπορικοῦ κέρδους, γιά νά ἐπιτύχει τήν μεγαλύτερη δυνατή ἀποζημίωση.

Μόνο μία ἔκθεση πραγματογνωμοσύνης θά ἠδύνατο νά ἄρει τήν ἀμφισβήτηση, μετά τήν πάροδο ὅμως τόσων ἐτῶν εἶναι δυσχερής ἡ διεξαγωγή μιᾶς τέτοιας ἐρεύνης. Κατά τήν γνώμη μου, ἀρκεῖ ἡ διαπίστωση ὅτι οἱ διαφορές πού ἀναφέρει ἡ ἀπόφαση εἶναι ἀνακριβεῖς.

Σέ σχέση μέ τίς ἐν λόγω διαφορές τιμῶν, οἱ «παροχές ὑπηρεσιῶν» (ἄρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχεῖο α τῆς συνθήκης) τοῦ Kurt Eisele, ἐνῶ δέν ἦταν ἴσως τόσο ἐξαιρετικές ὅσο αὐτός ἰσχυρίζεται, ἐν τούτοις δέν ἦταν ἄνευ ἀξίας. Οἱ διάδικοι ἀμφισβήτησαν ζωηρά τό ζήτημα κατά πόσο οἱ ὑπηρεσίες αὐτές εἶχαν καθαρῶς ἐμπορικό χαρακτήρα, ὅπως ὑποστηρίζει ἡ Ἐπιτροπή, ἤ ἐπεβλήθησαν ἀπό τήν γερμανική νομοθεσία, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ προσφεύγοντες.

Οἱ εἰδικοί διακρίνουν τήν βλαστητική ἱκανότητα ἤ βλάστηση (Keimfähigkeit, Keimkraft) καί τήν βλαστητική ἐνέργεια ἤ ἰσχύ

(Triebkraft). Σύμφωνα μέ την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, οί σπόροι άραβοσίτου πρός σπορά πρέπει νά ἔχουν ἐλαχίστη ὁλαστητική ἱκανότητα 85 % (ἄρθρο 4 παράγραφος 2 τῆς ὁδηγίας 66/402). Ἡ ὁλαστητική ἐνέργεια μιᾶς παρτίδος πρός σπορά ἀραβοσίτου, δηλαδή ἡ ἀνθεκτικότης ὑπό ψυχρές καί ὑγρές συνθῆκες ἀναπτύξεως, ἐκτιμᾶται μέ μία δοκιμασία ἐν ψυχρῷ. Ἐν τούτοις, μέχρι σήμερα, οἱ διεθνῶς ἀναγνωριζόμενες μέθοδοι δέν ἐφαρμόζουν τήν ἐν ψυχρῷ δοκιμασία· ἐξ ἄλλου, οἱ περισσότερες μεγάλες γαλλικές ἐπιχειρήσεις ἐφαρμόζουν αὐτό τό εἶδος ἐλέγχου στήν δική τους παραγωγή, ἡ δέ ὁλαστητική ἐνέργεια θεωρεῖται κριτήριο ἐπιλογῆς.

Σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ «Saatgutlandwirtschaft» τῆς 3ης Ἰουλίου 1975, ὅπως διετυπώθησαν στόν ἕβδομο κανονισμό τῆς 23ης Ἰουνίου 1978 περί τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Saatgutverkehrsgesetz καί τοῦ Saatgutverordnung τῆς 2ας Ἰουλίου 1975, τροποποιηθέντος στίς 23 Μαΐου 1977, ὁ σπόρος ἀραβοσίτου πρός σπορά δύναται νά διατηρηθεῖ στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γερμανίας μόνον ἄν ἔχει ὁλαστητική ἱκανότητα τουλάχιστον 90 % καί ὁλαστητική ἐνέργεια τουλάχιστον 85 %. Ἡ πρόσθετη προϋπόθεση μιᾶς ἐλαχίστης ὁλαστικῆς ἐνεργείας κατηργήθη ἀπό τόν Ἰούλιο τοῦ 1980.

Οἱ σπόροι διπλῶν ὑβριδίων INRA 200 καί INRA 258 πρός σπορά πού ἐπωλοῦντο ἀπό τό δίκτυο Eisele στήν Γερμανία, εἴτε τίς παρήγαγε ὁ ἴδιος εἴτε συνεσκευάζοντο εἰδικῶς γι' αὐτόν στήν Γαλλία, εἶχαν ὁλαστητική ἱκανότητα ἄνω τοῦ 92 %, μεγαλύτερη, κατ' αὐτόν, ἀπό τήν ὁλαστητική ἱκανότητα τῶν σπόρων πρός σπορά πού διετίθεντο συνήθως στήν γαλλική ἀγορά. Ἐπί πλέον, εἶχαν πλέον τοῦ 95 % ὁλαστητική ἐνέργεια. Δέν ἀντελήφθην καλῶς ἄν ἡ ἐμπορία τῶν σπόρων πρός σπορά INRA, πού εἰσήγαγε ἡ ἐπιχείρηση Louis David, ἦταν ἀντίθετη πρός τήν ἰσχύουσα τότε γερμανική νομοθεσία ἀπό τήν ἄποψη τῶν ὁλαστητικῶν χαρακτηριστικῶν. Φαίνεται ὅτι μόλις ἀπό τῆς 1ης Ἰουλίου 1975 τό ἄρθρο 23 § 2 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz ἐνημονίσθη μέ τίς κοινοτικές διατάξεις, ὁρίζει δέ ὅτι, γιά νά εἶναι δυνατόν νά *εἰσαχθεῖ* στήν Γερμανία ἕνας σπόρος πρός σπορά, ἀρκεῖ νά ἔχει πιστοποιηθεῖ ἤ γίνει ἀποδεκτός σέ ἕνα ἄλλο Κράτος μέλος.

Ὅπως ἀναφέρει ἡ ἀπόφαση (σ. 25, σημείωση 3), γίνεται γενικῶς δεκτόν ὅτι, πέραν ἑνός ὁρισμένου ὁρίου, ἡ αὔξηση τῆς ὁλαστητικῆς ἱκανότητος προκαλεῖ μεγαλύτερη ἀναλογικῶς αὔξηση τῆς ὁλαστητικῆς ἐνεργείας καί, κατά συνέπεια, τῆς πραγματικῆς ἀποδόσεως τῶν σπόρων. Ἡ ἀπόφαση ἀναφέρει ἀκόμη ὅτι ἡ ὁλαστητική ἐνέργεια δέν ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ρυθμίσεως, ὅτι χρησιμοποιεῖται πρός διαφημιστικούς σκοπούς καί ὅτι τό χαρακτηριστικό αὐτό ἔχει σημασία μόνο γιά τούς σπόρους πρός σπορά μή κτηνοτροφικοῦ ἀραβοσίτου (σ. 25, σημείωση 4)· ὁ κτηνοτροφικός ὅμως ἀραβόσιτος ἀντιπροσωπεύει τό 80 % τῆς συνολικῆς παραγωγῆς ἀραβοσίτου στήν Γερμανία.

Σημειώνω πάντως ὅτι ἡ ὁδηγία δέν κάνει αὐτή τήν διάκριση· ὁ ἀραβόσιτος χαρακτηρίζεται ὡς δημητριακό καί ὄχι ὡς κτηνοτροφικό φυτό (οἱ σπόροι πρός σπορά τῶν ὁποίων διέπονται ἀπό διαφορετική ὁδηγία, τήν ὁδηγία 66/401). Ἐξ ἄλλου, σχεδόν πάντοτε χρησιμοποιοῦνται οἱ ἴδιες ποικιλίες, τόσο γιά τόν κτηνοτροφικό ὅσο καί γιά τόν μή κτηνοτροφικό ἀραβόσιτο, ἄν καί οἱ χρήσεις τῶν ἐν λόγω δύο κατηγοριῶν ἀραβοσίτου εἶναι διαφορετικές.

Ἐν πάση περιπτώσει, δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὅτι τό ἄρθρο 5 τῆς ὁδηγίας 66/402 καθορίζει μόνον τίς *ἐλάχιστες* ἀπαιτήσεις:

«Τά Κράτη μέλη δύνανται νά ὁρίσουν, ὅσον ἀφορᾶ τίς προβλεπόμενες στά παραρτήματα 1 καί 2 προϋποθέσεις, συμπληρωματικές ἤ πλέον αὐστηρές προϋποθέσεις γιά τήν πιστοποίηση τῆς δικῆς τους παραγωγῆς.»

Συνεπῶς, οὐδόλως ἀπηγορεύετο στόν Kurt Eisele νά ὑπερβεῖ τις κοινοτικές ἀπαιτήσεις καί νά ἀκολουθήσει μία πολιτική ποιότητος. Ἡ ἀλαστητική ἱκανότης καί ἐνέργεια τῶν σπόρων πρός σπορά πού παρήγαγε συνέβαλαν στήν βελτίωση τῆς ἀλαστητικῆς συμπεριφορᾶς, ἔστω καί ἄν τό τελευταῖο χαρακτηριστικό ἐνδιαφέρει μόνο τό 20 % τῆς συνολικῆς γερμανικῆς παραγωγῆς ἀραβοσίτου μέ βάση τίς ποικιλίες INRA.

Ὑφίστανται δώδεκα ἕως δέκα πέντε διαφορετικά μεγέθη ἀραβοσίτου. Ὁ Kurt Eisele πωλοῦσε τούς σπόρους πρός σπορά τῆς δικῆς του παραγωγῆς σέ ὀκτώ διαφορετικά μεγέθη καί τούς σπόρους πού εἰσήγαγε ἀπό τήν Γαλλία σέ ἑπτά μεγέθη. Οἱ σάκκοι στούς ὁποίους συσκευάζοντο καί οἱ μέν καί οἱ δέ ἔφεραν μία σημείωση σχετική μέ τούς δίσκους πού ἔπρεπε νά χρησιμοποιοῦνται στίς εἰδικές συσκευές σπορᾶς «σέ συνάρτηση μέ τίς εἰδικές συνθῆκες πού ὑφίστανται στήν Γερμανία». Οἱ διευκρινίσεις αὐτές ἦταν ἀναγκαῖες, κατά τούς προσφεύγοντες, διότι στήν Γαλλία χρησιμοποιοῦνται γιά τήν σπορά συσκευές ἀπό ἐλαστικό, ἐνῶ στήν Γερμανία χρησιμοποιοῦνται μηχανικές συσκευές.

Εἶναι ἐκ τῆς πείρας γνωστό ὅτι κάθε συσκευή σπορᾶς διατίθεται μέ δίσκους διαφόρων μεγεθῶν, πού δύνανται νά χρησιμεύσουν γιά τήν σπορά ἄλλων σπόρων ἐκτός τοῦ ἀραβοσίτου: μπιζέλια, φασόλια, κλπ. Ἀκόμη ὅμως καί στήν περίπτωση πού ὁ καλλιεργητής φροντίσει νά προσαρμόσει τόν σπορέα στό μέγεθος τοῦ σπόρου πρός σπορά, εἶναι ἀδύνατο νά αὐξήσει τό μέγεθος τοῦ τελευταίου, αὐτό δέ τό χαρακτηριστικό ἐνδέχεται νά ἐπηρεάσει σέ σημαντικό βαθμό τήν συγκομιδή. Δέν γνωρίζω τό μέγεθος τῶν σπόρων πού διέθεταν στό ἐμπόριο ἡ ἐπιχείρηση Louis David καί ἡ ἑταιρία Robert Bomberault. Δέν ἀποκλείεται νά διέθεταν «τελευταῖα μεγέθη».

Ἀντιθέτως, εἶναι γνωστόν ὅτι οἱ σπόροι πρός σπορά πού εἰσήγαγε ἀπό τήν Γαλλία ἡ ἐπιχείρηση Louis David στό τέλος τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1971 δέν εἶχαν ἀκόμη χρησιμοποιηθεῖ τήν ἄνοιξη τοῦ 1973, ἀφοῦ ἄλλαξαν ἐπανειλημμένως κάτοχο. Ἡ ἡλικία τῶν σπόρων ἔχει θεμελιώδη σημασία, μιά δέ ἀπό τίς αἰτιάσεις πού προσάπτονται στούς ἐμπόρους σπόρων συνίσταται ἀκριβῶς στό γεγονός ὅτι διαθέτουν στό ἐμπόριο πολύ παλαιούς σπόρους πρός σπορά. Ἡ ἀπαίτηση τῆς πάση θυσία διατηρήσεως τοῦ τομέως τῶν «ἀνεξαρτήτων ἐμπόρων», οἱ ὁποῖοι προβαίνουν σέ μεμονωμένες ἐμπορικές πράξεις, ἐνδέχεται νά καταλήγει σέ ὄχι εὐχάριστα γιά τούς καταναλωτές ἀποτελέσματα. Συχνά, εἶναι προτιμότερο νά φυτεύονται οἱ σπόροι ὑπό συνθῆκες πού δύναται νά ἐλέγξει ὁ πρῶτος πωλητής· ἄλλως, ὑπάρχει κίνδυνος οἱ χρησιμοποιοῦντες, πιστεύοντες ὅτι πραγματοποιοῦν μία καλή ἀγορά, νά ἀγοράσουν παλαιούς σπόρους ἤ «τελευταῖα μεγέθη (μέγεθος ὑπ' ἀριθ. 6), τούς ὁποίους εἰδικά ἠρνήθη νά πωλήσει ὁ Kurt Eisele, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν περιεχομένη στήν δικογραφία ἀλληλογραφία.

Τέλος, οἱ σπόροι πρός σπορά πού διοχέτευσε στήν ἀγορά ἡ ἑταιρία Nungesser, εἴτε τούς παρήγαγε ἡ ἴδια εἴτε τούς συνεσκεύαζαν ἄλλοι γιά λογαριασμό της, ἔφεραν χαρακτηριστικά διάφορα ἐκείνων τῶν σπόρων πρός σπορά πού διέθεσαν στό ἐμπόριο ἡ ἐπιχείρηση Louis David ἤ ἡ ἑταιρία Bomberault ἀπό ἄποψη φυτοϋγειονομικῆς ἐπεξεργασίας καί ἐτικέττας. Καίτοι ἐδῶ πρόκειται ἁπλῶς καί μόνον γιά καθαρῶς ἐμπορικῆς φύσεως ὑπηρεσίες καί οὐδόλως δύναται νά γίνει λόγος γιά βελτίωση, τά ἐν λόγω χαρακτηριστικά ἔχουν σημασία ὅσον ἀφορᾶ τήν ἐλεύθερη κυκλοφορία.

Οἱ προσφεύγοντες ἀναφέρουν ὅτι ἡ γερμανική νομοθεσία δέν ἐπιτρέπει τήν ἐπεξεργασία τῶν σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά μέ captan καί ὅτι ἀπαγορεύει τήν χρησιμοποίηση ὁρισμένων χημικῶν οὐσιῶν (ἀνθρακινόνης) πρός ἐπεξεργασία τῶν σπόρων πρός σπορά, ἐνῶ οἱ οὐσίες αὐτές χρησιμοποιοῦνται στήν Γαλλία πρός ἀπολύμανση τῶν σπόρων, πράγμα πού ἀρκεῖ κατά νόμο

γιά νά ἐμποδίσει τήν εἰσαγωγή τῶν σπόρων πρός σπορά πού δέν εἶχαν συσκευασθεῖ εἰδικῶς. Οἱ σπόροι πρός σπορά πού οἱ προσφεύγοντες παρήγαγαν καί εἰσήγαγαν ἦταν σύμφωνοι μέ τίς γερμανικές προδιαγραφές, ὅπως προκύπτει καί ἀπό τίς περιεχόμενες στήν δικογραφία συμβάσεις (ἐπεξεργασία μέ captan).

Νομίζω ὅτι μόνον αὐτός ὁ λόγος δέν ἦταν ἀρκετός γιά νά ἐμποδισθεῖ ἡ ἀπ' εὐθείας διάθεση στήν γερμανική ἀγορά τῶν γαλλικῶν σπόρων πρός σπορά. Ἀπό τόν Ἰούλιο τοῦ 1965, κανένας ἔλεγχος δέν ἠσκεῖτο πλέον στήν Γερμανία σέ σχέση μέ τό ἐνδεχόμενο χημικῆς ἐπεξεργασίας τῶν εἰσαγομένων σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά βάσει τῆς σχετικῆς μέ τήν ἐμπορία τῶν ἐν λόγω σπόρων νομοθεσίας. Πάντως, ὅπως καί γιά τήν ὑλαστητική ἱκανότητα, οἱ φυτοϋγειονομικοῦ περιεχομένου διατάξεις τῆς γερμανικῆς νομοθεσίας δύνανται νά θέτουν αὐστηρότερες προϋποθέσεις γιά τούς σπόρους πρός σπορά πού παράγονται στήν Γερμανία ἀπό αὐτές πού ἀπαιτοῦσε ἡ ὁδηγία γιά τούς σπόρους πρός σπορά πού εἰσάγονται ἀπό τήν Γαλλία.

Ἀπαντώντας στό ἐρώτημα πού ἔθεσε τό Δικαστήριο στίς 20 Ἰουλίου 1981, ἡ Ἐπιτροπή ἀναφέρει στό ἀπό 28ης Σεπτεμβρίου 1981 ὑπόμνημά της ὅτι τό ἄρθρο 20 τοῦ γερμανικοῦ κανονισμοῦ τῆς 2ας Ἰουλίου 1975 περί τῶν σπόρων πρός σπορά (Saatgutverordnung) ἐπιτρέπει τήν *ἐπίθεση ἐτικέττας* σέ περισσότερες γλῶσσες καί ὅτι τό ἄρθρο 22 τοῦ ἴδιου κανονισμοῦ ὁρίζει ὅτι δέν εἶναι ἀναγκαία μία ἰδιαίτερη γερμανική ἐτικέττα γιά τούς σπόρους πρός σπορά, ἡ πιστοποίηση τῶν ὁποίων ἐξομοιοῦται μέ τήν πιστοποίηση στήν Γερμανία δυνάμει τῶν κοινοτικῶν κανόνων.

Ἀπαντώντας στό ἴδιο ἐρώτημα, οἱ προσφεύγοντες ἰσχυρίζονται μέ τό ἀπό 23ης Σεπτεμβρίου 1981 ὑπόμνημά τους ὅτι, ὅπως διετυπώθη στίς 14 Ἰουλίου 1981, τό ἄρθρο 19 τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ (πού ἀντιστοιχεῖ στό ἄρθρο 20 τοῦ καλαιοῦ κειμένου) ὁρίζει ὅτι κάθε συσκευασμένη παρτίδα σπόρων πρός σπορά πού ἔχουν ἀναγνωρισθεῖ ὡς βασικοί, ὡς πιστοποιημένοι ἤ ὡς προοριζόμενοι νά διατεθοῦν στήν ἀγορά σπόροι πρός σπορά, πρέπει νά φέρει μία ἐτικέττα. Ἡ ἐτικέττα αὐτή πρέπει νά ἀνταποκρίνεται στό πρότυπο τοῦ παραρτήματος 5, τό ὁποῖο ἔχει βεβαίως διατυπωθεῖ στήν *γερμανική* γλῶσσα. Στό ἄρθρο 19 προστίθεται ὅτι τά στοιχεῖα πού περιέχονται στό πρότυπο αὐτό δύνανται ἐπί πλέον νά διατυπώνονται «σέ ἄλλες γλῶσσες».

Ἄν καί οἱ διευκρινίσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρονται σέ προηγουμένη διατύπωση τοῦ κανονισμοῦ περί τῶν σπόρων πρός σπορά, φαίνεται ὅτι εἶναι ὀρθός ὁ ἰσχυρισμός τῶν προσφευγόντων ὅτι ἐν πάση περιπτώσει εἶναι ἀναγκαία μία ἐτικέττα στήν *γερμανική* γλῶσσα.

Προσθέτουν ὅτι τό ἄρθρο 22 τοῦ κανονισμοῦ δέν προβλέπει καμμία ἐξαίρεση ἀπό τήν ἀρχή αὐτή γιά τίς εἰσαγωγές ἀπό Κράτη μέλη. Πράγματι, ἡ ἐν λόγω διάταξη ἀφορᾶ μόνο τούς εἰσαγομένους σπόρους πρός σπορά, ἡ ἀναγνώριση ἤ ἡ ἀποδοχή τῶν ὁποίων ἐξομοιώνεται μέ τήν ἐθνική ἀναγνώριση ἤ ἀποδοχή δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz. Τό ἀνωτέρω ἄρθρο ἀναφέρεται στήν ἐξομοίωση ὁρισμένων ποικιλιῶν πού γίνεται μέ ἀπόφαση τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ ὑπουργοῦ γεωργίας· δέν ἀφορᾶ τήν εἰσαγωγή σπόρων πρός σπορά ἀπό Κράτη μέλη τῆς Κοινότητος, οἱ ὁποῖοι ἀναγνωρίζονται ἐκεῖ καί ἀνταποκρίνονται στά κριτήρια πού καθορίζονται στίς κοινοτικές ὁδηγίες· οἱ ἐν λόγω «κοινοτικοί» σπόροι πρός σπορά ἀποτελοῦν ἀντικείμενο τοῦ ἄρθρου 23-2 τοῦ Saatgutverkehrsgesetz.

Παρομοίως, στό ἄρθρο 10 παράγραφος 1 τῆς ὁδηγίας τοῦ Συμβουλίου τῆς 14ης Ἰουνίου 1966 προβλέπεται ὅτι τά Κράτη μέλη ὁρίζουν ὅτι οἱ συσκευασίες φέρουν ἐτικέττα «συντεταγμένη σέ *μία* ἀπό τίς ἐπίσημες γλῶσσες τῆς Κοινότητος»· εἶναι προφανές ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξη δέν ἀπαγορεύει ἡ γλώσσα αὐτή νά εἶναι ἡ ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ ἐν λόγω κράτους. Ἡ ἐτικέττα ἀποβλέπει στήν πληροφόρηση τῶν γεωργῶν πού χρησιμοποιοῦν τούς σπόρους πρός σπορά, εἶναι δέ δυνατό νά τούς παραπλανήσει μία ἔνδειξη πού ἔχει διατυπωθεῖ μόνο σέ ξένη γλώσσα.

Κατά συνέπεια, καί μόνον ἀπό τήν ἄποψη τῆς ἐτικέττας, οἱ σπόροι πρός σπορά πού διέθετε στό ἐμπόριο ἡ ἐπιχείρηση Louis David τό 1973 δέν ἦταν σύμφωνοι οὔτε μέ τήν γερμανική νομοθεσία οὔτε μέ τήν κοινοτική ρύθμιση. Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἐπιτροπή ἀναγνωρίζει (σ. 8) ὅτι οἱ σπόροι πρός σπορά πού εἰσήγαγε ἡ ἐν λόγω ἑταιρία ἔφεραν ἐτικέττα διατυπωμένη μόνο στήν γαλλική γλώσσα, ἐξ αὐτοῦ δέ συνάγει, παραδόξως, ὅτι δέν ὑφίστατο κίνδυνος συγχύσεως μέ τούς σπόρους πρός σπορά «Eisele».

Τό γεγονός ὅτι οἱ παρτίδες σπόρων πού εἰσήγαγε ἡ ἑταιρία Louis David ἔφεραν ἐτικέττα διατυπωμένη μόνο στήν γαλλική γλώσσα δέν ἀπέκλειε τόν κίνδυνο νά ὀλάψουν οἱ εἰσαγωγές αὐτές τήν φήμη τῶν ποικιλιῶν πού πωλοῦσε ἡ ἑταιρία L. C. Nungesser, ἀντιθέτως μάλιστα. Δέν ὑφίστατο κανένας λόγος οἱ σπόροι πρός σπορά πού προσεφέροντο ἀπό τήν ἐπιχείρηση Robert Bomberault ἤ ἐπωλοῦντο ἀπό τήν ἑταιρία Louis David νά ἐπωφελοῦνται τῆς ἐμπορικῆς φήμης τῶν INRA «Eisele» καί νά ἀσκοῦν παρασιτικό ἀνταγωνισμό. Ἀπό τήν ἄποψη αὐτή, ἡ ἀναρχική εἰσαγωγή σπόρων πρός σπορά ποικιλιῶν INRA ἠδύνατο νά εἶναι ἐπιβλαβής γιά τήν φήμη τῶν ποικιλιῶν αὐτῶν στήν Γερμανία καί δικαιολογοῦσε πλήρως τήν ἄρνηση ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 30 ἤ 85, ἀντιθέτως πρός αὐτά πού ὑποστηρίζονται στήν ἀπόφαση (σ. 33-34, σημεῖο 7 καί σ. 35, στοιχεῖο c). Ἡ ἐξομοίωση τῶν σπόρων πρός σπορά «Eisele» μέ τούς σπόρους πρός σπορά «Louis David» ἤ «Bomberault» θά ἰσοδυναμοῦσε μέ ἐξαφάνιση τοῦ Kurt Eisele ὡς δημιουργοῦ καί τήν ὑποβάθμισή του στό ρόλο τοῦ ἁπλοῦ ἀντιπροσώπου.

Νομίζω ὅτι τά ἀνωτέρω χαρακτηριστικά δικαιολογοῦν ἐν πάση περιπτώσει τήν διαφορά τιμῆς γιά τούς σπόρους πού παράγει ὁ Kurt Eisele. Τό γεγονός ὅτι οἱ σπόροι πού παράγονται καί συσκευάζονται στήν Γαλλία καί στήν ἑταιρία L. C. Nungesser πωλοῦνται ἀπό αὐτή στήν ἴδια τιμή μέ τούς σπόρους πρός σπορά πού παράγονται στήν Γερμανία δέν προκύπτει ἀπό τίς ἐπικρινόμενες συμφωνίες, ἀλλά ἁπλῶς ἀπό τό γεγονός ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά ὑφίστανται δύο διαφορετικές τιμές γιά ἕνα προϊόν πού φέρει τό ἴδιο σῆμα· ὅταν ἡ ποιότης εἶναι ἡ ἴδια, ὁ φθηνότερος σπόρος πρός σπορά ὑπερέχει κατ' ἀνάγκην τοῦ ἀκριβοτέρου σπόρου.

Συναφῶς πρός τά ἀνωτέρω, δέν ἀντιλαμβάνομαι πολύ καλά τό τμῆμα τῆς ἀποφάσεως (σ. 34 στοιχεῖο 6), κατά τό ὁποῖο «ἡ Ἐπιτροπή ἀφήνει ἐκκρεμές τό ζήτημα τῆς ἐκτιμήσεως σέ σχέση μέ τό ἄρθρο 85 παράγραφος 3 τῆς ἀποκλειστικότητος *παραγωγῆς* μέ πολλαπλασιασμό πού ἐχορηγήθη στόν K. Eisele, *διότι* ἐν πάση περιπτώσει οἱ προβλεπόμενες γιά τήν χορήγηση τῆς ἐξαιρέσεως προϋποθέσεις δέν πληροῦνται ἀπό τήν ἀποκλειστικότητα *πωλήσεως* καί τίς ἀπαγορεύσεις ἐξαγωγῆς πού τήν συνοδεύουν».

Ἐν τούτοις, ὑφίσταται μία διαφορά μεταξύ τῆς «ἀδείας παραγωγῆς» καί τῆς «ἀδείας διανομῆς»: μία ἄδεια παραγωγῆς δύναται νά εἶναι χρήσιμη, ἔστω καί ἄν ἡ ἄδεια διανομῆς πού τήν συνοδεύει δύναται νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο ἐπικρίσεων. Ἡ θεωρία τῆς ἀναλώσεως τῆς προστασίας πού ἀπορρέει ἀπό μία ἄδεια διανομῆς δημιουργεῖ ἰδιαίτερα προβλήματα ὅταν, ὅπως ἐν προκειμένω, συνοδεύεται ἀπό ἄδεια παραγωγῆς. Ἡ χορήγηση ἀδείας διανομῆς ἀποτελεῖ συχνά τήν προϋπόθεση γιά τήν χορήγηση ἀδείας παραγωγῆς. Ἡ ἀπόφαση δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι ἐξομοιώνει τόν Kurt Eisele μέ ἁπλό διανομέα ἤ μέ πρόσωπο ὑπεύθυνο τῆς συντηρητικῆς ἐπιλογῆς, ὁ ὁποῖος ἐναντιώνεται στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία ἐντός τῆς χώρας του τῶν σπόρων πού παράγονται *ἀπό τόν ἴδιο* σέ ἄλλη χώρα ἤ μέ τήν *συγκατάθεσή* του. Ἐδῶ δέν συντρέχει αὐτή ἡ περίπτωση· ὁ Kurt Eisele εἶναι πραγμα-

τικός δημιουργός ὁ ὁποῖος εὐλόγως ἀντιτίθεται στήν θέση σέ κυκλοφορία ἀπό τρίτους τῶν ποικιλιῶν γιά τίς ὁποῖες εἶναι κάτοχος ἑνός δικαιώματος, ἀπό ὁρισμένες ἀπόψεις παραγώγου, πού ὅμως δικαιολογεῖται ἀπό τό ἐθνικό δίκαιο βάσει τοῦ ὁποίου ἀπεκτήθη καί ἀπό ἐπιτακτικούς λόγους ἐμπορικῆς φύσεως.

Ἐπειδή ἡ ἀπόφαση δέν διακρίνει μεταξύ τῶν σπόρων πρός σπορά πού παρήγαγε ἡ ἑταιρία Nungesser (1/3) καί τῶν σπόρων πρός σπορά πού παρήγοντο στήν Γαλλία (2/3), ἐπειδή ἡ ὑποχρέωση τηρήσεως τῆς ἀναλογίας αὐτῆς δέν ἐξεπληρώθη, ἐπειδή ὁ Kurt Eisele διατίθεται νά παραιτηθεῖ ἀπό αὐτή καί ἐπειδή δέν προσβάλλει τήν ἀπόφαση ὡς πρός τό σημεῖο αὐτό, ἡ ἐν λόγω ἀπόφαση πρέπει ἐν πάση περιπτώσει νά ἀκυρωθεῖ, καθ' ὅσον συνεπάγεται ὅτι οἱ σπόροι πρός σπορά πού παρήγαγε ὁ Kurt Eisele διετέθησαν στό ἐμπόριο σέ ὑπερβολικές τιμές πού δέν δύνανται νά δικαιολογηθοῦν μέ κανένα τρόπο.

Ἡ θέση σέ κυκλοφορία ἐντός μιᾶς χώρας (Γαλλία) ἐπιφέρει ἀνάλωση τῶν δικαιωμάτων πού παρέχει σέ ἄλλη χώρα (Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία) ἡ ἰδιότης τοῦ δημιουργοῦ, χωρίς νά συνοδεύεται ταυτοχρόνως μέ ἀνάλωση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἰδιότητα αὐτή. Ἂν ὑπάρχουν δύο ὑπεύθυνοι γιά τήν συντηρητική ἐπιλογή (INRA στήν Γαλλία, Kurt Eisele στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία), γιά τήν ἴδια ποικιλία, ἡ ὁποία κυκλοφορεῖ ὑπό ἓν μέρει διαφορετικές ὀνομασίες, (INPA *190,* Inra*expreß)* στήν ἴδια χώρα (Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία), ὑφίσταται ὁ κίνδυνος δημιουργίας ἀνυπερβλήτων δυσχερειῶν στήν περίπτωση πού μία ποσότητα τῆς ποικιλίας αὐτῆς δέν ἀνταποκρίνεται πλέον στίς κατά νόμο ἀπαιτήσεις.

Ἀκόμη καί ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι εἶναι δυνατόν νά διαπιστωθεῖ ἂν ἡ ἐν λόγω ποσότητα ἀποτελεῖται ἀπό σπόρους πού παρήχθησαν στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία (Inraexpreß) ἤ ἀπό σπόρους πρός σπορά πού καλλιεργήθησαν στήν Γαλλία (INRA 190) καί ὅτι, κατά συνέπεια, ἡ διαγραφή τῆς καταχωρίσεως τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους ἐπέρχεται μόνο στήν χώρα τοῦ ὑπευθύνου γιά τήν συντηρητική ἐπιλογή ἀπ' ὅπου προέρχεται ἡ ἐν λόγω ποσότης, ἡ διαγραφή αὐτή ἔχει ἀναπόφευκτα συνέπειες γιά τήν ἐμπορική φήμη τῆς ποικιλίας πού τυγχάνει τῆς προστασίας πού παρέχεται στό παράλληλο δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ νέου εἴδους.

Ὁ Kurt Eisele παράγει τούς σπόρους πρός σπορά τῶν ποικιλιῶν INRA στήν Γερμανία· ἡ παραγωγή αὐτή διατρέχει τόν κίνδυνο ἐξαφανίσεως ἀπό τήν στιγμή πού, ἐνῶ ἐξακολουθεῖ νά τυγχάνει τῆς ἀποκλειστικῆς προστασίας τῆς ἐμπορίας τῶν σπόρων πρός σπορά πού παράγει, τήν ὁποία ἀναγνωρίζει καί ἡ Ἐπιτροπή, δέν δύναται πλέον νά ἐπικαλεσθεῖ τήν ἴδια ἀποκλειστικότητα γιά τούς σπόρους πρός σπορά τῶν αὐτῶν ποικιλιῶν, οἱ ὁποῖες φέρουν ἐν μέρει διαφορετική ὀνομασία καί παρήχθησαν στήν Γαλλία, ἀλλά διατίθενται στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γερμανίας χωρίς νά ὑπόκεινται στόν ἔλεγχό του.

Ὁ ἔλεγχος αὐτός εἶναι ἀναγκαῖος κυρίως γιά τήν ὀρθολογική παραγωγή τῶν βασικῶν σπόρων πρός σπορά (ἄρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχεῖο Δ 1 — ε τῆς ὁδηγίας 66/402) καί τῶν συνοδευομένων ἀπό πιστοποιητικά σπόρων πρός σπορά (ἄρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχεῖο Ε α καί 6).

Ἐκτός τῆς ποιότητος καί τῆς τιμῆς τῶν σπόρων πρός σπορά, ἡ ἀσφάλεια τοῦ ἐφοδιασμοῦ (ἄρθρο 39 στοιχεῖο δ τῆς συνθήκης) ἔχει πρωταρχική σημασία γιά τόν καταναλωτή.

Γιά τά περισσότερα εἴδη ἤ ποικιλίες, ἡ παραγωγή τῶν σπόρων πρός σπορά χαρακτηρίζεται ἀπό τό γεγονός ὅτι καλύπτει χρονικό διάστημα πολλῶν ἐτῶν. Ὁ ὄγκος τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καθορίζεται ἀπό τήν ποσότητα τῶν διατιθεμένων βασικῶν σπόρων πρός σπορά, κυρίως ὅταν εἶναι

ὑποχρεωτική κάθε ἔτος ἡ προσφυγή στούς πολλαπλασιαστές, ὅπως συμβαίνει στήν περίπτωση τῶν ὑβριδίων ἀραβοσίτου. Ἡ ἀναπαραγωγή τῶν ὑβριδίων αὐτῶν ἔχει ἕνα ἀρκετά ἰδιάζοντα χαρακτήρα. Ἐκτός τῶν δυσχερειῶν τῆς σπορᾶς (ἐναλλακτική χρησιμοποίηση ἀρσενικῶν καί θηλυκῶν σειρῶν), ἀπαιτεῖ τήν ἀπομόνωση τοῦ ἐδάφους καί ἰδιαίτερες φροντίδες γιά τήν συγκομιδή (καθαρισμός, χωρισμός, διαλογή). Στίς περισσότερες περιπτώσεις γίνεται μία σύμβαση, συχνά δέ μέ τήν χρησιμοποίηση ἐκτάκτου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ (π.χ. γιά νά καταστοῦν ἀνίκανοι πρός ἀναπαραγωγή οἱ σπόροι). Συνεπῶς, πρέπει νά προγραμματίζονται οἱ ποικιλίες πολλά ἔτη ἐνωρίτερα γιά νά ἐξασφαλίζεται ἡ κάλυψη τῶν μελλοντικῶν ἀναγκῶν τῶν γεωργῶν· ἔτσι καθίσταται ἐφικτή ἡ ἐξισορρόπηση τῆς προσφορᾶς καί τῆς ζητήσεως καί, κατά συνέπεια, ἡ ρύθμιση τῆς παραγωγῆς. Ὁ δημιουργός καί ὁ πολλαπλασιαστής λοιπόν συμμετέχουν ἐνεργῶς στήν πραγματοποίηση τῶν στόχων τῆς κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς.

Σέ στενή συνεργασία μέ τό INRA καί τό Ὑπουργεῖο Γεωργίας, ἡ Frasema καθορίζει, γιά τό σύνολο τῶν μελῶν της, ἕνα πρόγραμμα παραγωγῆς σπόρων πρός σπορά σχετικό μέ τήν ποσότητα καί τίς καλλιεργούμενες ἐπιφάνειες. Ἔχει ἀναλάβει τήν διοχέτευση τῆς παραγωγῆς αὐτῆς, προκειμένου νά μή θιγοῦν οἱ τεχνικῆς φύσεως ἰδιότητες τῶν σπόρων πρός σπορά λόγω τῆς ἀναρχικῆς διανομῆς καί πρός ἐξασφάλιση τῆς καλῆς χρήσεώς τους. Οἱ συμβάσεις πού συνάπτονται μεταξύ δημιουργῶν καί πολλαπλασιαστῶν προβλέπουν ἐγγυήσεις σχετικά μέ τίς τιμές καί τήν διάθεση στήν ἀγορά.

Οἱ δυσχέρειες αὐτές εἶχαν ὡς ἀποτέλεσμα τήν σύναψη τῶν ἐπιδίκων συμφωνιῶν. Ἀπό τά στοιχεῖα πού ἀναφέρει ἡ ἀπόφαση προκύπτει ὅτι, ἐνῶ δέν παρενέβαλε ἐμπόδια στόν κανονικό ἐφοδιασμό τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς σέ σπόρους ποιότητος πρός σπορά, τό «μονοπώλιο ποικιλιῶν», πού ἀπέλαυε ὁ Kurt Eisele, εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν σταθεροποίηση τῶν τιμῶν. Οἱ συμβάσεις πού περιέχονται στήν δικογραφία καί συνήπτοντο κάθε χρόνο τόν Σεπτέμβριο μεταξύ τῆς ἑταιρίας Nungesser καί τῶν μελῶν τῆς Frasema, τῆς ἐξησφάλιζαν συγκεκριμένη ποσότητα καί ποιότητα σέ συγκεκριμένη τιμή. Ἔτσι τό 1972, ἐνῶ ἡ τιμή τῆς INRA 258 εἶχε ἀνέλθει σέ 700 φράγκα τά 100 κιλά στήν γερμανική ἀγορά, κατά τούς προσφεύγοντες, ἡ Frasema, σύμφωνα μέ τούς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἐξηκολούθησε νά πωλεῖ ἀραβόσιτο στήν τιμή τῶν 290 DM.

Ἡ δυνατότης πού εἶχε ὁ ἀδειοῦχος ἐκμεταλλεύσεως Kurt Eisele νά πωλεῖ μόνο στίς ἐπιχειρήσεις καί τούς συνεταιρισμούς πού παρεῖχαν ἐγγυήσεις, τίς ὁποῖες εἶχε τήν εὐχέρεια νά ἐκτιμήσει, δέν ἀπορρέει ἀπό τήν σύμβαση τοῦ 1965, τό ἄρθρο 2 τῆς ὁποίας προέβλεπε τό ἀντίθετο. Ἂν ἤρνεῖτο νά ἐπιτρέψει τήν παραγωγή ἤ τήν ἐμπορία τῶν ποικιλιῶν του σέ ἐπαρκεῖς ποσότητες, τό Ὁμοσπονδιακό Γραφεῖο Ποικιλιῶν ἠδύνατο νά ἐφαρμόσει τό ἄρθρο 22 τοῦ Sortenschutzgesetz, δηλαδή νά τόν ὑποχρεώσει νά χορηγήσει ἀναγκαστική ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως ἔναντι δικαίας ἀμοιβῆς.

Ἀπό τήν προηγηθεῖσα ἔρευνα διεπιστώθη ὅτι ὄχι μόνο οἱ ἐν λόγω συμφωνίες δέν περιώρισαν τό γαλλογερμανικό ἐμπόριο καί τήν παραγωγή τῶν ποικιλιῶν INRA στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, ἀλλά ἀπετέλεσαν τό μέσο γιά τήν προώθησή τους καί ὅτι τό «μονοπώλιο τῶν ποικιλιῶν», τοῦ ὁποίου ἀπέλαυε ὁ Kurt Eisele δέν ἐμπόδισε τήν δημιουργία νέων ποικιλιῶν, οἱ ὁποῖες ἐμείωσαν σέ μεγάλο βαθμό τήν ἀποκλειστικότητα τῆς ὁποίας ἐτύγχανε.

Πρίν ἀπό τήν λήψη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀλλά ἀκόμη περισσότερο ἀπό τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1978, ὁ ὄγκος τοῦ ἀνωτέρω ἐμπορίου καί τῆς ἐν λόγω παραγωγῆς δέν ἔπαυσε νά μειώνεται ὑπέρ τῶν ἀποκα-

λουμένων «κλειστῶν» ποικιλιῶν πού παρήγοντο στήν Κοινότητα ἤ σέ τρίτες χῶρες.

Σέ ἕνα τομέα ὅπου οἱ μεταβολές ἐπέρχονται μέ ταχύ ρυθμό, τά δεδομένα στά ὁποῖα ἀναφέρεται ἡ ἀπόφαση δέν ἔχουν καμμία σχέση μέ τήν πραγματικότητα. Εἶναι ἀνακριβής ἡ διαπίστωση (ἀπόφαση σ. 27, σημεῖο 2) ὅτι οἱ ποικιλίες INRA ἐπεσκίασαν ἀπό τό 1958 καί ἐπισκιάζουν ἀκόμη καί σήμερα (Σεπτέμβριος 1978) τίς ποικιλίες πού παράγονται ὰάσει ἀδείας ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεγάλων ἀμερικανικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν δημιουργῶν νέων εἰδῶν) Pioneer, Dakalb, Funk's, Cargill, Northrup, King, Asgrow).

Στήν πραγματικότητα συμβαίνει τό ἀντίθετο, ἐκτός τῆς περιπτώσεως τῶν ποικιλιῶν *προελεύσεως INRA* (ἰδίως LG 11), οἱ ὁποῖες συνέβαλαν σημαντικῶς στήν ἐν λόγω κάμψη, πρόκειται ὅμως ἀκριβῶς γιά ἀνταγωνιστικές ποικιλίες *κλειστοῦ* τύπου.

Ἐπί 750 περίπου ποικιλιῶν ἀραβοσίτου πού ὑφίστανται στόν κόσμο, 200 περίπου ἠδύναντο νά διατεθοῦν στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γαλλίας καί περισσότερες ἀπό 100 ἠδύναντο νά διατεθοῦν στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας, σέ τέτοιο σημεῖο ὥστε νά γίνεται λόγος γιά «χάος ποικιλιῶν». Πρέπει ὅμως νά ληφθεῖ ἐπίσης ὑπ' ὄψη ἡ «γενετική διάβρωση» καί μόνο ὁρισμένες ποικιλίες κυριαρχοῦν στήν ἀγορά.

Ἀπό τούς προσκομισθέντες πίνακες προκύπτει ὅτι ἡ ἐμπορία τῶν ποικιλιῶν INRA ὑπέστη, μεταξύ τοῦ 1973 καί τοῦ 1979, θεαματική πτώση. Οἱ πωλήσεις τῆς Frasema, οἱ ὁποῖες τό 1973 ἀντεπροσώπευαν τό 54 % τῶν πωλήσεων τῶν 80 πρώτων ποικιλιῶν πού παρήγοντο καί διετίθεντο στό ἐμπόριο ἐντός τῆς Γαλλίας, ἀντεπροσώπευαν τό 1979 μόνο τό 10 %.

Οἱ περισσότερες ἀπό τίς μεγάλες γαλλικές ἐπιχειρήσεις οἱ ὁποῖες, ὅπως ἡ Limagrain, ἦσαν μέλη τῆς Frasema, κατέστησαν ἄμεσοι ἀνταγωνιστές τοῦ INRA ἀναπτύσσοντας, συχνά μέ βάση τούς γεννήτορες INRA, ποικιλίες ἰδιωτικοῦ τύπου, εἶχαν δέ τούς δικούς τους ἀποκλειστικούς ἀντιπροσώπους στήν Γερμανία.

Ἕως τό 1973-1974, οἱ σπόροι πρός σπορά INRA πού ἐπωλοῦντο ἀπό τήν ἑταιρία Nungesser (οἱ ὁποῖοι ἀντεπροσώπευαν τό 20 % περίπου τοῦ συνόλου τῶν πωλήσεών της στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία) ἀντιπροσώπευαν μεταξύ 50 καί 70 % τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς καί τό 1973-1974 τό 40 % περίπου (ἀπόφαση σ. 27, σημεῖο 4). Ἀπό τό 1974, οἱ πωλήσεις τῶν ποικιλιῶν INRA ὑπεχώρησαν σέ σημαντικό βαθμό· τό ἐνδιαφέρον τῶν παραγωγῶν καί τῶν καταναλωτῶν ἐστράφη πρός ἄλλες ποικιλίες κλειστοῦ τύπου. Ἐπί συνόλου 10 000 000 κιλῶν σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά πού χρησιμοποιοῦνται ἐτησίως στήν Γερμανία, μία αὔξουσα ἀναλογία εἰσάγεται ἀπό τρίτες χῶρες, τό δέ τμῆμα τῶν σπόρων πρός σπορά INRA ἐπί τοῦ συνόλου τῶν σπόρων πρός σπορά πού εἰσάγονται ἀκόμη ἀπό τήν Γαλλία δέν ἔπαυσε νά μειώνεται.

Ἂν διακρίνει κανείς, μεταξύ τῶν πωλήσεων τῆς ἑταιρίας L. C. Nungesser, τούς σπόρους πρός σπορά πού εἰσήγαγε ἀπό τούς σπόρους πρός σπορά πού παρήγαγε, διαπιστώνει ὅτι, ἐνῶ μέχρι τό 1974 περίπου τά τρία τέταρτα ἤ τά δύο τρίτα τῶν πωλήσεων ἀπετελοῦντο ἀπό σπόρους πρός σπορά πού εἰσήγοντο ἀπό τήν Γαλλία (5 000 000 ἐπί 6 000 000 κιλά τό 1973, 6 000 000 ἐπί 8 000 000 κιλά τό 1974, ἀπόφαση σ. 28, σημεῖο 2), οἱ σπόροι πρός σπορά πού παρήγαγε ἡ ἑταιρία L.C. Nungesser ἀντεπροσώπευαν τό σύνολο σχεδόν τῶν σπόρων πρός σπορά INRA πού ἐπωλοῦντο στήν Γερμανία ἀπό τήν ἐπιχείρηση αὐτή στήν περίοδο 1977/1978.

Ἐνῶ ὅμως μέχρι τήν περίοδο 1973/1974 ὁ Kurt Eisele παρῆγε καί πωλοῦσε στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία μόνο τίς ποικιλίες INRA, ἀπό τήν περίοδο αὐτή ἄρχισε νά διαθέτει στό ἐμπόριο τήν ποικιλία LG 11. Τόν Μάρτιο τοῦ 1976, ἡ ποικιλία INRA 200 δέν διετίθετο πλέον στό ἐμπόριο καί φαί-

νεται ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἀντελήφθη τήν διαγραφή τῆς μιᾶς ἀπό τίς τρεῖς ποικιλίες γιά τίς ὁποῖες πρόκειται (INRA 190 — Inraexpreß) τόσο ἀπό τόν γερμανικό κατάλογο ὅσο καί ἀπό τόν κοινό κατάλογο, πρίν μάλιστα ἀπό τήν λήψη τῆς ἀποφάσεως.

Ἄν συνέκρινε κανείς τό τμῆμα τῶν εἰσαγομένων στήν Γερμανία ἀπό τρίτες χῶρες σπόρων πρός σπορά σέ σχέση μέ τό σύνολο τῶν χρησιμοποιημένων ἐκεῖ σπόρων, θά διεπίστωνε ὅτι τό 1976 τό 52 % περίπου προήρχετο ἀπό τρίτες χῶρες. 4,70 % παρήγετο στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία· 43 % προήρχετο ἀπό τήν Γαλλία (ἀπό τά ὁποῖα 17 % περίπου οἱ ποικιλίες τίς ὁποῖες ἀφορᾶ ἡ ἀπόφαση καί 18 % ἡ ποικιλία LG 11).

Τό 1977, τό 28 % τῶν ἀναγκῶν τῆς Γερμανίας σέ σπόρους ἀραβοσίτου πρός σπορά ἐκαλύπτετο μέ τίς εἰσαγωγές ἀπό τήν Γαλλία (ἐκ τῶν ὁποίων τό 18 % ποικιλιῶν INRA καί τό 4 % ποικιλιῶν LG 11)· τό 65 % ἐκαλύπτετο μέ τίς εἰσαγωγές ἀπό τρίτες χῶρες καί τό 6 % μέ τούς σπόρους πού παρήγοντο ἐγχωρίως.

Τό 1978, οἱ σπόροι ἀραβοσίτου πρός σπορά πού ἐχρησιμοποιήθησαν στήν Γερμανία προήρχοντο κατά 10 % περίπου ἀπό σπόρους ἐγχωρίας παραγωγῆς, κατά 70 % ἀπό τρίτες χῶρες καί κατά 20 % περίπου ἀπό τήν Γαλλία, ἐκ τῶν ὁποίων 4 % τῆς ποικιλίας LG 11 καί 0,05 % σπόρων INRA· οἱ ἀναφερόμενες στήν ἀπόφαση ποικιλίες ἀπουσιάζουν παντελῶς.

Βεβαίως, σέ σχετικούς ἀριθμούς, οἱ γαλλικές ἐξαγωγές σπόρων ἀραβοσίτου πρός σπορά στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία ηὐξάνοντο συνεχῶς ἀπό τό 1971 ἕως τό 1977. Ἐνῶ ὅμως τό 1971 οἱ ἐν λόγω ποικιλίες ἀντεπροσώπευαν τό 58 % περίπου τῶν ἐξαγωγῶν αὐτῶν, τό 1977 ἀντεπροσώπευαν μόλις τό 14 % καί ἦταν ἀνύπαρκτες τό 1978 καί τό 1979.

Στό πλαίσιο τῆς ἐξελίξεως αὐτῆς, θά πρέπει νά τονισθεῖ ὁ ρόλος τῶν εἰσαγωγῶν σπόρων πρός σπορά ἀπό τρίτες χῶρες, δέν εἶναι δέ ἀκριβής ὁ ἰσχυρισμός ὅτι τό ἐμπόριο μέ τίς χῶρες αὐτές εἶναι περιορισμένο. Βεβαίως, ἡ κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν στόν τομέα τῶν σπόρων πρός σπορά προβλέπει τήν ἔκδοση πιστοποιητικῶν εἰσαγωγῆς, τήν χορήγηση κοινοτικῆς ἐνισχύσεως καί τήν ἐπιβολή εἰσφορῶν πρός ἀντιστάθμιση τῶν διαφορῶν στίς τιμές. Οἱ εἰσφορές αὐτές ὅμως περιορίζονται ἀπό τήν GATT στό 4 % τῆς ἀξίας τοῦ προϊόντος. Ἔτσι, ὁρισμένες ἐπιχειρήσεις δύνανται νά ἀναπαράγουν τούς σπόρους τους σέ τρίτες χῶρες γιά νά «σπάσουν» τήν τιμή πωλήσεως τῶν παραγομένων στήν Εὐρώπη ἀνταγωνιστικῶν σπόρων πρός σπορά, πρακτική ἡ ὁποία ἐνδέχεται βαθμηδόν νά ἐξαφανίσει τήν ἔρευνα ἀπό τήν Εὐρώπη ἐλλείψει οἰκονομικῶν μέσων.

Οἱ μεγάλες ἰδιωτικές ἐπιχειρήσεις, οἱ ὁποῖες ἐδημιούργησαν νέα φυτικά εἴδη, δύνανται νά διεισδύσουν στήν κοινή ἀγορά μέ τήν σύσταση θυγατρικῶν ἑταιριῶν, ἀντί νά χορηγοῦν ἄδειες παραγωγῆς, πράγμα πού ἀρκεῖ γιά νά ἀποκλεισθεῖ ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 85· οἱ θυγατρικές αὐτές ἑταιρίες μάλιστα δέν ὑποχρεοῦνται νά πολλαπλασιάζουν οἱ ἴδιες τούς σπόρους πρός σπορά καί ἀρκεῖ νά ἀντιπροσωπεύουν τήν μητρική ἑταιρία στό Bundessortenamt, περίπτωση κατά τήν ὁποία ἔχει ἐφαρμογή μόνο τό ἄρθρο 86· γνωρίζουμε ὅμως ὅτι ἡ Ἐπιτροπή διστάζει νά ἐφαρμόσει τό ἄρθρο αὐτό. Ἀντιθέτως, ἡ χορήγηση ἀποκλειστικῶν ἀδειῶν παραγωγῆς καί ἐμπορίας στόν τομέα αὐτό ἐπιτρέπει τήν ἀποφυγή τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, τήν ἐξασφάλιση τῆς ὑπάρξεως ἀνεξαρτήτων ἐπιχειρήσεων καί τήν ἐξασφάλιση τῆς κοινοτικῆς προτιμήσεως.

Ἐξ ἄλλου, στήν ἀπόφαση γίνεται δεκτό ὅτι μεταξύ 1958-1959 καί 1973-1974 ἡ σπορά πρωίμου ἀραβοσίτου ἐπραγματοποιήθη κατά τά τρία τέταρτα μέ ποικιλίες INRA — «ἤ προερχόμενες ἀπό τό INRA» — πού δέν εἶναι τό ἴδιο πράγμα.

Στήν ἀγόρευσή του ὁ ἐκπρόσωπος τῆς CGLV ἀνέφερε, χωρίς νά ἀντικρουσθεῖ, ὅτι τό 1978 τό 91 % τῶν γαλλικῶν ἐξαγωγῶν σπόρων πρός σπορά στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία ἀπετελεῖτο ἀπό τίς ἑξῆς τρεῖς ποικιλίες:

— Dekalb 202 (δημιουργός Dekalb, ΗΠΑ)·

— Cargill Primeur (δημιουργός Cargill, ΗΠΑ)·

— Blizzard (Ciba-Geigy).

Ἡ Ciba-Geigy κατέχει σήμερα πάνω ἀπό τό 40 % τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς. Οἱ πωλούμενοι στήν ἀγορά αὐτή σπόροι πρός σπορά παράγονται εἴτε στήν Γαλλία εἴτε σέ τρίτες χῶρες· διατίθενται στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία εἴτε ἀπό θυγατρική ἑταιρία τοῦ δημιουργοῦ (περίπτωση τῆς Ciba-Geigy) εἴτε ἀπό ἀποκλειστικούς ἀντιπροσώπους.

Τό 1979, ὑπῆρχαν ἀκόμη δέκα τρεῖς ποικιλίες πού κυριαρχοῦσαν στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία, τρεῖς ὅμως ἀπό αὐτές ἀντεπροσώπευαν τό 72 % τῆς ἀγορᾶς:

— ἡ Forla, καταχωρισθεῖσα τό 1975· (τό ὑπεύθυνο γιά τήν διατήρηση τῆς ἐπιλογῆς εἶναι ἡ Kleinwanzlebener Saatzucht, KWS, πού κατέχει τέσσερις ποικιλίες· ἡ KWS ἀπερρόφησε τήν Intersaat·

— EDO, καταχωρισθεῖσα τό 1974 (ὁ αὐτός ὑπεύθυνος)·

— Limagold, καταχωρισθεῖσα τό 1973 (δημιουργός καί ὑπεύθυνος εἶναι στήν Γερμανία ἡ «Nordsaat» Saatzuchtgesellschaft· ὅσον ἀφορᾶ τίς ἐξαγωγές, ὑπεύθυνη στήν Γαλλία εἶναι ἡ Maïs Angevin Hodée).

Κατά τήν διάρκεια τῶν ἐτῶν κατά τά ὁποῖα ἴσχυαν οἱ ὑποχρεώσεις πού εἶχε ἀναλάβει ὁ Kurt Eisele, οἱ ποικιλίες INRA ὑπέκειντο σέ «ἀποτελεσματικό» ἀνταγωνισμό ἐκ μέρους παρεμφερῶν προϊόντων, λόγω τῆς χρήσεως γιά τήν ὁποία προορίζοντο. Νομίζω, συνεπῶς, ὅτι ἡ ἀπαίτηση ἑνός ἀνταγωνισμοῦ «ἐντός τῆς ποικιλίας» πού θέτει ἡ Ἐπιτροπή κατά τρόπο ἀπόλυτο γιά τίς ποικιλίες INRA, τίς δημιουργηθεῖσες μέ τό σύστημα κλειστοῦ τύπου, δέν ἀνταποκρίνεται στήν πραγματικότητα.

Ἀπό τό 1975, τό ἀποτέλεσμα τῶν ἐν λόγω συμφωνιῶν ἐπί τοῦ ἐνδοκοινοτικοῦ ἐμπορίου ἔπαυσε νά εἶναι αἰσθητό, ἐμειώθη δέ ἀκόμη περισσότερο μετά τήν λήψη τῆς ἀποφάσεως. Δέν θέλω μέ αὐτό νά πῶ ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐξέλιξη ἐπεταχύνθη μέ τήν λήψη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀλλά, ἐν πάση περιπτώσει, ἡ ἀπαγόρευση τῶν παραλλήλων ἤ τῶν ἐμμέσων εἰσαγωγῶν εἶναι ἄσχετη.

Ὁ εὐεργετικός χαρακτήρας τῶν ἐν λόγω συμφωνιῶν προκύπτει ἀπό τήν ἀκόλουθη ἀνταπόδειξη· ἡ ἔλλειψη ἀδείας παραγωγῆς στό Βέλγιο ὑπέρ τῶν σπόρων πρός σπορά INRA προεκάλεσε μία ἀναρχική ἐμπορία, χωρίς ἐγγύηση πού νά καλύπτει τούς σπόρους αὐτούς, μέ ἀποτέλεσμα νά ἐξαφανισθοῦν γρήγορα ἀπό τήν βελγική ἀγορά, εἰς βάρος τόσο τῆς βελγικῆς γεωργίας ὅσο καί τῆς ἐρεύνης στόν γεωργικό τομέα γενικῶς, πρός ὄφελος τῶν ἀνταγωνιστικῶν καί μή εὐρωπαϊκῶν κλειστῶν ποικιλιῶν, οἱ ὁποῖες διεδόθησαν χάρις στήν παρουσία ἀποκλειστικῶν ἀντιπροσώπων.

Οἱ ἐν λόγω συμβάσεις συνέβαλαν στήν προώθηση τῆς τεχνικῆς προόδου καί στήν βελτίωση τῆς παραγωγῆς, ἐξασφαλίζοντας ταυτοχρόνως δίκαιες τιμές καί κανονικό ἐφοδιασμό τῶν καταναλωτῶν, ἐκεῖνες δέ οἱ ὑποχρεώσεις ἀποκλειστικότητος πού συνεπήγοντο καί πού πράγματι ἐτηρήθησαν ἦταν ἀπαραίτητες γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ ἀνωτέρω εὐνοϊκοῦ ἀποτελέσματος.

Τελειώνοντας, θά ἤθελα νά κάνω τίς ἀκόλουθες παρατηρήσεις:

Ὑφίσταται ϐαθεία διάσταση ἀπόψεων μεταξύ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρισμένων ἰδιωτικῶν ἑνώσεων καί τῶν ἐθνικῶν ἐμπειρογνωμόνων ὅσον ἀφορᾶ τήν πρόταση τοῦ κανονισμοῦ περί τῆς κατά κατηγορίες ἐξαιρέσεως τῶν συμφωνιῶν χορηγήσεως ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

Ἡ Ἐπιτροπή δέν κρύϐει τό ὅτι περιμένει τήν ἀπόφασή σας, προκειμένου νά καθορίσει στόν τομέα αὐτό ὁρισμένες κατευθυντήριες ἀρχές. Δέν νομίζω, ὅμως, ὅτι θά ἦταν σκόπιμο νά ληφθεῖ, σέ σχέση μέ αὐτή τήν πρώτη ἀπόφαση στόν τομέα τῆς δημιουργίας νέων φυτικῶν εἰδῶν, μία θέση ἀρχῆς, ἡ ὁποία θά προεδίκαζε ἐνδεχομένως τίς μελλοντικές ἐξελίξεις.

Ἡ ἀποκλειστικότης καί ἡ ἐπιλεκτικότης θά πρέπει νά ἀξιολογοῦνται σύμφωνα μέ τίς θετικές ἐπιπτώσεις τους σέ τομεῖς ὅπου ἀντικειμενικοί λόγοι δικαιολογοῦν μία διάρθρωση διανομῆς ἰδιαίτερα ὀργανωμένη καί ἐξειδικευμένη, σέ σχέση ἰδίως μέ τά ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά τοῦ προϊόντος, κατά τήν ἔννοια τῆς νομολογίας τοῦ Δικαστηρίου (προαναφερθεῖσα ὑπόθεση Metro), καί τίς εὐθύνες τοῦ παραγωγοῦ, ὅπως ἐδέχθη καί ἡ Οἰκονομική καί Κοινωνική Ἐπιτροπή μέ τήν γνώμη της τῆς 10ης Δεκεμϐρίου 1981, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων C 322, σ. 11.

Ἡ ἀνωτέρω ἄποψη συμπίπτει μέ αὐτή πού διετύπωσε τό Κοινοϐούλιο μέ τό ἀπό 17ης Δεκεμϐρίου 1981 ψήφισμά του, ὅπου

«ϑεωρεῖ ὅτι στόν τομέα τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ὅλες οἱ συνέπειες τῶν συμφωνιῶν διανομῆς πρέπει νά ἐξετάζονται περισσότερο σέ ϐάθος καί ἀπό ἄποψη μᾶλλον *οἰκονομική* παρά *αὐστηρῶς νομική*·

ϑεωρεῖ, ἰδίως, ὅτι ἔχει σημασία ἡ *περισσότερο* σέ ϐάθος ἐξέταση τῶν προϐλημάτων πού προκαλοῦν οἱ παράλληλες εἰσαγωγές· πιστεύει, στό πλαίσιο αὐτό, ὅτι ἐνδείκνυται ἡ ἐπίτευξη *μιᾶς* ἰσορροπίας μεταξύ τοῦ ὅσο τό δυνατόν εὐρύτερου ἀνοίγματος τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς καί, ταυτοχρόνως, τῆς ἀνάγκης προστασίας τῶν ἐπενδύσεων σέ κεφάλαια καί ἐργατικό δυναμικό ἔναντι τῶν *κερδοσκοπικῶν* εἰσαγωγῶν».

Τέλος, ὅταν τό χρονικό διάστημα μεταξύ τῆς κοινοποιήσεως μιᾶς συμφωνίας καί τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως περί μή χορηγήσεως τῆς ἐξαιρέσεως εἶναι πολύ μεγάλο (ἐν προκειμένῳ 13 ἔτη), δέν κινδυνεύουν μόνον οἱ ἐπενδύσεις τῶν ἐπιχειρηματιῶν, ἀλλά ἀκόμη καί ἡ ἀπόφαση ἐνδέχεται νά μή ἀνταποκρίνεται στήν πραγματικότητα.

III — Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους, προτείνω:

— τήν ἀκύρωση τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς 78/823 τῆς 21ης Σεπτεμϐρίου 1978, ἐκτός ἀπό τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 στοιχεῖο 6, πού ἀφοροῦν τήν ὑποχρέωση πού ὑπεῖχε ὁ ἀδειοῦχος ἐκμεταλλεύσεως, καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῶν ἐτῶν πού ἴσχυε ἡ ἄδεια ἐκμεταλλεύσεως, νά μή παράγει ἤ πωλεῖ σπόρους

ἄλλων ποικιλιῶν ἀραβοσίτου πρός σπορά ἐκτός τῶν ποικιλιῶν INRA, τήν ὑποχρέωση τοῦ ἀδειούχου ἐκμεταλλεύσεως νά πωλεῖ μόνο σέ ὁρισμένους μεταπωλητές καί τήν ὑποχρέωσή του νά παράγει μόνο τό ἕνα τρίτο τῶν ἀπαραιτήτων πρός ἱκανοποίηση τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας του σπόρων πρός σπορά καί νά εἰσάγει ἀπό τήν Γαλλία τό ὑπόλοιπο τμῆμα,

— νά καταδικασθεῖ ἡ Ἐπιτροπή στά δικαστικά ἔξοδα, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξόδων τῶν παρεμβαινόντων.